HUSZÁR GÁL

A KERESZTYÉNI GYÜLEKEZETBEN VALÓ ISTENI DICSÉRETEK ÉS IMÁDSÁGOK

KOMJÁTI 1574

XIII/1.

BIBLIOTHECA
HUNGARICA
ANTIQUA
XIII/1

BIBLIOTHECA HUNGARICA ANTIQUA

alapította
VARJAS BÉLA

szerkeszti
KŐSZEGHY PÉTER

XIII/1

HUSZÁR GÁL

A KERESZTYÉNI GYÜLEKEZETBEN VALÓ ISTENI DICSÉRETEK ÉS IMÁDSÁGOK KOMJÁTI 1574

HUSZÁR GÁL

A KERESZTYÉNI GYÜLEKEZETBEN VALÓ ISTENI DICSÉRETEK ÉS IMÁDSÁGOK KOMJÁTI 1574

HUBERT GABRIELLA TANULMÁNYÁVAL

BUDAPEST 1986
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZETE

A FAKSZIMILE SZÖVEGÉT KÖZZÉTESZI KŐSZEGHY PÉTER

ISBN 963 7302 17 4
ISBN 963 7302 20 4 (Összkiadás)

MEGJELENT A KULTURÁLIS ÉS TÖRTÉNELMI EMLÉKEINK
FELTÁRÁSA, NYILVÁNTARTÁSA ÉS KIADÁSA KUTATÁSI
FŐIRÁNY PROGRAMJÁNAK KERETÉBEN

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRÁNAK KIADÁSA

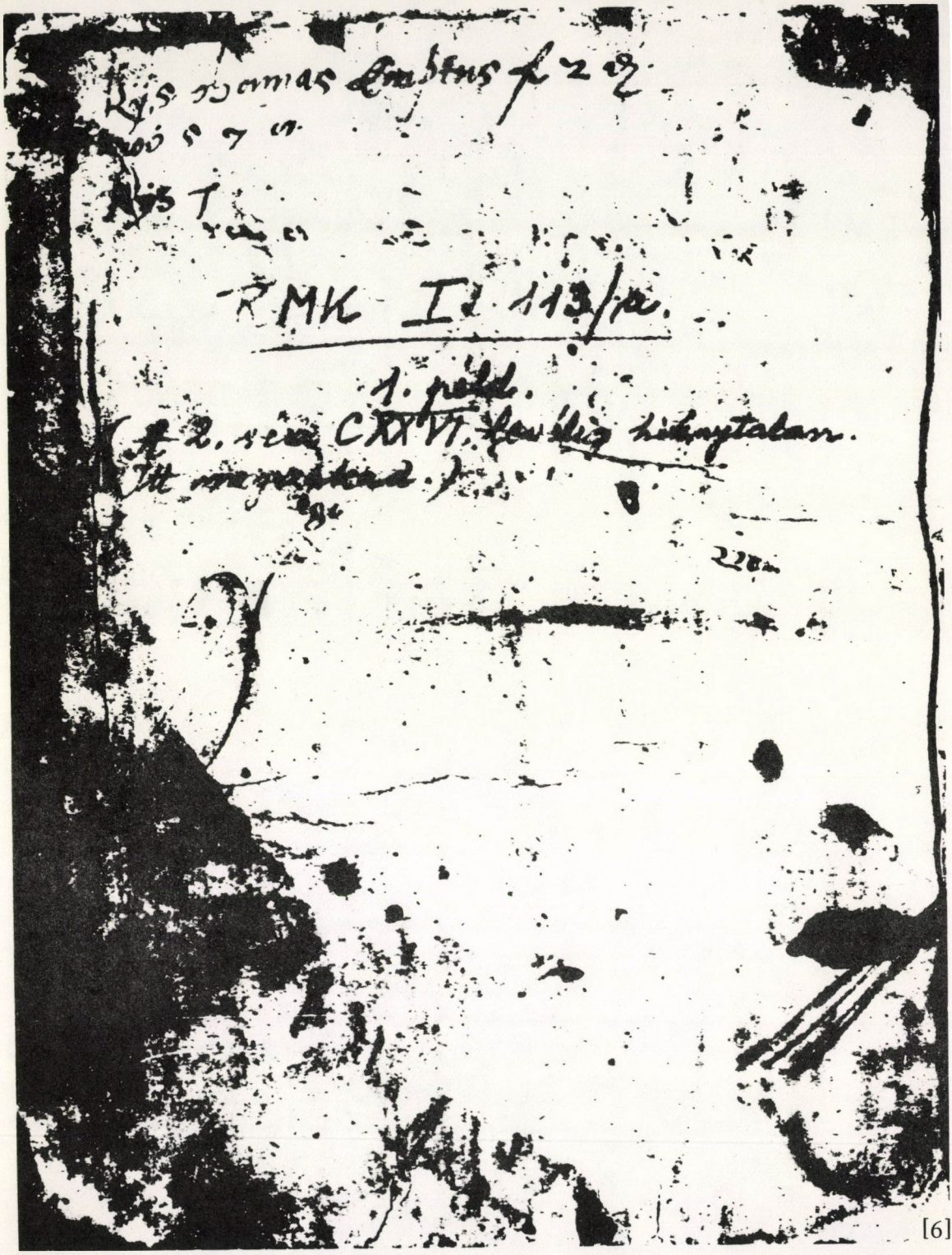

[6]

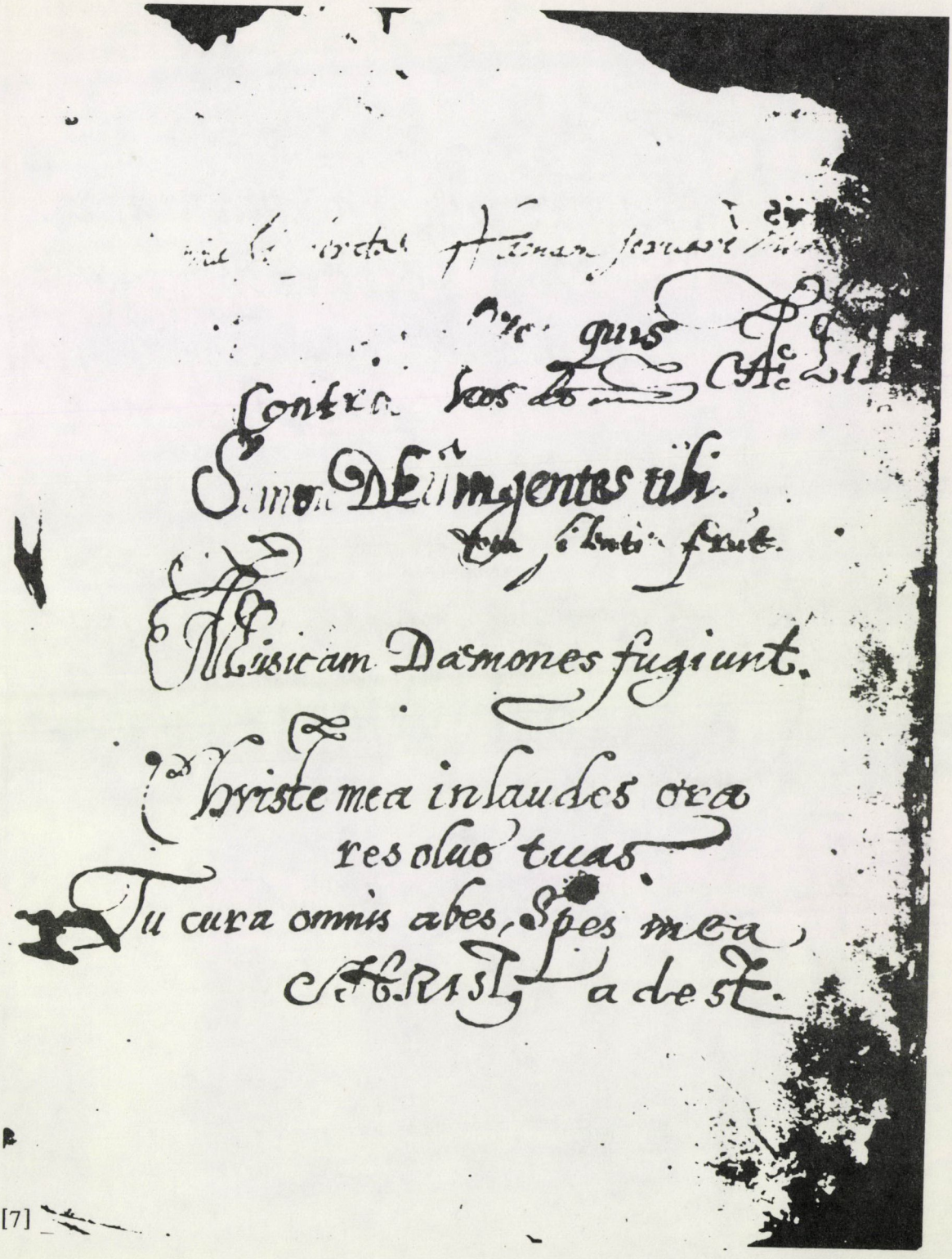

[7]

Isaydes cythară quondam
plectrogs fugauit
Damonă, Rex Saulus quo
rabiosus erat.

CHRISTE meas in laudes
ora resolue tuas.

Qui deuotè canit
bis orat.

A KERESZTYENI GYWLEKEZETBEN VAlo Iſteni diczeretec es Imadſagoc.

Ex Libris Sigismundi Ymmicus

PSALMO CXLIX.

Diczeretet mondgyatoc Iſtennec â ſzenteknec gyülekezetiben.

M. D. LXXIIII.

MINDENEKNEC A KIC A MI VRVNC IESVS CHRISTVST ISTENNEC

ôrôcké valo Fianac hiſ;ic, tiſ;ta ſ;ûbôl ſ;eretic, igaz hûtbôl imadgyàc, tiſ;telic, félic, es az iteletre vigan váriác, az Atya Iſtentôl kegyemet es bekeſeget keer, azon CHRISTVS IESVSNAC altala, es alazatos ſ;olgalattyát aianlya.

IOLLEHET HOGY AZ VR Iſtent tellyes életünkben kelly diczernünc es tiſ;telnünc, nem czac lelkünckel es ſ;iüünckel, hanem minden tagiainckal es egeſ; teſtünckel: Mert minket fö keppen czac az ö ſ;ent neuenec diczöſegeiért teremtött, à mint Iſai. 43. irua vagyon. De à mi nyelüünket vgyan kiualtkeppen ſ;abta es alkotta az ö neuenec diczöiteſere, hogy minduntalan ö rola ſ;ollyunc, ötet hirdeſſüc es magaſ;tallyuc, mind ſ;olaſunckual beſ;edünckel ſ mind enekleſünckel: házunknál, hazunc kiuöl, ſ-à ßent Gyülekezetekbenis. Hogy az ö neuenec hirdetéſeböl es vallas tételünkböl, ôtet egyéb atyánc fiaies meg eſmeriéc, es tiſzta ſzûböl valo aietatoſſagual geriedgyenec az ö aldott neuenec magaſztalaſara. Ez okaert inti ſzent Pal Apoſtal à töb dolgokrol valo tanitaſa között à Chriſtuſnac hiueit Coloſſ. 3. ezt moduán. A Chriſtusnac beſ;ede lakiéc tü bennetec nagy böſeggel, minden böltſeſeggel. Tanitſátoc es intſetec egymaſt Pſalmuſockal, diczereteckel es

OSZK Inst.
Régi R. Nyt.
Sz 350 / 1837

es lelki enekleſeckel, io keduel enekelvén à tû ſziuetekben az VRnac. Es valamit czelekedtec mind beſzedtekben, ſzmind tetemenytekben, mindenuket à IESVS neueben czelekedgyetec, hálákat aduán az Atyá Iſtennec ô altala.

I. Melli igeckel à ſzent Pal, mint io lelki paſztor, Leg elſzör arra tanît benniünket, hogy az idvözîtö IESVS CHRISTVSNAC beſzedet auagy Euangeliomát, ne keduetlen ſe czac ſült hegyel halgaſſuc es vegyüc, hanem az Euangeliomnac vilagos tudományára, vgyan valóba fel nyîſſunc ſzemeinket: olly ſzorgalmatoſſaggal vegyüc, tanollyuc es tartſuc, hogy ſe házunknal, ſe à mi ſzent Gyülekezetinkben, ſe egyebött ne legyen valamire egyebre ollyan nagy gondunc, mint ez örök életnec igeire. Semmit ſe tudgyunc inkab, ſe ſziüünkben, elmenkben es ſzankban ne forogion ſemmi ollyan igen, mint à CHRISTVS IESVSNAC beſzede. Annira, hogy annac vgyan bizonyos lakobázi es ſzallaſi legyünc: hogy è beſzeddel egyetembe az Iſtens benniünc lakozzec, ſzmijs viſzontac az VR Iſtenben nyugodgyunc. Ioann. 14. Mert czac ez altal eſmeriüc meg à mi idvözîtö CHRISTVSVNKAT, Ez altal tanollyuc tiſztelni es ſzolgalni az VR Iſtent, Ez altal vagyon vigaſztalaſunc à mi haborusaginkban, nyaualyainkban es nyomoruſaginkban, Es czac ez tanats adonc, igazgatonc es böltéſeſegiünc az Iſtennec kedue es akarattya ſzerént valo ſzent életre. Ierem. 8. Pſal. 118.

Örül è beſzednec ſzent Dauid. es igen gyonyorködic benne, hogy ezt adta Iſten égö lampaſul az ô labainac, es

ő ſövednekül auagy vilagoſſagul az ö ôſuenyinec es vta-
inac. Boldogoknakis mondgya azokat, à kic ez VRnac
töruenyeben iarnac, es mind eijel nappal abban el nelkednec.
Kérijs az VR Iſtent, hogy meg tanîtſa ötet az ö ſzer-
zeſire, es az o ſtuét engedelmeſſé ſ-haylandoua tegye az ö
bizonſag tételire. Pſal. 118. 1. 142. Melly dologra ez oka-
ert kéri ſzent Dauid az VR iſtent, mert à mi meg romlott
termeſzetünknec miátta, ſoha valoba az Iſtennec töruen-
nyét eſzünkbe nem vehettyüc, annac igaz értelmében es
köueteſében meg ſem marahatunc, Ha ö ſzent fölſége az
ö toruenyét auagy igeiét mi bennünc meg nem köti es be nem
peczétli. az az, abban meg nem erösſit, es tökelleteſſé
nem teſzen, à mint Iſa. 8. irua vagyon.

11. Maſodſzor arrais tanît bennünket ſzent Pal à fellyül
meg mondott igekben, hogy à CHRISTVS NAC be-
ſzédeuel ne czac mimagunkat vigaſztallyuc es igaz gaſſuc
Hanem à mi Atyank-fiainakis oktatoi, vigaſztaloi es ba-
toritoi legyunc. Hogy ôkis meg emlekezzenec az VR
Iſtentöl el vött iokrol, A kereſztyeni tudomannac fö Arti-
culoſit tudgyác, az igaz bütnec termeſzete ſzerent va-
lo dolgokban czelekdgyenec, es ſzent életben gyakorlyác
magokat.

De annac à tanitaſnac es inteſnec, nem mindenkor czic.
egy altallyaba valo beſzeddel, vagy közönſeges oktataſſal,
ſzolitaſſal, feddeſſel auagy kemeny dorgalaſſal kelly lenni.
Hanem kedues iſteni diczeretekkel, Pſalmuſokkal ſ-egyéb
lelki enekleſekkelis. Nem azert, mintha az Iſten inkab

gyönyör-

gyönyörködnéc az enec ſſonac zengeſeben es hangiczalaſaban, hogy nem mint az ö beſſedenec auagy valamelly imadſagnac enekleſnelkül valo el mondaſaban, (Miuel hogy önala à ſſünec meeg czac à gondolattyais ſſinté annit teſſen, mint à fol ſſoual valo kialtas, à mint Exod 14. 1. Samuel. 1. irua vagyon.) De à bünnec miatta meg bagyatt mi ſſiüünc tunyaſaganac föl ſerkentéſeiért. Hogy az iſteni diczeretnec enekleſe altal, mind mimagunc nagyob aietatoſſagra geriedgyünc, ſ-mind à mi fele baratinc inkab föl ſerkennyenec mi velünc egyetembe az VR Iſtent tiſſtelni es magaſſtalni, Matth. 5.

Mert à Pſalmuſokbol es egyeb iſteni diczeretekböl mindenrend beli emberec nyiluan erthetic, mit kelly czelekedni akar kinekis, auagy el tauoztatni. Meg tanîtnac az elö Iſtennec mindenhato, örcké valo, bölts, vegtelen es fölſeges diczöſegenec magaſſtalaſara, ſoc io tetemenyire, irgalmaſſagara, nagy kegyelmére es ſſent fiaban valo iduözîteſere. Melly ſſent dolgokat ſockal méltob akar kinekis tanolni, beſſelleni, enekleni, es mindenüt abban gyönyörködni, hogy nem mint valami egyeb hijaba valo auagy fertelmes dologoknac gondolkodaſaban veſſödni es nyalaſkodni, á kikert Iſten igaz itelettel meg bünteti iöuendöre à kep mutatokat.

Megis erdemli kedig ezt mi tölünc az VR Iſten, ha ötet minden üdöben ſegîtſegül hijuc, az ö ſſent neuenec diczeretet mondunc, es ötet hálá adaſockal tiſſtellyüc. Mert czac ö à mi életünknec kut feie, otalmazoia es meg tartoia.

ötet imadtac à regi ßent Atyác es hálá adasockal diczereteket eneklettenec öneki: kiknec imadsogokat es diczereteket, kedues äldozat keppen vötte ö ßent folsege, I sal. 140. a.2.

Nem mostani dolog azert az Istennec valo diczeret mõdas es enekles az Anyaßentegyhazban. Diczeretet eneklettenec öneki az öo Törueny beli ßent Atyác, ßent Aßßoniallatoc, A ßent Angyaloc, CHRISTVS Vrunc az ö tanîtuanyiual egyetembe, à kosseg es az aprö gyermekec; Eneklett ßent Pal az Istennec, ki ömagarol igy ßol 1. Cor. 14. Lelkemben eneklec, s-ertelmemuelis eneklec. Eneklettenec es diczeretet mondottanac bizonyos napokon reguel à CHristus Istennec, à regi iambor kereßtyenec, à mit Plinius Secundus az ö Epistolaiban iria Traianus Imperatornac, à kereßtyeneknec rend tartasarol. Tertullianus in Apologetico, & ad Vxorem suam.

III. De à mint ßent Pal à meg hallot igèkben keuannya, hogy mi minden dolgainkban az Isteñec valo hâlá adásra nez zünc, à Regi kereßtyenec az ö diczeret mondasokban auagy eneklesekben è ket dolgot mindenkoron igen el tauoztatiác.

I. Egyiket, hogy az isteni diczereteket kortsoman auagy egyeb zabalo gaz helyeken nem eneklettec, hanem czac ott, ahol az emberec eppültenec es ömagoknac vigaßtalast vöttenec az isteni diczeretekböl, à mint 1. Cor. 11. es 14. à ßent Pal Apostalnac irasabol meg tettzic. Mert meg parantsolta Isten, hogy az ö neuet senki hijaba ne emlîtse, es kemeny büntetessel fenyegeti azokat, à kic külömben czelekednec. Az is meg hagyta, hogy, à mi ßent dolog, senki az ebeknec ne adgya, es senki ne vesse à gyöngyöket à dißnoc èlèibe,

hogy

hogy valamikron labockal meg ne nyomodgyác azokat Matth 7. Mert valahol az Iſtennec valo emkles, à ſüuec gyökerébol nem ſarmazic, hanem czac à ſonac zengeſeiert enekelnec az embrec, Auagy á mint à Propheta mondgya, Valakiknec az ő aiakoc Iſtenhez közel iar, az az, Iſtent emlegetic, de à ſüuöc ö tőle tauol vagyon, es vgy czufollyac az Iſtennec ſentſeges neuét es méltoſagát, Annyira fel geried azoc ellen az Iſtennec haragia, hogy azoknac minden böltſeſſegöket el veſsi, bolondſaggal veri meg oket, es minden eſseket elmeieket meg ſegyenîti, Iſai. 29. Nem illic tahat minden gaz korczoman, virag enekec közöt, es à reſseg diſsnoc elött, az Iſtennec ſent diczeretit enèkleni. Nagy es rettenetes az Vrnac neué, ninkelly azt akar holis czac hijaba el hanni. Pſal. 110.

11. Maſic dolgot kedig az idegen nyeluen valo beſselleſt auagy enekleſt (mellyból â ſegeny tudatlã köſseg nem eppült, es ſemmi értelmet ſem vigaſztallaſt nem vött) nem ſerettec az iſteni diczeretben, hanem merö bolondſagnac es hijaba valo ſo ſaporîtaſnac itéltec, à mint ſent Pal Apoſtal à Corinthuſbelieknec irt elſö Leuelenec tizen negyedic reſseben bew beſseddel meg irta. Moyſes es az ö huga Maria aſſ;ony, à Samuelnec annya ſent Anna aſs;ony, az öö Törueny-beli Papoc es Leuitac, Prophetac, Dauid, à mi Vrunknac ſent Annya, CHRISTVS VRunc es az Apoſtoloc, mind az ö termeſet ſzent valo nyelueken enecklettenec az Vrnac. Hanan erdemlyüc tahat az erétnec neuet, ha mis öket kötetuen,

nem ërtelmnekül, ſem idegen nyeluen, hanem mind nyelüünckel, ßüüünckel, ertelmünckel, tellies lelkünkhöl diczeriüc es magaßtallyuc az V R Iſtent. Igen illic Magyar paraßt ember elott Olaß auagy Diac nyeluen enekelni: nagy haßnát veßic az idegen nyeluen valo dudolaſnac az aßon nepec.

Minec okaert hogy à mi Vrunkat Iſteniünket à regi ßent embereckel mijs egyenlo keppen diczerhetnénc, im az ö tölöc ßerzött iſteni diczeretec közöl ahol mit à iambor kereßtyen atyafiac Magyarul czinaltanac, ößue ßedegettem. Mellyekhez à regi es moſtani Anyaßentegyhaznac külömb külömb fele ßükſegiben valo Imadſagitis nehol nehol be irtam, E vegre, hogy nem czac à Pſalmuſoknac es egyeb lelki diczereteknec enekleſeben, hanem az imadkozaſbanis lehessen valami modgyoc azoknac, à kic ez vtolſo veßedelmes üdöben, ömagoktol midenkoron keſſßen valo imadſagokat nem formalhatnac. Vegyec io neuen azert à hiuec ez en moſtani munkamot es tißtellyec az VR Iſtent belöle. Tartſon meg es naprol napra éppîtſen benneteket az V R iſten minden ioban, az ö ßerelmes fiaert à mi Vrunc IESVS CHRISTVSERT, Amen. Comiatin irta 6. Octobris 1574.

A ti ßolgatoc Chriſtuſban.

Hußár Gal.

A SZENT-EGYHAZI S;OL-galatban valo Regueli rend tartaſrol.

Az Vrnac napian, (kit à köſſeg Vaſarnapnàc ſsokot hiv-ni) ſ-à tob napokonnis, reggel, mikor à nép à ſsentegy-hazhoz kezd gyülekezni, à Miniſter leg elöſsör igaz hütböl valo aietatoſſagual imadgya az VR Iſtent, ómaganac es à köſſegnec büne boczanattyaért : terdre eſuen czendeſſeguel mondgya el à Mi-Atyankat &c. Azt el vegezuen laſſu enekleſſel imezt mondgya.

MINISTER.

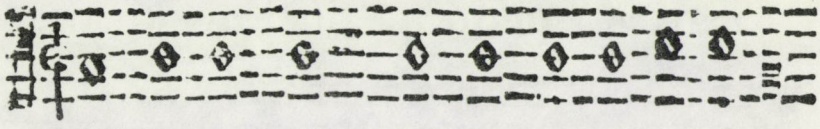

VR Iſten nyiſd meg à mi aiakinkat.

CHORVS.

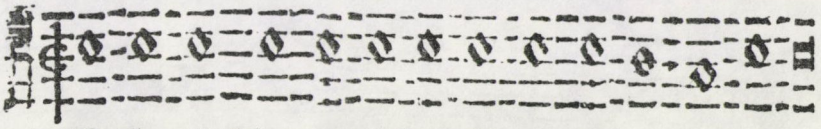

Es à mi ßánc hirdeti à te diczeretedet

MINISTER.

VR Iſtẽ figyelmezzel à mi ſegedelmünkre

CHORVS.

Ram Iſten ſies minket meg

ſegiteni minden ſzükſegünkben,

Chriſtus Ieſuſert mi Vrunkert es meg

valtonkert. Pſal. Ier enekellyünc. zc.

KIL.

KILENTZVEN ÖTÖDIK PSALmus, az az, Iſtennec valo enec auagy diczeret mondas. Mellyet reggel à tób diczeretec elòtt ſoktanac enekelni az hiuec. Melly arra inti az Iſtennec népét, hogy à Chriſtuſt ő Vramac Iſtenénec eſmerie, diczerie es magaſtallya: Az ő neuét ſegitſegül hijia, imadgya es ſentellye: Igeiét halgaſſa, igaz hittel vegye, es ſoha meg ne vtallya: Hanem akar iarni, mint à hitetlen Sidoc, kic regentè à puſztaban az ö iſtentelenſegec miatt el veſſenec.

Venite exultemus Domino &c.

JER enekellyünc az VR Iſtennec: öruendezzünc àmi iduözitö Iſtenünknec.

Sieſſünc diczeret mondaſſal ő eleibe: es enekleſſel örüllyünc öneki.

Mert nagy Iſten az Iehoua: es nagy Kiraly minden Iſteneknec fölette.

Az ő kezében vadnac à földnec melyſegi: es ő bir à magas hegyeknec teteiuel.

ſue a tenger mert ő teremtötte ötet: az ő keze czinalta a ſzaraz földet.

Ier imadgyuc ötet es boruljunc le ő előtte: haytſunc terdet a mi teremtő Iſtenünc elött.

Mert ő a mi Iſtenünc, mi kedig az ő legelteteſenec nepei es ö kezenec iuhai vagyunc: hogyha ma az ő ſzauat halgatandgyatoc.

Meg ne kemenyitſétec á tü ſzüueteket mint a feddeſnec ideien: es mint a puſztaban a meg kiſerteſnec napian.

Mikoron meg keſertęnec engemet a tú Atyaitoc: meg probalanac engemet, noha lattac az en dolgaimat.

Negyuen eſztendeig veſzöttem azzal a neppel, es ezt mondottam, hogy teuelgeſben vagyon annac a nepnec ſzüue: De meeg ſem eſmerec meg az en vtaimat.

Meg

Meg eſkûttem azokaert ônekic az en haragomban: hogy ſoha be nem mennec az en nyugodalmamba.

Diczóſeg legyen Atyanac: Fiunac es ſzent Leleknec,

Mikent volt kezdetben, moſt es mindenkoron: es mind örökkön örőcke vgy legyen.

E Pſalmuſt mi eckeppen czinaltuc Rhytmuſſal valo enekbe, Azokert, à kic czac Magyar modra valo verſőckel akariác enekelni. A Notaia, ler emlekezzünc Kereſztyen nepec, à nagy Iſtennec az ô io uoltarol &c.

IEr öruendezzünc az VR Iſtennec, es enekellyünc az ô ſzent neuenec, Iduöſſegünknec egy remenyenec, mi otalmunknac kegyes eltetőnknec.

Sieſſünc hozza d'czeretünckel, ha'a adaſſal es kônyörgeſwnckel, enekleſwnk.

nec ſzep zengeſeuel, ſzent Angyaloknac nagy ſoc ſeregiuel.

Mert az Iehoua mi nagy Iſtenünc, es nagy Kiralyunc erős Feiedelmünc, minden Iſtenec fölett mi velünc, bizony otalmunc es mi ſegedelmünc.

Czac ő egyedől bir mindeneket, a melyſegeket es a nagy hegyeket, minden hatalmat erőſſegeket, az őrdőgöket es az embereket.

Ő teremtötte a ſzeles tengert, a benne valo nagy ſep ſzigeteket, czac ő formalta a ſzaraz földet, es azon valo draga ſzepſegeket.

Ier haytſunc feiet terdet nekie, es borullyunc le artſul ő előtte, Az VR Iſtennec nagy tiſztelſege, forogion ſzankban ő ſzep diczerete

Mert czac ő az mi kegyes teremtőnc,

minden

minden dolgunkban bizot gond viſelȯnc, mint ȯ nepenec ȯ vędelmezȯnc, es iuhainac czac ȯ meg ȯrizȯnc.

Az ȯ ßozattyat mihelt hallyátoc, tü ßiue teket nekie adgyátoc, vgy halgaſſátoc es fogadyátoc, hogy keſertetbe ſoha ne iuſſatoc

Mert iol tudgyatoc regent mint iartac, à kic ȯ ellene rugodoztanac, az igert fȯldre be nem iutanac, mert ßot fogadni ȯc nem akaranac.

Diczeret neked Atya VR Iſten, legyen diczȯgſeg neked fiu Iſten, Tißteſſeg neked ßent Lelec Iſten, harom ßemelyü egy ȯrȯc VR Iſten.

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Az igaz hitert.

VR Iſten mi nagy Kiralyunc es hatalmas Feiedelmünc, Hálát adunc teneked es nagy ȯrȯmuel diczeriüc à te aldott ßent neuedet, hogy minket

[23]

ſemmiből teremtőttel es nagy irgalmaſſagodbol az őrőc veſzedelemtőlis meg ſzabaditottal. Annac fölette mint iuhaidat, az Euangeliomnac kiès mezèien legeltettz, őriſſz, otalmaſſz es igazgattz: Kőnyőrgűnc teneked, Adgyad hogy valoba eſmerheſſűc es bőczűlheſſűc è te mi velűnc tőtt nagy irgalmaſſagodat, es ne keménîtſűc meg ſziűűnket à te ſzozatodra, mint az ő Tőrueny-beli Atyác à puſztaban, (Kic noha lattác es ertőttêc à te czudalatos dolgaidat es akaratodat, de mégis vakmerő-keppen mentenec à bűnre te ellened.) Hanem tedd engedelmeſſé à mi ſziűűnket à te akaratodhoz. Hogy à te vtaidat meg eſmeruén, igaz hűtből valo engedelmeſſéguel iárhaſſunc te előtted, es ſzent fiadért be mehetűnc à te őrőcké valo nyugodalmadba. Ki élſz es vralkodol à te ſzent fiaddal es à ſzent Leleckel egyetembe, mind őrőcké, AMEN.

VEDD ESZEDBE.

A Pſalmuſokbol valo Imadſagokat nem az okaert irtuc be ide, hogy à Keréſztyeni Gyülekezetben à Miniſternec mindenic Pſalmus vtan valo Imadſagot à Pſalmuſſal egyetembe azontul el kellyene mondani. Hanem fő keppẽ azert, hogy legyen az egyigyű Kereſztyen Atyafiaknac valami peldaioc, mimodon kellyen gondolkodnioc es imadkoznioc

è moſtz

è moſtani nyomorult üdöben à Pſalmuſokbol, à mint imar meg mondtam, Mikoron kedig az Antiphona vtán két auagy három Pſalmuſt czendeß es laſſu enekleſſel el mondnac, az el mondote Pſalmuſoc vtan valo Imadſagoknakis egyiket, à melliket à lelki Paſtor akaria, az imadſagnac ideien, el mondhattya.

VR NAPIAN, AZ AZ, VASARnapon valo Regueli Diczeretec, A CHRISTVSNAC orßaglaſarol.

¶ A fellyül el mondot Pſalmus vtan, mindiaraſt ez Hymnuſt, auagy máſt kelly mondani, à melly à ſzentegyhazi ßolgaknac inkab tettzic.

HYMNVS Iam lucis orto &c.

IMmaran a nap föl iö-

uén Könyörögiünc az Iſtennec,

Hogy

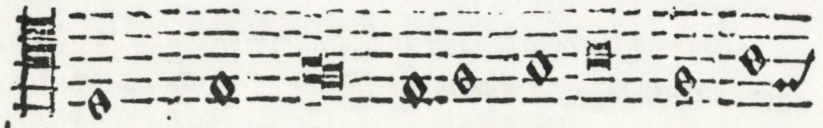

Hogy mind ez egeſs napon, bûntöl

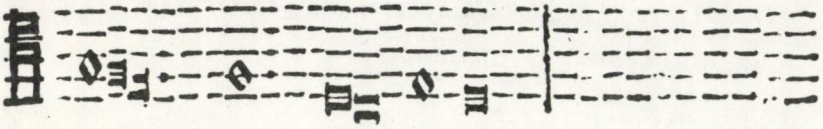

minket meg orizzen.

Nyelûünket meg tartoztaſſa. Pünre hogy ne mozdullyanac, Szemeinket be födözze, Gonoſſagra ne nezzenec.

Tiſztác legyenec mi ſziueinc, Gonoſst bünt be ne vegyenec, Keuelyſeget meg enhîtſen, Etelt italt mertekellyen.

Hogy mikor à nap el nyugſzic, Es az ey el közelîtend, Ez vilagon tiſztac legyünc, Diczeriúc à nagy VR Iſtent.

Diczöſeg legyen Atyanac, Es egyetlen egy Fianac, Szent Leleckel egyetembe, Egy bizony örőc Iſtennec.

Anti

¶ ANTIPHONA, AZ AZ, à PSALmusokban valo Versoknec igazgatasara valo elöl iaro Vers.

TE vnum in substantia.

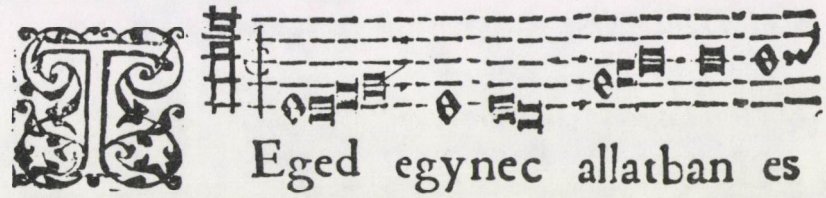

Eged egynec allatban es

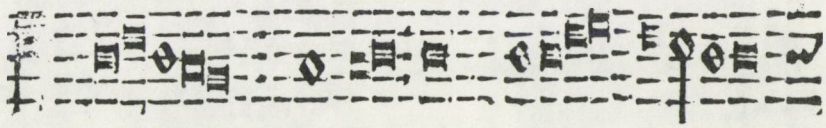

haromnac ßemelyben igaz hüttel

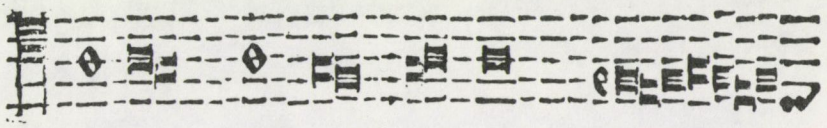

vallunc mindenkoron, fölseges

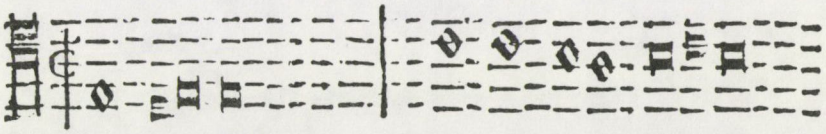

VR Isten, Psal. Enekellyetec.

KILENTZVEN HATODIC PSALMVS.

Melyben à Propheta ez egeſs vilagnac minden nemzetſegit arra inti, hogy az Iſtennec diczeretet mondgyanac, iouendöt mond à CHRISTVSNAC orſsagarol, A Kereſstyen hütöt aianlia. Es arra tanit, hogy minden téuelgeſtes hamis iſteni tiſsteletet el hadgyunc.

Cantate Dómino canticum nouum &c.

ENekellyetec az Vrnac vy eneket: enekellyen az Vrnac mind az egeſz föld.

Enekellyetec az Vrnac es aldgyatoc az ő neuet: hirdeſſętec naprol napra az ő iduözíteſet.

Beſsellyętec à poganoc közöt az ő iduözíteſet: es minden nepeknec az ő czodalatos dolgait.

Mert nagy az Iſten es igen melto diczeretre: rettenetes minden Iſteneknec fölette

Mert

Mert à poganoknac minden Iſtenec czac ſemmi: az Iſten kedig az egeket teremtõtte.

Diczõſeg es tiſztеſſeg vagyon õ elõtte: erõſſeg es ſzepſeg vagyon az õ ſzent helien.

Tegyetec tiſztеſſeget az VRnac tũ nepeknec nemzetſegi: Adgyatoc diczõſeget es hatalmat az VRnac.

Adgyatoc erdemlett diczõſeget az Vr neuenec: hozzatoc aiandekot õneki es iõijetec be az õ ſzent helyere.

Borullyatoc le az Vrnac elõtte az õ dragalatos ſzent helyen: Rettegien az õ ſzinye elõtt mind az egeſz fõld.

Mondgyatoc azt à poganoc közõtt, hogy vrálkodic az Iſten: meg erõſſõdic a fõld, hogy ne inogion, õ fogia itelni a nepeket igaſſaggal.

örüllyenec az egec es óruendgyen a föld: zónögión a tenger minden ö benne valockal.

óruendgyen a mezó minden ó benne valo allatockal: es egyetembe óruendgyenec az erdónec minden fai.

Az Vrnac elótte: Mert el iótt: Miert hogy el iótt meg itelni e fóldet, meg fogia itelni ez vilagot igasságual, es a népeket hiwséggel.

Diczóség legyen Atyanac: zc.

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

A CHriſtusnac veliünc valo io tétèmenyert Hálá adas.

VR Iſten mi mennyei ſzerelmes ſzent Atyanc, Illic hogy à mi ſziününc es ſzanc vyeneket mondgyon tenecked, Mert vy emberecké tóttel es vyononnã ſzültel az órók èletre bennünket à te ſzerelmes fiadban à CHRISTVS IESVSBAN. Diczerünc azokaert tegedet à poganoc elótt, es minden népeknec beſzell-

beſzellyůc à te czoda tételidet. Naprol napra hirdettyůc à te iduőzîteſedet, mellyet à mi Vrunc IESVS CHRISTVSBAN czelekedtél, es magaſztallyuc à te diczőſegedet, melly minekůnc czodalatos keppen meg ielent à te mi hozzánc valo nagy ſzerelmedből. De miert hogy te nagy Iſten vagy, es retteneteſb minden Iſteneknél, ſoha nem diczerhetůnc mi tegedet eleggé. A poganoknac minden Iſtenec czac holt baluany, de te olly Iſten vagy, hogy à mennyet főldet teremtőtted. Semmit nem haſznal te előtted à kűlſő ſzentſégnec kep mutataſa es à tettetőtt iamborſag, Hanem ez à te igaz diczereted, hogy vallaſt tegyůnc teneked à mi bűneinkről, ſzentellyůc à te neuedet, minden igaſſagot czac teneked tullaidonîtſunc es à mi iduőzűletſinket ne à mi erdemůnkbe helyhezteſſůc, hanem à te ſzent fiadnac erettůnc valo kedues áldozattyaert czac à te io keduednec kőſzőnnyůc. Ez mi tőlůnc à te ekeſſeged, ezt è mi hitůnknec igaſſagát eſmered igaz tiſztelſégnec à te mennyei ſzent helyedben, honnan minket meg ſzentelſz, es gyakorta meg mutatod hatalmas erődőt à te ellenſegid ellen: es holott à te diczőſegednec es maieſtaſſagodnac fenyeſſege vgy tűndőklic à te ſzentidre, hogy à te bodogſagoddal őkis élnec es teneked mindenkor hálát adnac.

Melto azert hogy minden nepeknec nemzetſegi diczőitſéc à te mindenhato voltodat, es ömagokat te elötted meg alazuan, az ö ſzüueknec belſö ſzepſegeuel ekeſitſenec, lelekből es igaſſagbol imadgyanac, es féllyenec tegedet. Mert czac egyedől te magad vagy az igaz Kiraly, ki az embereknec öröc bodogſagot adhattz. Meltan illet tegedet minden tiſztelég, diczeret es diczőſeg, ki à te igaſſagodban iteled à te nepedet, es igaſſaggal birod ſ-intezed ez vilagot. Melto fölſeges VR Iſten, hogy mi velünc egyetembe, teneked minden teremtött állat öruendőzzen, à mi iduőzűleſünkert: ki à te ſzent fiaddal es â ſzent Leleckel egyenlő diczőſégben élſő es vralkodol, mind öröcké, AMEN.

KILENTZVEN HETEDIC PSALMVS.

Melyben à Propheta meegis à Chriſtuſnac orſſagarol mond iöuendőt, ki meg tettzött az Euangeliomnac tiſztan valo hirdeteſéből. Annac vtanna az Iſtennec nagy hatalmaſſagarol ſol: è vegre; hogy ö elötte, minden halando ember meg alazzà magat, es az VR Iſtennec erdemlett tiſſteſſeget meg adgya. Vegezetre arrol teſſen emlekezetet, hogy az Iſtennec orſſaga embereknec iduőzűleſeckel diſſes.

Dominus

Dominus regnauit exultet terra &c.

AZ VR Iſten Vralkodic ȯr-uendgyen a fȯld : ȯrüllyenec mind a ſoc ſſigetic.

Fȯlyhȯ es homaly vagyon ȯ kȯrüle: igaſſag es itelet az ȯ kiralyi ſſekenec erȯſſege.

Egȯ tüz iar ȯ elȯtte: mellyel az ȯ ellenſegit minden fele el egeti.

Az ȯ villamaſi fenlenec ez vilagon: lattya ezt a fȯld, es meg retten tȯle.

Az hegyec el oluadnac mint a viaſſ az Vrnac ſſinye elȯtt : mind az egeſſ fȯld vr anac ortzaia elȯtt.

Hirdeſſec az egec az ȯ igaſſagat: es laſſac minden nepec az ȯ diczȯſeget.

Meg ſſegyenȯllyenec minnyaian a kic baluanyokat tiſſtelnec, es kic a ſemmi iſ-

D tenek-

tenekben diczekednec : minden Iſtenec imadgyac ötet.

Halla ezt Sijon es örule rayta : es öruendenec à Iudanac leanyi à te iteletiden VR Iſten.

Mert te VR Iſten ſockal fellyeb valo vagy minden fö'dön valo állatoknal : es igen föl magaſztaltattal minden Iſtenek fölötte.

A kic az Vr Iſtent ſzeretitec gyülöllyetec à gonoſzt : ö örizi meg az ö hiueinec lelkeket es az ö eleteket meg menti az Iſtenteleneknec kezeböl.

Vilagoſſagot hintöt Iſten az igazaknac : es örömet adot az igaz ſziuö embereknec.

Örüllyetec igazac az Vr Iſtenben : es tartſatoc böczületben az ő ſzent emlekezetet.

Diczöſség legyen Atyanac : zc.

E Pſal-

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Hogy az Iſtennec iteletében tiſsta es ôruendetes ſsüuel talaltaſſunc.

VR IESVS CHRISTVS élô Iſtennec ſ;ent fia, mi hatalmas Kiralyunc, Hálá adaſſal diczerûnc tegedet, hogy à mi nyaualyas termeſ;etünkben ôltôzuén, à te iſteni vilagoſſagoddal ez vilagnac ſetetſegét el vôtted, es minket à pogani téuelgeſtôl meg ſ;abaditottal. Kônyôrgûnc teneked, adgyad minekûnc à te ſ;ent Lelkedet, kinec altala geriezd fô à mi ſiúnket, Hogy è te miuelûnc tôtt irgalmaſſagodnac mindenkoron ôruendezheſſûnc, tegedet diczerheſſûnc es fôl magaſ;talhaſſunc: Es è mi lelki ôrômünket à te tôbváláſ;tottiddalis kôzôlheſſûc, hogy ôkis mi velünc egyetembe tegedet bizonnyal meg eſmerién, az igaz hitben erôſſôdgyenec, es à te altalad nyert ôrôc életnec mindenkoron ôruendezheſſenec. A te iſteni nagy hatalmadtol kedig minden hitetlenec rettegienec, es à te ſanyaru iteleted elôtt az Anya ſ;entegyhaznac minden elenſegi meg gyalaztaſſanac es naponként el fodgyanac. Mikoron kedig az vtolſo iteletre nagy hatalomual es rettenetes égô tûznec langiaban el iôuendeſ; es à te itelô ſ;e-

ked olly igen nagy maieſtaſſagban fog lenni, hogy à te ſzinyed elôtt, meeg à nagy hegyekis, mint tûz ellen à viaſſ, el oluadnac, Add meg ackoron minekûnc kegyelmes Kiralyunc az orſzagot, mellyet à te véred hullaſaual kereſtel. Szabadits meg vrã bénûnket à halálnac gyalazattyabol, hogy az ôrdôg nec es ôrôc halalnac ellene à te orſzagodnac diczôlegeben, te veled mind ôrôcké eggyût triumphalhaſſunc, Es magaſztally fôl minketis te benned élô Iſtennec fia, ki minden Iſteneknec es hatalmaſſagoknac Vra es kirallya vagy, es vigy be veled egyût az ôrôc életre : ki élſz es vralkodol az Atyaual es à ſzent Leleckel, mind ôrôcké, AMEN.

KILENTZVEN NIOLTZADIC PSALMVS.

Mellyben à Propheta az egeſs földet mind az ô benne valo állatokal egyetembe az Iſtennec valo diczeret mondaſra onſzollya, az Iſtennec igaz eſmeretiert, kiuel ez vilagot à CHriſtus altal meg vilagoſitando vala.

Cantate Domino canticum nouum, quia mirabilia &c.

ENekellyetec az VR Iſtennec vy eneket, mert czuda dolgokat czelekedett: meg mentötte

ôtet

ötet az ő iob keze, es az ő ſzent karia.

Meg ielentötte Iſten az ő iduözîteſet: à poganoknac ſzemec elött meg ielentötte az ő igaſſagat.

Meg emlekezett az ő irgalmaſſagarol, es az Iſrael hazahoz valo hiwſegeröl: lattac à földnec minden hatari a mi Iſtenünknec iduözîteſet.

örüllyön az Vrnac mind az egeſz föld: zöngion, igen öruendgyen, es vigan enekellyen.

Enekellyetec az Vrnac hegedö ſzoual valo enekleſſel: hegedöuel valo verſeknec enekleſeuel.

Kürtö'eſſel es trombitalaſſal: enekellyetec a mi Iſten Kiralyunknac elötte.

Zöngiön a tenger minden ö benne valockal, : ez vîlag mind az ő benne lakozockal.

A folio vizec tapſollyanac: es ő velec egyetembe az hegyekis őruendgyenec.

Az Vrnac előtte, mert el iővt meg itelni a foldet: ő iteli meg ez vilagot igalſagual, es igaz tőruent ő teſſen a nepec kőzt.

Diczőſeg legyen Atyanac: zc.

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

A CHriſtus föl tamadaſa altal nyert kegyelemert.

CZoda keppen mutattad meg VRIESVS CHRISTVS Iſteni hatalmadot à te fől tamadaſodban, mikor magadot az halalnac ereie ellen meg ſegîtéd, es tennen tehetſegedből az halal ellen föl tamadal, hogy mijs te veled egyetembe à bűnnec es karhozatnac halalabol föl tamadnánc, es te benned vy emberecké lennénc Melto ezert tegedet vy vér ſőknec enekléſeuel diczernűnc. Kerűnkis tegedet, hogy à te föl tamadaſod altal valo meg igazulaſt, es iduőzű leſt ielents meg á tőb nemzetſegeknekis, à kic meg tegedét nem eſmernec: hogy à te föl tamadaſodbā valo remen-

reméség altal, mi velünc egyetembe, ökis iduözülhes senec. Emlekezzél meg touabbá kegyelmes CHristus IESVS à te isteni irgalmassagodrol, es iusson es;edbe à te io voltod es fogadasod, mellyel temagadot kötelezted Israel házánac à te hiueidnec: s;and meg immar à mi soc ves;edelmünket es romlasunkat, es tamagy föl mellettünc, hogy lassác az eges; földnec hatari à mi Istenünknec iduözitését. Ha ezt teiended, mind az eges; földön valo hiuec öruendezni fognac teneked mi Kiralyunknac es hatalmas Vrunknac, es öröcké valo hálá adasnac enekleseuel fogiác áldani, diczerni es föl magas;talni à te s;ent neuedet. Kiert à satã ki è vilagnac feiedelme, az ö tagiaiual egyetembe ha vgyan ördîtana es minden zurzauart indîtanais ellenünc, de mind az altal à s;ent Leleknec folyo vizei, es à s;enteknec hegyei, kic te benned meg erössödtenec, vigasagot mutatnac, es egyenlö s;üuel örülni fognac teneked mi meg s;abadîto Kiralyunknac. Miert hogy el fogs; iöni meg itelni à földet igassagban, es à nepeket igaz töruenyel: ki az Atyaual es à s;ent Leleckel éls; es vralkodol, mind öröcké. Amen.

¶ *Mikor à Psalmusokat el vegezic. Capitulomotis mond à Minister, Az az, az ó o Testamẽtombol auagy az vybol, egy tzickelt à mellyet akar, auagy kedig à melly Epistolat à Postillaban az üdöre ßabtanac, lassu enekleſſel el mondgya illyen modon.*

MINIS-

MINISTER.

Ez tanuſagot (*auagy iõuendò mondaſt*) à ſzent Iſaias Propheta irta, az ő konyuenec ötuen ötödic reſzeben.

Kereſſetec az VRat a mig meg talalni, és ſegitſegül hijatoc ötet, mig közel vagy on. Hadgya el az iſtentelen az ö vtat, es az alnoc ember az ő gondolatit, es terien meg az Vrhoz, es meg ſzannya ötet, es a mi Iſtenünkhöz, mert igen engedelmes a meg boczataſra. Mert nem ollyatenoc az en gondolatim mint a tü gondolatitoc: ſem a tü vtaitoc nem ollyatenoc, mint az en vtaim, Ezt mondgya az VR Iſten.

CHORVS.

Halakat adgyunc az VR Iſtennec hozzanc valo io voltarol.

Annac vtanna illyen RESPONSORIO MOT auagy maſt valamellyet mondnac,

GYER-

GYERMEKEC.

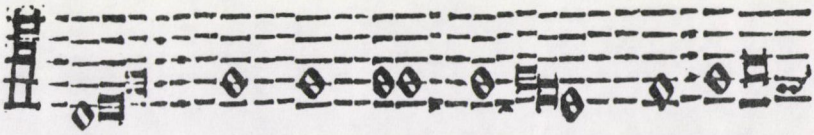

IEſus Chriſtus ęlő Iſtennec ſzent fia

CHORVS. R

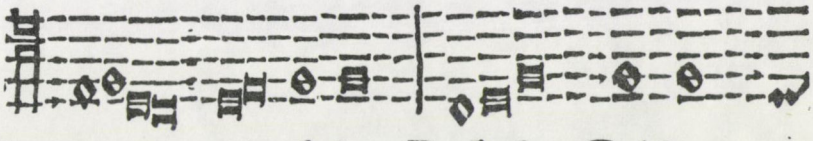

Irgalmazz minekünc R. Ieſus Criſtus zc.

GYERMEKEC. CHOR.

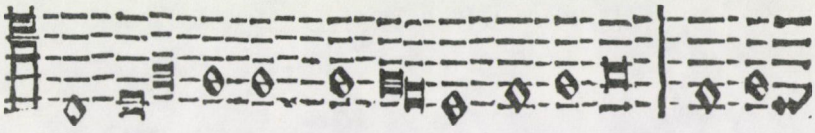

Ki úlſz Attya Iſtennec iobiara. R. Irgal

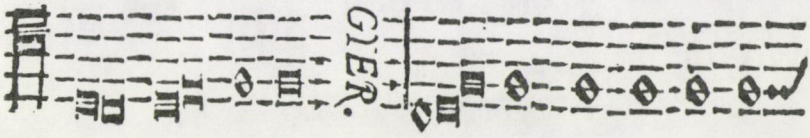

maz minekünc. Diczőſeg Atyanac es

CHORVS.

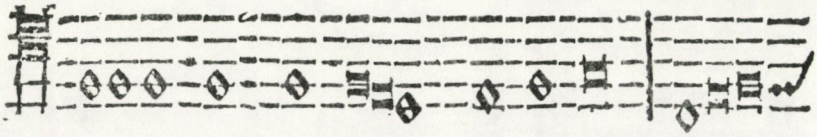

Fiunac es ſzent lelec Iſtennec. Ieſus

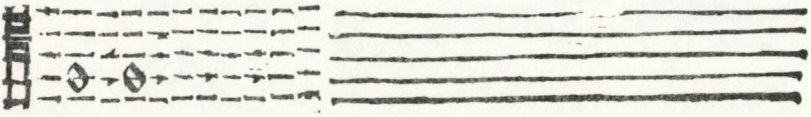

Chriſtus zc.

VERSICVLVS. GYER.

Tamagy föl VR IESVS Chriſtus: es ſegelly meg minket.

CHORVS.

Es àte ſzent neuedert: ſzabadits meg minket.

MINISTER.

Imadgyuc az VR Iſtent.

Imad-

IMADSAG.

VR Iſten mi mennyei ſzerelmes ſzent Atyanc, kőnyőrgűnc tenecked es kerűnc tegedet, ne veſzeſd el à te nepedet es őrőkſegedet, kit hatalmaſſagoddal az őrdőgtől es à karhozattol meg ſzabadîtottal, es à te ſzent orſagodba be hoztal, igaz hűttel, remenſeggel fől ruhaztal. Emlekezzél meg à te regi irgalmaſſagodrol, igeretedről es fogadaſodrol, mellyet ſzent véreddel es halaloddal meg erőſſitőttél: Es ne nézzed à te nepeidnec kemeny ſziueket, hitetlenſegeket es hálá adatlanſagokat, kikert igaz iteleteddel őket meltan meg itélhetnéd. Hogy ne mondhaſſác az idegen népec, kic kőrnyőlűnc lakoznac. Nem ſzabaditthattya meg őket az ő Iſtenec, es meg nem adhattya nekiec à mit fogadott: Gyűlőli őket es el àkaria veſzteni őket. Ronts meg az hitetleneknec te ellened ki vont fegyuereket, fogd meg űgyekezeteket keuanſagokat. Es mint à Sennakherib Kiralynac zabolat veſſ az ő ſzaiokba: Hogy tudgyác meg, Hogy mindenec czac à te kezedben es hatalmaſſagodban vadnac, Es naladnalkűl ſzakaſratod ellen ſemmit nem tehetnec. Ezt engedgyed minekűnc à te ſzent neuednec diczőſegeiert, ki élſz es mind őrőkké vralkodol, Amen.

¶ Benedicamus à Magne Deus, Notaiara.

GYERMEKEC.

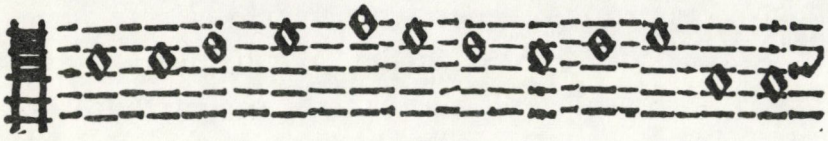

Örüllyunc mi áldottac es valaſztottac

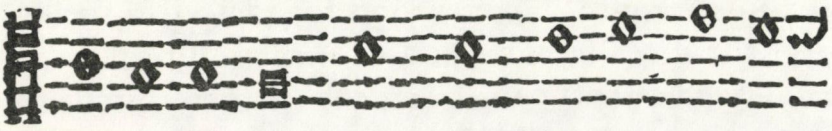

mennyorſzagra: Nam à Chriſtus ő ſzent

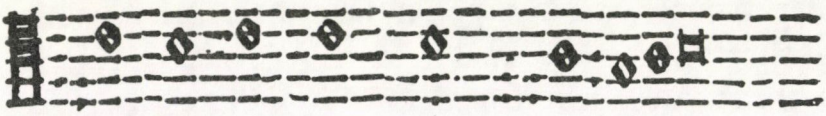

Attyat nekünc meg engeſztelé.

CHORVS.

Halat adgyunc az Atyanac es Fiunac mind öröcke: egyetemben ſzent Lelek-nec, egy fölſeges Iſtennec.

HET-

HETFŏRE VALO REGVELI
Diczeretec.

HYMNVS, Nunc Sancte Spiritus &c.

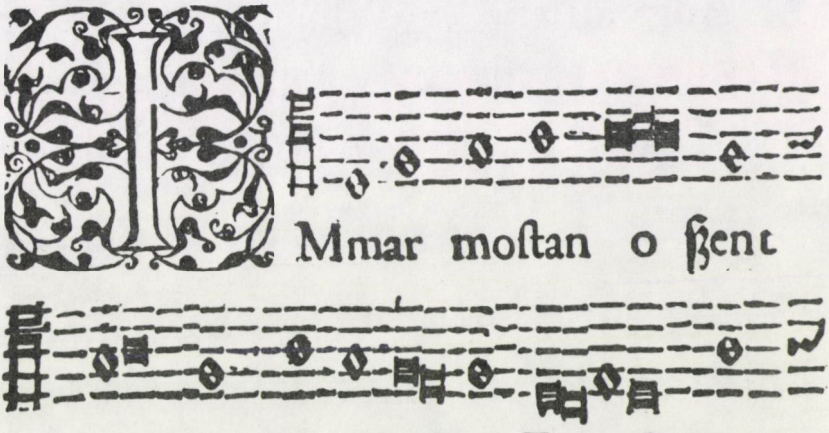

Teſtuel leleckel tegedet, hogy ſzüntelen mi diczeretünc, ſzeretet legyen mi bennünc, es mi fele baratinkban.

Adgyad ezt kegyelmes Atya, es te Atyanac egy fia, az vigaſztalo ſzent Leleckel, moſt es örökkön örökcke, Amen.

ANTIPHONA.

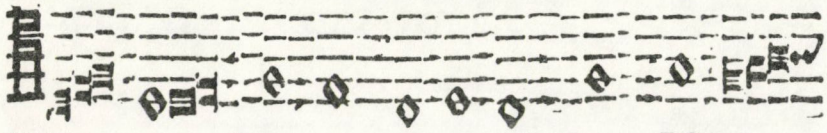

Diczeretet legyen teneked ſzent Harom-

ſag, es neked egyenlö Iſtenſeg, mint elei-

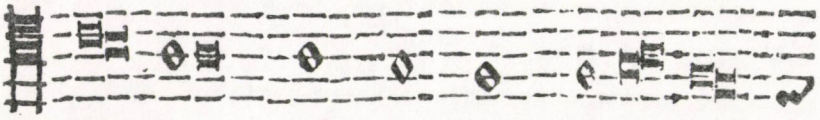

től fogua moſt es mind örökkön

örökcke. Pſal. Bodog ember zc.

ELSŏ PSALMVS.

Miert hogy à bodog életet termeßet ßerent minden ember keuannya, De nem minden ember tudgya miben áll az igaz bodogſag. Azt mondgya itt à Prophéta bodog embernec, à ki az iſtenteleneknec tanatſokat es czelekedeteket, nem kòueti, hanem az ô Vranac Iſtenenec tòruenyét tanollya, es annac parantſolati ßerént él. De veßett embereknec mondgya azokat, à kic az élŏ Iſtennec ßent igeiét es tanatſát ſemminec tarttyác, es abbòz nem halgatnac. Mert bator iol legyenis dolgoc ideig ez vilagon, De Azert végre vgyan el kelly veßniec.

Beatus vir qui non abijt &c.

BOdog ember az, à ki nem iar az iſtenteleneknec tanatſan: es à gonoß életŭ embereknec vtat nem kôueti, es az Iſten tŏruenyenec czufoloiual tarſaſagot nem tart.

Hanem az Vrnac tŏruenyeben vagyon minden gyŏnyŏrüſege: es mind eijel nappal az ŏ tŏruenyeben elmelkedic.

Ollyaten-leſſen ez, mind a folyo viz mellett ültetett fa, melly gyümölcſöt teremt az ő ideieben: mellynec leuele meg nem fannyad, es minden czelekedetinec elę mente leſſen.

De nem olyatenoc az iſtentelenec: hanem mint a polyua, mellyet a ſzęl el fuy.

Ennec okaert meg nem alhattyac az iſtentelenec az iteletet: es a bünöſöc meg nem maradhatnac az igazaknac ſeregeben.

Mert az Vr gondot viſel az igazaknac vtara: De az iſtenteleneknec vta el veſz.

Diczöſeg legyen Atyanac: Fiunac zc.

A PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

A kereſztyeni életert.

VR Iſten mi mennyei ſzerelmes ſzent Atyanc, eſmeriüc immar à mi büneinket, kiket ennec elötte bünöknec nem tartottunc, hanem czac iateknac auagy mulatſagnac alitottunc. Es ſziüünc ſzerent bannyuc, hogy

hogy azoc altal à te haragodat mimagunkra gerieſ;tőttűc. Kőnyőrgűnc azokaert teneked à te irgalmaſſagodert es à te ſ;ent fiadert à mi Vrunc Ieſus Chriſtuſert, ki minekűnc feiűnc es vér ſ;erent valo atyankfia, Otalmazz meg ennec vtánna bennűnket gonoſſagtol, hogy ne iáriunc az iſtenteleneknec tanatſan, kic tegedet nẽ eſmernec: ſe ne boczaſs à kép mutato Phariſeuſoknac vtára, kic tegedet ſ;iuec ſ;erent nem ſ;eretnec, hanem inkab gyűlőlnec, es à te igedet ſ-neuedet czufollyác. Ne boczaſs bennűnket à bűnőſőknec vtára, hogy őuelec egyetembe ne legyűnc ez vilagnac fiai, es ne kőueſſűc à teſtnec czelekedetit. Ha kedig à mi gyarloſagunc ſ;erént bűnbe eſendűnc (merr ſenki nints ez vilagon, à ki bűntől magat ohatná) ne hadgy te tőled el ſ;akadnunc, es à bűnbe ſokaig heuernűnc, hanem terîts hamar penitenciara à bűnből. őrizz meg bennűnket, hogy azockal egy tanatſon ne legyűnc, à kic à te meg ielentőtt tőruenyedet es igaſsagodat ſ;idalmazzác, diczőſegedet káromlyác, es az ő hamis téuelgeſeket vakmerő keppen otalmazzác: Es ad gyad à te ſ;ent Lelkednec altala, hogy à mi akaratunc es győnyőrkődeſűnc, mind eijel nappal à te tőruenyedben es ſ;ent igedbẽ valo elmelkedès legyẽ, hogy ſoha egyebet ne ſ;ollyunc, ſe akariunc, hanem

ezac à mi teneked tettzic: A mit kedig nẽ ſzerettz, azt mind mimagunkban ſ-mind egyebekben el tauoztatni ũgyekezzũnc. Adgyad touabbá, hogy ollyatenoc legyũnc, mint à ſzent Leleknec folyo vizé mellet ũltetett fác. Hogy à te iſteni aldaſodnac altala, à mi hitũnknec io gyũmõltſet teremtheſſũc, à te neuednec tiſztеſſegere es à mi fele-baratinknac eppũletére. Neuelly minden ioban bennũnket, es adgy mindenkoron zõldellõ leuelezeſt, az az, io pelda ado ſzent életet minekũnc, hogy mind beſzedũnc ſ-mindczelekedetũnc à te áldott igednec folyaſa ſzerént legyen. Ne hadgy à iobol ki ſzáradnunc es te tõled el ſzakadnunc, hanem õregbîts minden ioban, es az Élõknec fõldén gyõkereſztеſſ iol meg bennũnket, hogy à te kemeny iteletednec ſzèlè az iſtẽteleneckel egyetembe, teſtoua ne fuijon es veſzedelemre ne hannyon bennũnket. Adgyad aztis mi kegyelmes Iſtenũnc, hogy az vtolſo iteletnec napian, mikor minden emberec fõl tamadnac es à te itelõ ſzeked eleibe gyũlnec, maradhaſſunc meg à te ſzinyed elõtt. Te tudod VR Iſten à mi vtunkat, eletũnket es fõl keléſũnket, Ne hadgy azokaert mind õrõcké el veſznũnc. A te egyetlen egy ſzent fiadert à mi Vrunc IESVS CHriſtuſert, ki te veled es à ſzent Leleckel él es vralkodic, mind õrõcke, Amen.

MASO-

MASODIC PSALMVS.

Mellyben arra tanît à ſent Dauid, hogy czac hijaba valo à földi Kiralyoknac, Feiedelmeknek es fô bôltſeknec ſ-à poganoknakis CHRISTVS ellen valo tanaczkozaſoc es hatalmaſkodaſoc. Mert à CHRISTVST nem emberec tóttéc Kirallyá, hanem az Atya Iſten ömaga emelte fôl à mennynec es földnec birodalmára. Hirtelen meg romolnac azert à kic è hatalmas Kiraly ellen tuſakodnac. Vegezetre arra inti à fö nepeket, hogy vraſagokhoz kepeſt el ne hidgyéc magokat, az VR Iſtent tarſá ne vegyéc es halando voltokrol el ne feledkezzenec, hanem az Vrnac igeietöl ökis tanolhyanac, iſtennec ſolgallyanac, es alazatoſſaggal ſ-bôczûlettel vegyec az ö ſent fiát.

Quare fremuerunt Gentes.

MIert zendûlenec à poganoc: es à nepec miert agyarkodnac hiaba.

Öſſue gyülnec à földnec Kiralyi, es a Feiedelmec tanatſot tartnac: az VR

ellen es az ő CHRIStuſa ellen.

Szaggaſſuc el az ő köteleket: es veſſüc el rolunc az ő igaiokat.

A mennyekben lakozo neueti őket: az VR meg czufollya őket.

Ackor meg ſzolittya őket az ő haragiaban: es nagy haraggal meg rettenti őket.

En kedig meg kentem az en Kiralyomat: Syonon az en ſzent hegyemen.

Meg beſzellem a vegezeſt, hogy az VR ezt mondotta ennekem: En fiam vagy te, ma ſzültelec en tegedet.

Kęried en tőlem es teneked adom örökſégül a poganokat: es a földet mind vegig birodalmul.

Vas paltzaual meg töröd őket: es mint a föld edent őſſue rontod őket.

Ezokaert

Ezokaert tü Kiralyoc eſſeſſen czelekedgyetec: tanollyatoc földnec Birai.

Szolgallyatoc felelemuel az Vrnac: es rettegeſſel öruendgyetec öneki.

Apollyatoc a fiut, hogy meg ne haragudgyec: es el ne veſſetec az vtrol.

Mikoron hamar föl geried az ő haragia: bodogoc minnyaian a kic ő benne biznac.

Diczőſeg legyen Atyanac zc.

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

A Haboruſagban valo vigaſtalaſert.

MIert hogy ez vilagnac ertelme es bölteſeſege ellenkedic az Iſtenuel, őneki mindenkoron ez volt ſzokaſa, hogy az Iſtennec igeiét, es ſzent neuenec hirdeteſét, ſoha el nem tűrhettè, hanem ellene tamadott, es az ő Vranac Iſtenénec iduőzîtő tanatſát mindenkoron kárhoztatta es dihőſſeggel haborgatta, à

mint à regi ſzent Prophetaknac, Apoſtaloknac es Martyromoknac ſoc haboruſag ſzenuedeſekből meg tettzic, Kőnyőrgűnc az okaert teneked ô igaſſagnac Iſtene. Adgy erőt es bőltſeſeget minekűnc te ſzolgaidnac, azoknak hatalma ellen, à kic à te tőruenyednec igaiat es ő raytoc valo vralkodaſodat fől nem akariác venni, hanem à teſtnec ſzabadſagaban, mind az ő keuanſagoc ſzerent akarnac iarni: Hogy à te CHRISTVSODNAC, kit Sionnac hegyen à te Anya ſzentegyhazadban Kirallyá tőttel, tőruenyében es ſzent neuenec vallaſaban, mind vegig meg maradhaſſunc. Es adgyad minekűnc à te ſzent Lelkedet, hogy ő birion es igazgaſſon bennűnket az iduőſſegnec igaz vtán, ő ſzentellyen te fiaiddá. Hogy à te ſzerelmes fiadnac mijs őrőkős tarſai es orſzaganac reſzeſi leheſſűnc, Teneked ne czac kép mutataſſal, hanem igaz hűtből ſzarmazo iſteni felelemuel ſzolgalhaſſunc, Minden hamis iſteni tiſzteletet el tauoztathaſſunc, A te meg ielentőtt akaratodnac nagy őrőmeſt engedgyűnc, Sziűűnket à te kegyes igéretidből vigaſztalhaſſuc, A te ſzent igedet tartſ ic vezerűnknec, Iduőzűleſűnkről ſemmi ketſegűnc ne legyen, A te atyai meg

meg feddeſedet mindenkoron ôrômeſt fôl vegyûc, À te ſzerelmes ſzent fiadot nagy tiſztesſeguel es bôczûlettel vcheſſûc, ô benne bizhaſſunc, es az ô tôle keresett ôrôc igaſſagnac vtárol ſoha el ne tantorodgyunc. Add meg minekûnc ezeket mi mennyei ſzerelmes ſzent Atyanc, azon te egyetlen egy fiadnac à mi Vrunc IESVS CHRISTVSNAC altala, ki te veled él es vralkodic à ſzent Leleknec eggyeſſegeben, mind ôrôckôn orôcké, Amen.

HARMADIC PSALMVS.

Mikoron Dauidot az ô fia es ellenſege Abſalom kiralyſagabol ki üdzôtte volna, es halalra kergetné, El czodalkozic raita Dauid es panaſzolkodic az Iſtennec, hogy az ônnôn nepei közôl nagy hirtelenſeggel ollyan igen ſoc ellenſege tamadott. Segîtſeget kér az Vrtol, es minden rettegeſe ellen az VR Iſtenben valo bizodalomual batorîttya magat, Es à veſzedelemból valo meg ſzabadulaſt czac egyedûl ómaganac az VR Iſtennec tullaidonîttya. Nagy vigaſztalaſokra vagyon è Pſalmus azoknac à kic nyomoruſagban forognac, ha iol meg gondollyác minemö igec vadnac benne.

VR Iſten melly igen meg ſokaſultanac az en ellenſegim? melly igen ſokan tamadtanac en ellenem?

Sokan mondgyac ez taz en lelkemnec: nintſen ő neki iduóſſege az Iſtenben.

De te VR Iſten paiſom vagy ennekem: te vagy az en diczőſegem, ki az en feiemet föl magaſſztalod.

Az en ſſzommal kialtec az VR Iſtenhez: es meg halgata engemet az ő ſſent hegyeről.

En le feküttem es el aluttam es föl ſerkentem: Mert az VR Iſten volt ennekem gyamolom.

Tiz ezer neptől ſem felec: noha kőrős kőrnyül mind tabort feküſſznekis ellenem.

Tamadgy fel VR Iſten ments meg engemet en Iſtenem: mert mind artzol ver

verted az en ellenſegimet, az iſtenteleneknec fogokat ki töréd.

Az VR Iſtenę az iduözîtes: A te nepeden vagyon à te aldaſod.

Diczöſeg legyen Atyanac zc.

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

A mi haborgatoinc ellen.

Melly igen ſoc ellenſege vagyon VR Iſten à te nepednec. kic minket keſergetnec, es meni felöl valo haboruſag erkezic naponkent reanc? Tamadgy mellenc azokaert mi Iſtenünc, légy paiſunc, ſabadits temagad meg bennünket. Hogy diczekedheſſünc á te neueddel, es à mi ſüüünknec leheſſen nagy öröme es batorſaga te benned. Halgaſs meg Vram minket à te ſent templomodbol, menyiſſer te hozzad kialtunc. Oralmazz meg, ha ſaz ezer ellenſeg rohannais reanc: verdd artzul à mi ellenſeginket, es tördki fogokat az iſtenteleneknec, Mert czac te töled tartyuc à mi ſegitſegünket, ſabadulaſunkat es iduözüleſünket. Te aldod meg minden ioual à te nepedet: Ments meg azokaert à mi ellenſegink-öl es aldgy meg benniünket, A mi Vrunc Ieſus CH iſtuſnac altala, ki te veled él es vralkodic à ſzent Lelekuec egyeſſegeben mind öröckön örökke, Amen.

RESPONSORIVM.

GYERMEKEC.

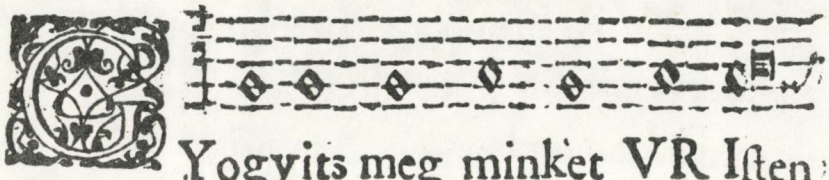

Yogyits meg minket VR Iſten

CHORVS.

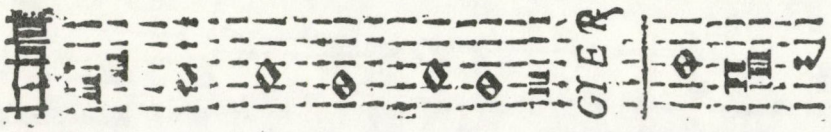

Mert vętkeztünc ellened. Kerünc

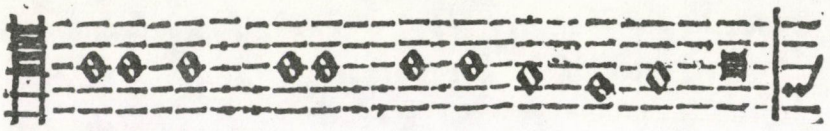

teged VR Iſten irgalmaz minekünc.

CHORVS.

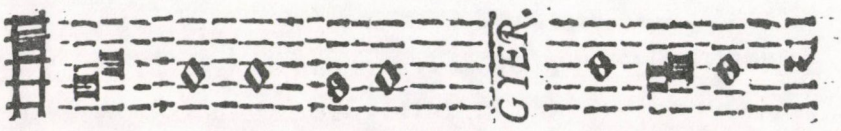

Mert vetkeztünc el: zc. Diczöſęg

Atya

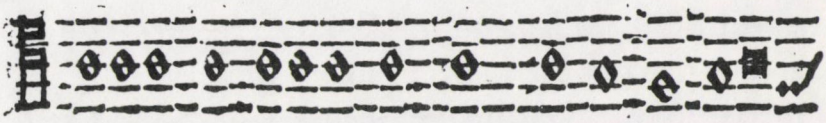

Atyanac es fiunac es ſzent Lelec Iſtennec.

CHORVS.

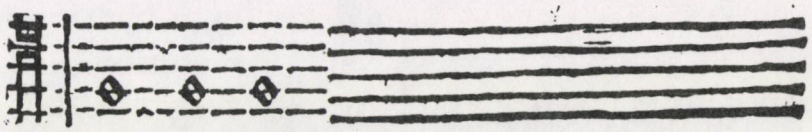

Gyogyits meg zc.

VERSICVLVS. GYERM:

Mi ſegitſęgünc vagy te VR Iſten: Ne hadgy el minket.

CHORVS.

Meg ne vtally minket à mi vetkeinkert: mi iduozitò Iſtenünc.

IMADSAG. *MINISTER.*

KEgyelmes mindenhato VR Iſten, hálát adunc te ſzent fölſegednec, hogy minket à te orſzagodra válaſztottál, abrazatodra

teremtőttél, az igaz hűtnec altala iduőzîtőttél: Es kerűnc tegedet à te ſzent fiadnac érdemeiért, Tarts meg minket ez vtolſo veſzedelmes űdőben, Otalmazd meg à te Anyaſzentegyházadat à kűs haioczkaban, őrizzed à te iuhaidat á puſztaban, parantſolly à ſoc felől reanc fuuo ſzeleknec, hogy meg czendeſzűllyenec nagy hatalmaddal: Hogy halhaſſuc à te ſzent igedet czendeſſeguel, es iſmerheſſűc Atyai ſzorgalmatos gond viſeléſedet igaz hűtuel, es mindenektől valo meg ſzabadulaſunkat várhaſſuc erős remenſéguel, A mi Vrunc IESVS CHRISTV Snac altala &c.

BENEDICAMVS à Magne Deus NOtaiara

GYERMEKEC.

IEſus Chriſtus kit az Atya valtſagunkra el ereßte: Kerünc teged legy ßoßolonc ßent Atyadnac előtte.

CHORVS.

Atya, Fiu es ßent Lelec tellyes ßent Haromſag egy Iſten: Lakozzec mi ßűűnkben, mind őrőcken őrőcke.

KEDER

KEDRE VALO REGVELI
Diczeretec.

HYMNVS, Rector potens &c,

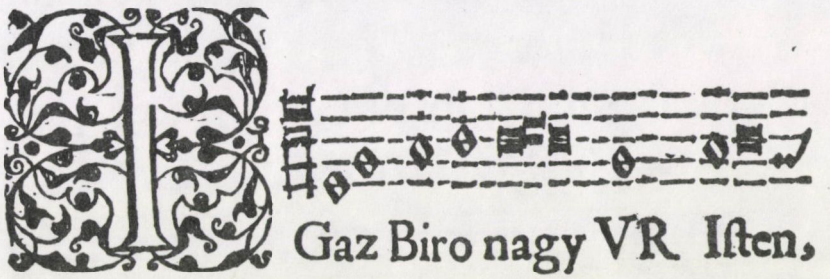

Gaz Biro nagy VR Iſten,

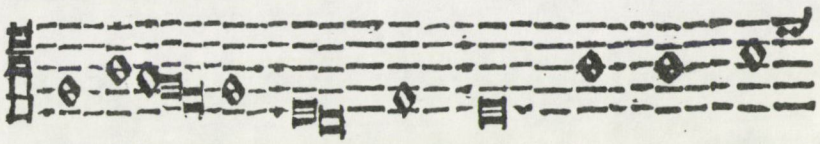

Ki allatokat el rendelſʒ, Az reguelt

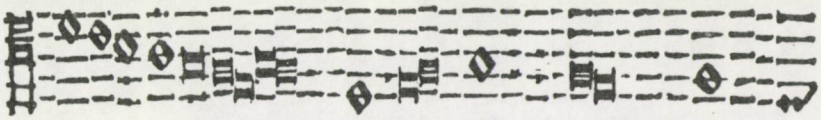

vilagoſitod, es à dęlt meg me-

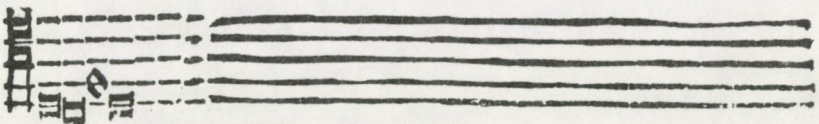

legitöd.

Olts meg patuarkodoknac tüzet, vedd el bünеinknec terhet, Adgy eggyeſſeget minekünc, Es adgy leſki bekeſeget.

Diczöſeg legyen Atyanac, Es az ö egy ßent Fianac, es à ßent Lelec Iſtennec, moſt es örökkön örökke, Amen.

ANTIPHONA.

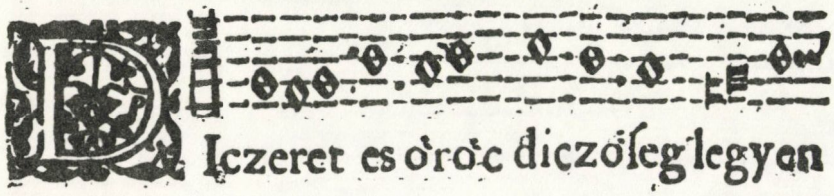

Iczeret es örök diczöſeg legyen

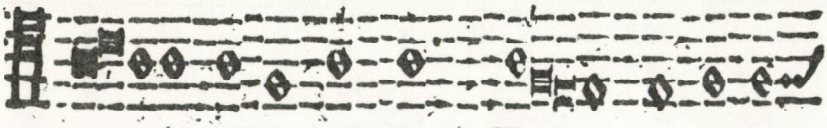

Atyanac es az ö ßent Fianac es à ßent

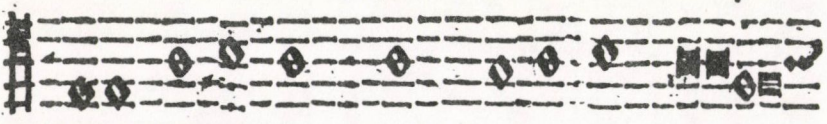

Lelec Iſtennec mind örökkön örökke.

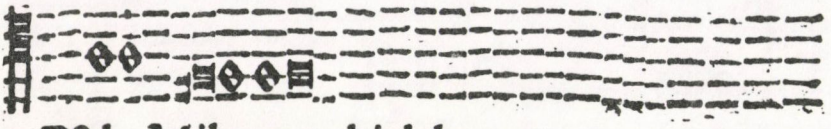

Pſal, Mikoron kialtlac zc,

NEGYEDIC PSALMVS.

Könyörgött vala immar annac elötteis Dauid az VR Iſtennec, kinec ſünet Iſten az ö ſent Lelkeuel megis batorſtotta vala: Annac okaert ſinte vgy diczekedic az Iſtennec vele valo leteuel es ſegîtſegeuel, mintha Iſten minden ellenſegit kezebe adta volna, es minden gondgyat czac az Iſtennec to voltara bizza. Mellyel minden embernec peldat ad, Mit kelly czelekedni à gonoſs ſzerentſeken, mikor minden felöl meg ſoruluuc. Tudni illic, az VR Iſtennec igeretiröl kelly gondolkodnunc, Mert czac az biztat bennünket à meg ſzabadulaſnac remenſegeuel, es azzal à paiſſal kelly minden kiſerteteknec habiait el üttetnünc,

MIkoron kialtlac halgaſſ meg engemet en igaſſagomnac Iſtene: az en keſerüſegemben tagulaſt töl ennekem, könyörülly en raytam es halgaſd meg az en könyörgeſemet.

Tü hatalmas emberec míg ügyekeztöc az en tiſztеſſegemnec gyalazattyara: Hiwſagot ſzerettöc es hazugſagot kereſtöc.

Tudgyatoc bizonnyal hogy az VR Iſten a kegyes embert valaſſtotta ómaganac: Az VR meg halgat engemet, mikor ó hozza kiáltandoc.

Fęllyetec ótet es bűnt ne tegyetec: Gondolkodgyatoc a tü ſſiuetekben agyatokon, es veſſteg halgaſſatoc.

Aldozzatoc igaſſagnac aldozattyat: et legyen remenſegtec az VR ban.

Sokan mondgyac ezt, hogy ki adhat minekünc iot latnunc? Emeld fel zaſſloiul mi raitűc a te ſſinyednec vilagat Vr Iſten.

Örömet adal az en ſſiuembe az üdőtől fogua: Miulta az ó gabonaioc es boroc meg ſokaſodec.

Bekeuel fekſſem tahat es aluſſoni: Mert czac egyedől te tartaſſ VR Iſten engemet batorſagban.

Diczőség legyen Atyanac: Fiunac &c.

E PSAL-

EZ PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Az igaz hitert.

HAlgaſd meg az en te hozzád valo kialtaſomat en igazzá téuő Iſtenem: vigaſztally meg engemet à te Lelkednec vigaſztaláſaual, Minden keſerűſegemben kőnyőrülly en raitam es halgaſd meg az en imadſagomat, Ne hadd Vram meg gyalaztatni à te diczőſegedet az embereknec hiwſaga miatt. Sőt mutaſd meg mindenec előtt, melly igen czodalatos keppen igazgatod à te ſzentidet, męg ottis, à hol az emberi okoſſag à meg ſzabadulaſnac ſemmi modgyát nem gondolhatná: Mindenkor meg halgatod es ſoha nem hagyod el őket à bűnben. Vilagoſits meg en raytam à te ſzinyedet, hogy eſmerielec meg tegedet à te Lelkednec altala, mint kegyelmes Atyamot, Es minden űdő ſzerent valo dolgoknac meg vtalaſaual vigaſztallyam magamot, moſt es mindenkoron az őrőcké valokrol gondolkoduán. Adgy ennekem (ki czac egyedől temagadtol lehet) igaz bekeſéget, erős remenſeget es te benned őrőcké valo batorſagos meg maradaſt, A mi

VRunc IESVS CHRISTVSNAC altala, ki te veled es à ſzent Leleckel él es vralkodic mind örökkön örökké, Amen.

ötödIC PSALMVS.

Mikoron Dauidot az ô ellenſegi igen meg nyomorgattác volna, ſ-mégis több haboruſagot kellyene várni feiere, nagy alazatoſſagual könyörög az VR Iſtennec, hogy à gonoſs embereknec dühöſſegeket es hatalmokat rola el vezye, es ne hadgya az ö hiueit, hanem ſzabadîtſa meg es emellye ki öket az ö nyomoruſagokbol.

HAlgaſd meg az en beſzedemet Vr Iſten: erts meg az en kialtaſomot.

Legy figelmes az en kialtaſomnac ſzozattyara en Kirallyom es en Iſtenem: Mert teneked könyörgöc.

VR Iſten reggel hald meg az en ſzomat: Mert reggel keſzülöc te elödbe es elmelkedem az en imadſagomban.

Mert

Mert nem olly Iſten vagy te, hogy teneked kellyemetes volna az iſtentelenſég: Nem lakozic te nalad à gonoſʒ.

Meg nem álhatnac à te ſʒemeid elôtt az eſʒtelenec: Gyülölöd mind azokat à kic alnokſagot czelekednec.

El veſʒted azokat à kic hazugſagot ſʒolnac: a vér ſʒomiuhozo es czalard embert vtallya az VR Iſten.

En kediglen a te nagy irgalmaſſagodhoz bizuan megyec be a te hazadba: alazatoſſan imaduan tegedet a te ſʒent templomodnal, a te felelmedben.

VR Iſten viſelly engemet a te igaſſagodban az en elenſegim miatt: igazgatſſad en elôttem a te vtadat.

Mert nintſen igaz mondas az ô ſʒaiokban, az ô ſʒüue keſſi gonoſſag:

meg nyilt koporſo az ő torkoc, nyelvőckel hizelkednec.

Puſztits el őket VR Iſten, nogy eſſenec tauol az ő tanatſoktol: az ő ſoc gonoſſagoc miatt kergeſd el őket, mert ellened rugodoznac.

Es őruendgyenec minnyaian a kic te benned biznac, mindenkoron vigadgyanac te őket otalmazuan: őrüllyenec te benned, à kic ſzeretic a te neuedet.

Mert te meg aldod az igazat VR Iſten: mint egy payſſal a te io akaratoddal vgy kőrnyekezed meg őtet.

Diczőſeg legyen Atyanac zc.

E. PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

A Hamis Prophetac ellen es az igaſſagnac ellenſegi ellen.

Halgaſd

HAlgaſd meg en Iſtenem az en beſzedemet, es legy fügyelmes en edes Kiralyom az en te hozzád valo kialtaſomra. Mert czac teneked eſedezem, es czac egyedől te tőled vároc ſegîtſeget. Halgaſs meg vgyan ideien reggel engemet, hogy tamadgyon fől az en ſziuemben à te malaſztod, es az en keſerűſegimnec ſetét homalya vtan, teſſéc meg raytam à te vigaſztalaſodnac haynala. Ne hadgy ennekem el veſznem egyűt az hitetleneckel, kiket igen gyűlőlſz. Te hozzád mégyec Vram, de nem az en igaſſagomhoz kepeſt, Mert bizon az ſemmi, hanem te nagy irgalmaſſagodhoz valo biztomban kőnyőrgőc à te ſzent templomodban à Chriſtuſban, hogy ennekem igaz hűtőt adgy, es à te ſzent félelmedben naponkent őregbîts. Viſelly Vram engemet à te igaſſagodban az en ellenſegim miatt, es igazgaſſad à te vtaitat en előttem ſ-az enîmetis te előtted: Hogy az iſtentelenec engemet el ne hiteſſenec, kiknec tudomanyoc az egyigyűeknec leiki eſmereteket meg kőtelezi, nyughatatlanná teſzi es meg őli. Puſztîſd el VR Iſten es ronts meg azokat, à kic à te nyiluan válo igaſſagodra leikec ellen valo vakmerőſeggel tamadnac, es teneked engedni nem

akarnac. Azokat kedig vigaſztald meg, à kic mindenkoron te benned biznac, hogy örülhesſenec te benned, à kic ſzeretic à te neuedet. Es hogy à te iuőzîteſeddel mindenkoron diczekedhellenec, tarts leiki őrömben oket: Kőrnyekezz meg Vram bennűnket à te io kedueddel, mint egy payſſal, minden reanc iőuendő nyomoruſagoc ellen. A mi Vrunc IESVS CHRISTVSNAC altala, Amen.

HATODIC PSALMVS.

Mikoron Dauidot az Iſten meg oſtorozta volna, eſſebe vöue magat, hogy büne ſzerent talalta maganac à nyomoruſagot: Annac okaert nyomoruſagabol valo meg ſzabadulaſât keri az Iſtentöl, es fö keppen azon kéſereg, hogy nem fogia diczerhetni az Iſtent ha hirtelenſeggel letend halala. Annac vtanna diczekedéſſel örül az ő nyaualyaiabol valo meg ſzabadulaſanac, es hálá adaſſal magaſztallya erette az VR Iſtent. Vegezetre téríti beſzedet az ö ellenſegire, kic ötet nyaualyaiaban boſſzonttyác es ragalmazzác vala es halálát ehezic vala.

VR

VR Iſten a te nagy haragodban ne fedgy meg engemet: Es a te haragodban ne oſtorozz engemet.

Könyörülly en raitam Vram, mert beteg vagyoc: Gyógyîts meg VR Iſten engemet, mert meg rettentenec az en czonttyaim.

Az en lelkemis igen meg rettent: Te kedig Vram míg keſel?

Tery hozzam VRam, ſzabadits meg az en lelkemet: Tarts meg engemet a te irgalmaſſagodert.

Mert nintſen az halalban ki te rolad emlekezzęc: A koporſoban kiczoda diczer tegedet.

El faradtam az en fohazkodaſomban, el neduesitem agyamot kóny hullataſimual: es en noſzolyamot el aſztatam ſiraſimual.

El homalyoſodec az en ſzemem az keſerüſeg miatt: meg emeſztetec minden ellenſegim miatt.

Tauozzatoc el en tőlem minnyaian, kic alnokſagot czelekedtec: Mert meg halgatta az VR Iſten az en ſiraſomnac ſzozattyat.

Meg halgatta az VR az en kőnyörgeſemet: elę vőtte az VR az en imadſagomat.

Meg ſzegyenüllyenec es igen meg haborodgyanac mind az en ellenſegim: viſſza terienec es ſzegyent vallyanac hirtelenſeggel.

Diczőſeg legyen Atyanac es Fiunac: zc:

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Keſerüſegnec ideien.

AR Iſten ne fedgy meg engemet haraggal, es à te nagy haragodban ne oſtorozz engemet. Kőnyőrülly raitam

tam, mert beteg vagyoc, gyogyîts meg Vram engemet, mert meg haborodtanac az en czenttyaim, Sôt meg az en lelkemis igen meg haborodott. Meddig hallaſztod Vram az en meg ſzabadolaſomot? Mikorra fogom latni à te vigaſztalaſodat? Tery hozzám Vram, es ſzabadits meg az en lelkemet, Iduozîts engemet à te irgalmaſſagodert. Mert az halalban nints te rolad emlekezet, es à koporſoban ki diczér tegedet? Legy velem VR Iſten es ſegîts meg engemet az en keſerûſegemben. Terîts meg engemet es otalmazz meg. Mert ha azt nem teſzed, el kelly ennekem veſznem. Halgaſd meg Vram Iſten az en panaſzolkodaſomnac ſzauát es tekents meg az en ſoc kônyörgeſemet, es térîts el rolam az en ellenſegimet, kic nem ſoc hija, hogy immar engemet kétſegbe nem eytöttenec. Ments meg engemet en Iſtenem minden keſerûſegtôl, à te ſzerelmes ſzent fiadert, à mi Vrunc IESVS CHRISTVSERT, Amen.

Immar à Capitulom köuetközic, à mint ennec elötte az VR napian valo ſzentegyhazi ſzolgalatban meg mutattuc. Annac vtanna illyen RESPONSORIOMOT, *mondunc.*

I Aldgyuc

GYERMEKEC.

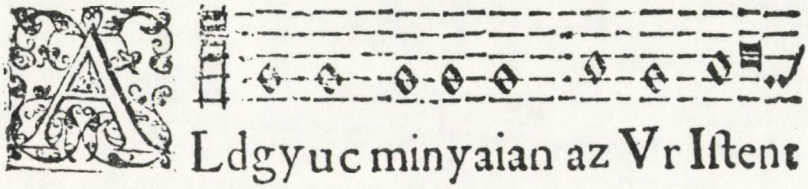

ALdgyuc minyaian az Vr Iſtent

CHORVS.

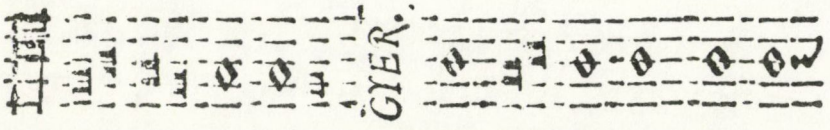

Minden üdöben. Mindenkoron az ö

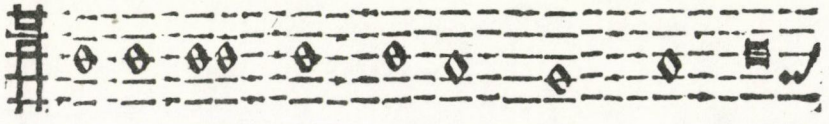

diczerete maradgyon mi bennünc.

CHORVS.

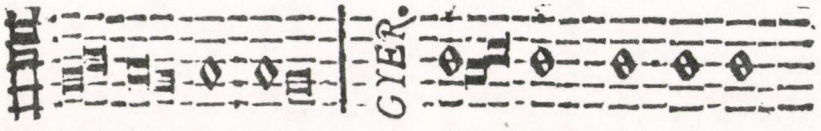

Minden üdöben. Diczöſeg Atyanac zc.

Verſi-

VERSICVLVS.

Kőnyőrülly VR Iſten mi raytunc: es áldgy meg minket.

Vilagoſits meg à te ſ;inyedet mi raytunc: es irgalmazz minekünc.

IMADSAG.

ORőc mîndenhato VR Iſten, mi Vrunc IESVS CHRISTVSNAC diczőſeges ſ;ent Attya, ki à te mi hozzanc valo io akaratodat à te ſ;ent fiad altal meg ielentéd, mikor az égből ezt kialtád, Ihon az en ſ;erelmes fiam, őtet halgaſſatoc: Mindeneknec teremtőie, eltetőie es meg tartoia az te fiaddal es ſ;ent Leleckel egyetembe, bőlts, irgalmas es erőſs, boſſ;u állo, igaz Iſten, kőnyőrülly mi raytunc nyomorult bűnős fiaidon, ſ;ent fiadert à IESVS CHRISTVSERT: kit akaral czodalatos es meg mondhatatlan tanatſodbol érettűnc àldozatra adni. Hogy meg mutatnád haragodat az bűn ellen, es vég hetetlen irgalmaſſagodat az emberi nemzethez: Szẽtelly meg minket biry es igazgaſs, tarts meg, otalmazzad à te Anya ſ;entegyhazadat, kiben adgy igaz ta-

nîtokat ," erôſs es ſ;erentſes Feiedelmeket, bôlts tanatſokat , Es à te ſ;ent igednec halgatoinac ûgyekezeteket naponként elé vigyed, az hûtben neuellyed, à remenſegben vegiglen meg tartſad, es à ſ;eretetben fôl eppîtſed. A mi Vrunc IESVS CHRISTVSNAC altala. &c.

BENEDICAMVS.

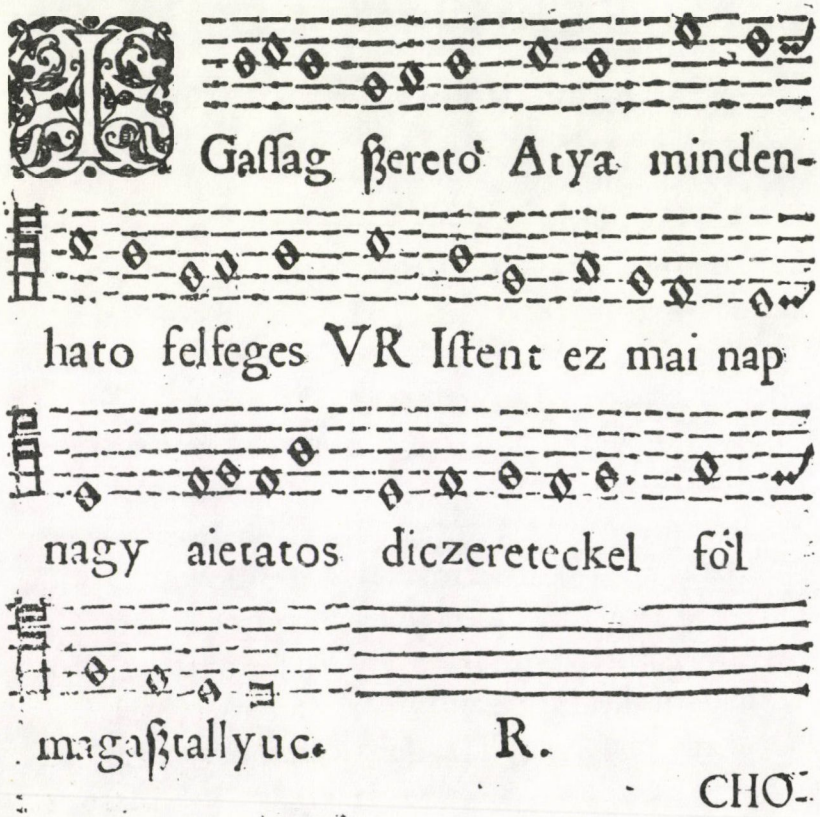

CHO-

CHORVS.

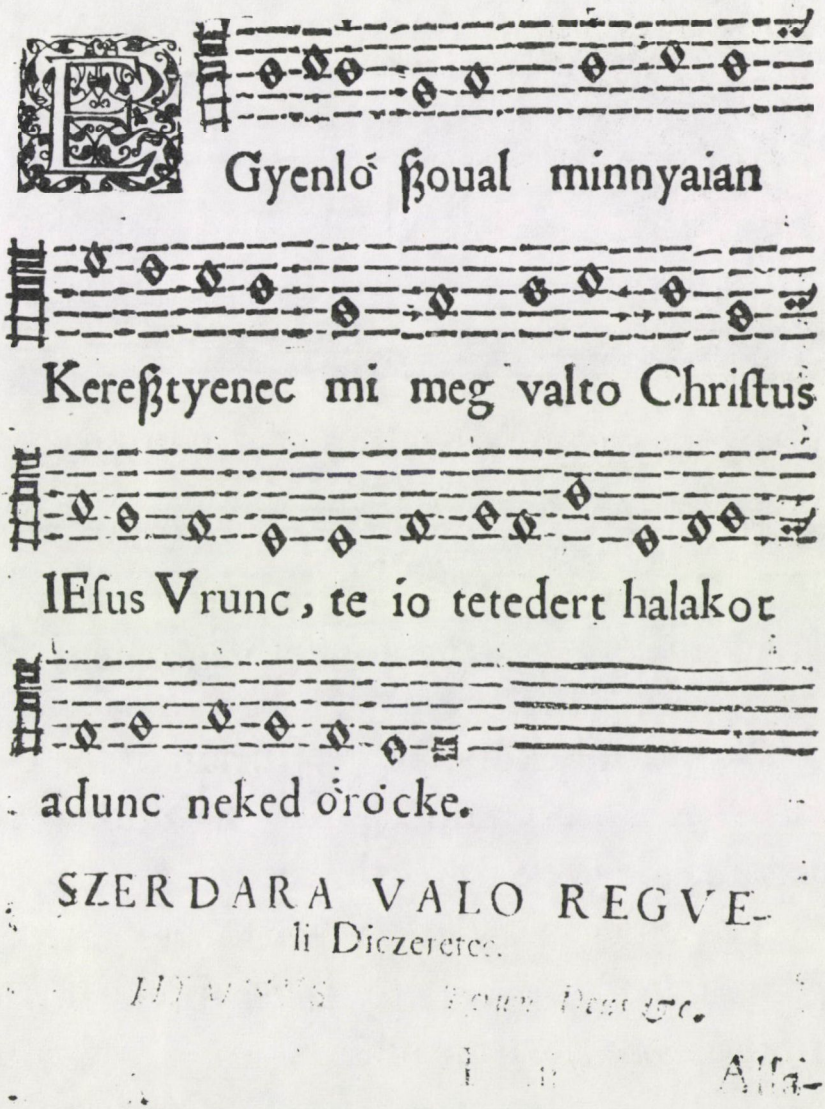
EGyenlo ßoual minnyaian
Kereßtyenec mi meg valto Christus
IEsus Vrunc, te io tetedert halakot
adunc neked orocke.

SZERDARA VALO REGVE-
li Diczeretec.

HYMNVS Tenum Deus &c.

Alsa-

Allatoknac meg tartoia, alhatatos vagy VR Iſten, Az nap vilagnac ideiét, valtozaſockal vegezuén.

Adgy minekûnc olly eſtuelet, kiben mi el ne karhozzunc, de halalodnac iutalma, legyen az ö̇rö̇c diczö̇ſeg.

Diczö̇ſeg legyen Atyanac, es az ö̇ ſzent fianac, es à ſzent Lelec Iſtennec, moſt es örö̇ckö̇n örö̇cke.

Antipho-

ANTIPHONA.

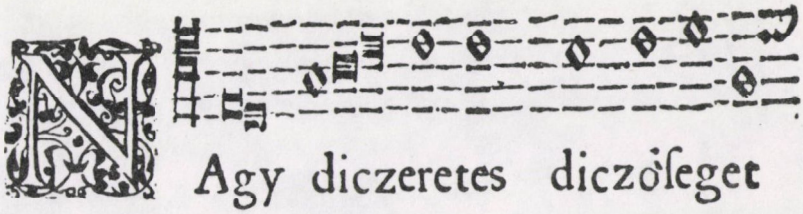

NAgy diczeretes diczőſeget

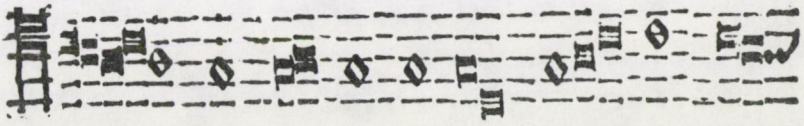

enekellyünc, Atyanac es Fiunac es

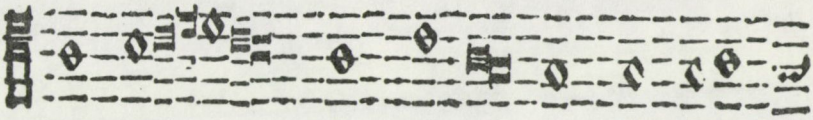

az vigaßtalo ßent Leleknec, őrőcke

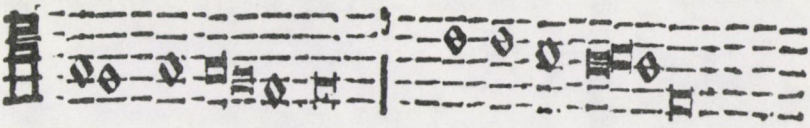

valo diczerettel. Pſal. En Vram,

HETEDIC PSALMVS.

Mikoron Saul kiraly Dauidot à kösseg elött azzal ragalmazná, hogy Dauid öneki Ipanac aruloia volna. Az Istenre tamaszttya Dauid az ő ügyet es artatlanságát, es az ó Vranac Istenenec rea valo gond viselesevel es segîtsegevel vigaszttallya magát. Neueti az ő ellenseginec bolondságokat es hyaba valo törekedeseket, hogy valami veszedelmet az ellenség ö rea szánt, az mind az ò ellensegenec feien esic, Kiuel biztattya es vigaszttallya az igazakat, à kegyetlen hamisſakat kedig rettenti es veszedelmet hirdet nekiec.

Domine Deus meus in te Speraui &c.

EN Vram Istenem te benned bizom: otalmazz meg engemet mindenektöl à kic engemet kergetnec, es szabadîts meg engemet.

Nę talam el ragadgya mint egy oroszlan az en lelkemet: igyod el szaggat, es nem leszen ki tőle meg szabaditson.

En

En vram Iſtenem ha en azt tettem: ha alnokſag vagyon az en markomban.

Ha annac â ki en velem bekeuel lakott gonoſzt tettem: es ha meg ellenſegemetis ingyen meg nem mentettem,

Kergeſſe az ellenſeg az en lelkemet, elis érie, es az en eletemet à földre tiporia: es az en tiſztеſſegemet porba heuerteſſe.

Tamadgy föl VR Iſten nagy haraggal, emelkedgyel föl az en ellenſegimnec haragioc ellen: es förkenny föl mellem az iteletre, mellyet parantſoltal.

Es a nepeknec ſerege te környüled fog allani: Es annac okaert tery iſmeg à te magaſſ ſékedbe.

AZ VR Iſten iteli meg a nepeket, itelly meg engemet VR Iſten

az en igaſſagom ſzerent: es az en tökelleteſſegem ſzerent, melly en bennem vagyon.

Szúnnyęc meg immar az iſtenteleneknec gonoſſagoc: az igazakat kedig igazgaſſad, ſzüueknec es veſęknec altal latoia, igaz Iſten.

Az en paiſom az Iſtenben vagyon: ki meg ſzabadîttya az igaz ſzüöket.

Az Iſten igaz Biro: es az Iſten haragſzic minden nap az iſtentelenre.

Ha meg nem tęrend az ö töręt meg köſzörülli: az ö iuęt meg vonta es aranyozza ötet.

Es halalos nyilakot czinalt neki: tüzes nyilakot keſzit a kergetöc ellen.

Ime alnokſagot viſel muheben, mert gonoſſaggal eſet terehbe: es hazuſagot fog ſzülni.

Vermet

Vermet czinalt es meg aſta ő̇tet: es azon verembe eſett, a kit maſnac czinalt.

A nyomoruſag kit ennekem keſſ̄it az ő̇ feien eſic: es az ő̇ alnokſaga az ő̇nnő̇n feienec teteiere ſſ̄all.

Vallaſt teſſ̄ec az Vrnac az ő̇ igaſſaga ſſ̄erent: es eneklec a fő̇lſeges VR neuenec.

Diczőſeg legyen Atyanac zc.

8 PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Az Euangeliomnac ellenſegi ellen.

EN Vram Iſtenem, te benned bizom; Szabadîts meg engemet mindenektől à kic kergetnec, es ments meg engemet azoktol à kic haborgatnac. Mert ha meg nem ſ̄abadîtandaſ̄, el kel̄y veſ̄nem. Tamadgy fő̇l Vram-es emelkedgyél fő̇l, Mert à mi iſtentelen ellenſeginc nem hiſ̄c, hogy

à te hatalmas kiralyi ſzékedben ûlſz, hanem azt alîttyác, hogy ſohol ielen nem vagy es á tieidre gondod nintſen. Tamadgy fŏl VR Iſten hatalmas erŏddel à te nyaualyas iuhaidert, hogy tetŏled tellyeſſéguel el ne ſzakadgyanac, hanem à nyomoruſag vtán iſmeg hozzad gyŭlekezzenec. Mert à kiſertetnec miatta igen kŏnnyen el ſzéllednec es el veſznec, ha te nem ŏrized es takargatod ŏket. Veſd végét immar az iſtentelenec gonoſſaganac, es legy gyamoloc ſ-emeld fŏl az igazakat. Mert te igaz Iſten vagy, ki minden embernec ſzŭuét es veſeiét, az az, gondolatit es keuanſagit altal latod: Segîts meg azokaert engemet es legy paiſom ennekem. Te az igaz ſzŭuŏ embereket ſzeretŏd: Iduŏzîts azert engemetis en Iſtenem. Az en ellenſegimnec fordits az ŏnnŏn feiŏkre azt à gonoſzt, mellyet en ream ſzántanac. Ackoron hálákat adoc en teneked à te igaſſagodert, es énec mondaſſal diczerem à te neuedet, fŏlſeges VR: Szabadits meg engemet à keſerŭſégbŏl à te ſzent neuedert, ki élſz es vralkodol mind ŏrŏckŏn ŏrŏcké, Amen.

NYOLTZADIC PSALMVS.

Mellyben ſzent Dauid à teremtŏ Iſtennec czodalatos nagy io voltát diczeri, es ŏ ſzent fŏlſegenec az

az emberi nemzettel valo ſoc io tetemenyiröl gondolkodnia, hálá adaſſal magaſztallya ötet.

Domine dominus noſter &c.

UR Iſten mi Vrunc, melly igen czudalatos à te neued mind az egeſz földön: ki à te diczöſegedet az egeknec fölette helyheztetted.

A kiſded gyermeczkeknec es à czeczemöknec ſzaiokbol fondaltad az eröſſeget a te ellenſegidert: hogy le vernéd az ellenſeget es a boſſzu allot.

Mikoron latom a te egeidet, à te vyaidnac czinalmanyat: az holdot es czillagokat, mellyeket czinaltal.

Miczoda az halando ember, hogy meg emlökezöl rola: es az embernec fia, hogy meg latogatod ötet,

Mert czac keueſé tó'tted ó'tet alab valoa az Angyaloknal: Annyi diczóſeggel es tiſztеſſeguel kó'rnyekeſztеd meg ó'tet.

Vrra tó'tted ó'tet a te kezednec czinalmanyin: mindeneket az ó' laba ala vetó'ttél.

Az iuhokat es minden ó'kró'ket: annac fölette minden mezei bármokat.

Az égi madarakat es a tengernec halait: kic a tengernec ő'ſuenyit iariac.

VR Iſten mi Vrunc: melly igen czodalatos a te neued mind az egeſz földö'n.

Diczóſeg legyen Atyanac zc.

EZ PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Keſerüſegnec ideien, à Chriſtuſnac io tetemenyiért.

VR Iſten, ki mi Vrunc vagy, kónyörülly en raytam à te neuedert, melly mind ez egeſz vilagon olly igen nagy es

es czodalatos, hogy azt még à czeczemő gyermeke kis diczőitic, es az Iſten karomloknac ſzaiokat meg ſzegyenîtic es hazugſagban éric. Mert minden te teremtőtt állatidbol ki tettzic à te diczőſeged, de kiualtkeppen az emberből, kit mind azoknál fellyeb magaſztaltal. Halgaſs meg azokaert engemet, es ſzabadîts meg az emberré lett Chriſtus Ieſuſert. Kit à te kezeidnec minden czinalmanyin Vrrá tettel, es mindeneket az ő labai alá vetőttel: Kit noha à halalban es à pokolban egy keueſé el hattal, De iſmeg azontol meg ſzabaditottad, es diczőſeggel koronaztad meg őtet. Kiert legyen teneked diczeret, diczőſég es hála adas mind őrőcké, Amen.

KILENTZEDIC PSALMVS.

Elé ſzamalallya Dauid az ő annac elötte valo diadalmit, kikert az VR Iſtennec vele tött nagy kegyelmet es hatalmaſſagat diczeri es fölette igen magaſztallya. Azon közbe mikor iſmeg vyonnan valo ellenſeg es haboru tamadott volna rea, abban is azon Iſtentöl ker ſegîtſeget, à kinec meg ſzabadîtaſát annac elötte latta vala. Es azon keri az VR Iſtent, hogy az embernec keuelyſeget meg rontſa es meg ſzegyenîtſe

Confite-

REGVEL I.

Confitebor tibi Domine &c.

VAllaſt teſſec teneked VR Iſten az en tellyes ſſüuemben: minden te czodalatos dolgaidat beſſellöm.

Vigadoc es öruendöc te benned: eneklec a te neuednec, fölſeges Iſten.

Hogy viſſia tęrtenec az en ellenſegim: el eſtenec es el veſſęnec a te ſſinyed elöl.

Mert az en iteletemet es ügyemet meg itelęd: a te kiralyi ſſekedbe ülęl igaz Biro.

Meg fedded a poganokat es el veſſted az iſtentelent: az ö neueket el törlöd mind öröckön örökke.

Az el puſſtitaſoknac o ellenſeg mindeneſtöl fogua vegöc vagyon: es az varoſoknac

ſoknac kiket el puſztital még az emlekezetekis el veſze ő velec egyetembe.

De az VR Iſten mind őröcke orſzagol: itelethez keſzitötte az ő kiralyi ſzekęt.

Ő iteli ez vilagot igaſſaggal: es igaz töruent teſzen à nepeknec.

Az VR Iſten leſzen gyanıola à nyomorultaknac: ő emeli föl öket à keſerűſegből.

Te hozzad biznac à kic eſmeric à te neuedet: Mert el nem hagyod Vr Iſten azokat, kic tegedet kereſnec.

Enekellyetec az VR Iſtennec, ki Sionban lakozic: Hirdeſſętec a nepec között az ő nagy dolgait.

Mert elę kereſi vęreket, meg emlekezic roloc: es a ſzegényeknec

kiáltásokrol el nem feledkezic.

Könyörülly VR Iſten en raytam, laſſad az en keſerüſegemet: Mellyet azoktol ſzenuedec, a kic engemet gyülölnec, emelly ki engemet az halalnac kapuibol.

Hadd beſzellyem minden te dicziretedet a Sion leanyanac kapuiban: es örvendgyec a te iduözitesedben.

Belé eſtenec a poganoc az verömbe, mellyet aſtanac: az háloba (mellyet meg vetöttenec) akadott az ö laboc.

Meg eſmertetęc az VR Iſten az itelet tętelből: az ö kezenec czelekedetiben akada meg az iſtentelen.

Az iſtentelenec pokolra mennec: es minden poganoc, kic az Iſtenrol el feledkeznec.

Mert

Mert nem mind örö̀cke leſſen el feledue a ſſegeny: es a nyomorultaknac remenſegec nem mindenkor leſſen hijaba valo.

Tamadgy föl VR Iſten, hogy az halando ember hatalmat ne vegyen: itelteſſenec meg a poganoc te elö̀tted.

Veſs felelmet VR Iſten reaioc: hogy eſmeriec halando embereknec ö̀ magokat.

Diczöſeg legyen Atyanac zc.

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Haboruſagunkban az ellenſeg ellen.

EN edes Vram Iſtenem, ha ennekem örömet es vigaſagot adandaſ; te benned, diczerem à te neuedet. O mennyei fölſeg, tegy iteletet en erettem es vegezd el az en ügyemet, ki nem annira enim,

mint tied ó igaz Biro . Otalmazz meg engemet nyaualyaſt az en keſerűſegemben, mikoron à te iteletednec tettzic: hogy en hozzam kepeſt minnyaian à kic tegedet eſmernec, bizzanac te benned. Mert ſoha el nem hadtad VR Iſten azokat, à kic te gedet kereſtenec, el ſem feledkeztél à ſ̧egenyeknec kialtaſokrol. Tekents meg azokaert az en nyomo ruſagomat az ellenſegec kőzőtt, es kőnyőrűlly raitam. Hogy à te meg ſ̧abadîtaſodnac es ſegitſegednec hamar űdőn őrűllyec, es à te diczőſegedet hirdeſſem. Kiből touabbá eſmerienec meg tegedet egyebekis , hogy engemet meg ſ̧abadîtottál es à keuelyeket ſemmiué tőtted , Ki elſ̧ es vralkodol mind őrőcké, Amen.

¶ *A Miniſter Capitulomot mondgyon , ſ-annac vtanna è* RESPONSORIVM *köuetkőzic.*

Bodog ſ̧ent Haromſag.

CHORVS.

Atya Fiu es ſ̧ent Lelekegy bizony

Iſtenſeg. Eltes' minket lelki es

teſti aiandekiddal. Atya Fiu. zc.

GYERMEKEC.

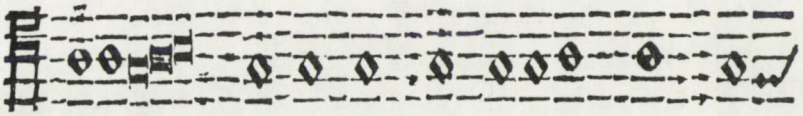

Diczöſeg Atyanac es Fiunac es ſzent

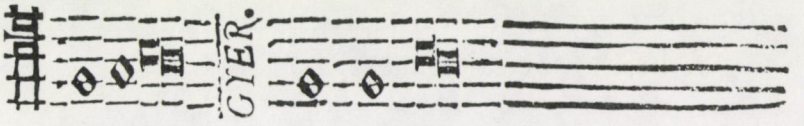

Leleknec. O bodog: zc.

VERSICVLVS, GYERM.

Minden titkös bünеinkböl : tiſztits meg minket VR Iſten.

REGVEL I.

CHORVS.

Es bozaſd meg nekünc: minden vétkeinket,

IMADSAG.

KEgyes és kegyelmes mindenhato VR Iſten, ki czac egyedől vagy nagy tűrhető es véghetetlen irgalmaſſagu Iſten. Ki meg boczatod minden hozzád térőknec álnokſagokat, ki terieſztőd reaioc ſzent kezeidet, Nem akarod veſzedelmőket, hanem inkab hozzád valo meg téréſeket: Kőnyőrgűnc teneked, es kerűnc tegedet, boczaſd meg nekűnc te népeidnec à mi bűncinket, Naponként gyogyîtſad ſebeinket, es az igaz hűtben, remeſségben es ſzeretetben éppîts fől à mi ſzűueinket, A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c.

ALdgyuc es fől magaſztallyuc a Chriſ-

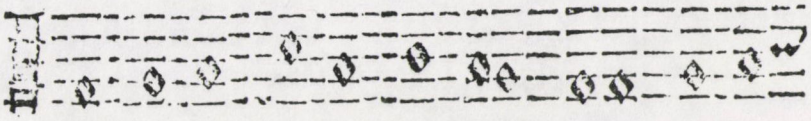

a Chriſtus altal az Atya Iſtent az ő

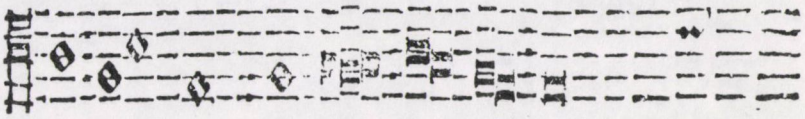

orſzaganac diczőſegeben.

CHORVS.

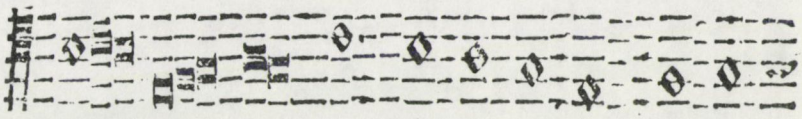

Halat adgyunc az Atyanac, ki Chriſtu-

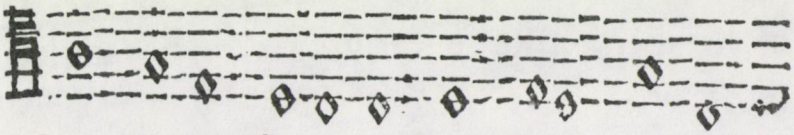

ſert minket ſzeret es ſzent Lelec malaſztt-

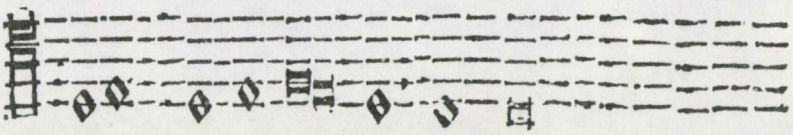

tyaual igazgat bennünket.

CZáTóRTóKRE VALO REgueli Diczeretec.

HYMNVS à Rector potens Notaiara.

Atod Iſten bűneinket, iol latod alnokſaginkat, el nem reyttyűc bűneinket, váriuc kegyelmeſſegedet.

Minnyaian hanyatta boruluan, könyörgünc neked ſzent Atyanc, feleits el mi bűneinket, tengerbe el be veſſed őket.

Vilagoſſaga lelkünknec, föl gerieſſze mi ſziűünket, hogy diczerheſſünc tegedet, neuednec diczőſegeuel.

Haylokodda mi ſziűünket, ſzentellyed kerünc VR Iſten, lakodalmat mi ſziűünkben

ünkben ſzerezz es nagy nyugodalmat.
Engedd ezt nekünc ſzent Atyanc, mi VRunc Ieſus Chriſtuſſal, a ſzent Lelec VR Iſtenuel, ki vralkodol örőcke, Amen.

ANTIPHONA.

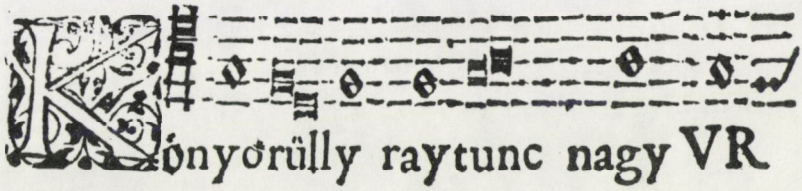

Könyörülly raytunc nagy VR

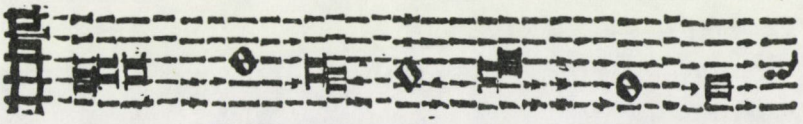

Iſten, könyörülly mi raytunc,

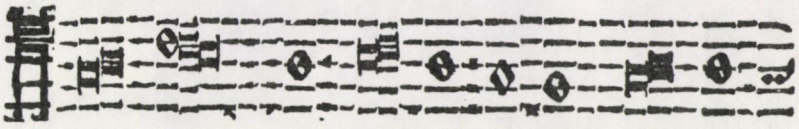

mert igen nyomorgattatunc ez vi-

M lagon

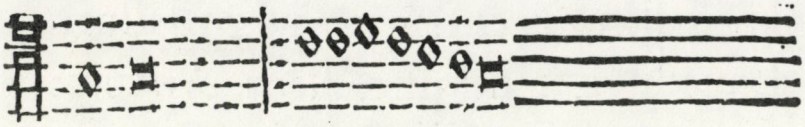

lagon. Pſal. Miert tauozal Vr zc.

TIZEDIC PSALMVS.

Panaſſolkodic Dauid az Iſten hiueinec kepeben à gonoſs, alnoc es hitetlen emberec felöl. Kiknec ſoha egyebre nintſen gondgyoc, hanem czac à czalardſagra es minden féle hamiſſagra. Meg mondgya az okatis, honnat vagyon è ſoc gonoſſag az iſtentelenekben, tudni illic, io ſserentſeiekhez kepeſt à bünben valo ſzabadſag miatt, à gonoſſagba vgyan be zabaltanac es meg reſſegültenec. Azert ſemmi iſteni felelem nintſen naloc, Hanem azt velic, hogy önekic mind ſzabad, à mit czelekedni akarnac. Kiknec keuelyſegeknec, iſtentelenſegeknec es gonoſſ akarattyoknac aziſten czac ömaga álhat ellene.

Vt quid Domine receſſiſti longe?

MIert tauozál VR Iſten illy meſſie mi tölünc? Miert rey tödel ortzadot elöttünc, nyomoruſagunknac ideien?

Keuely

Keuelyſegében az iſtentelen kergeti à ſzegént: meg fogataſſanac rouaſſagokban à mellyeket gondolnac.

Mert diczeri ö magat az iſtentelen az ö ſzüuenec kiuanſagaban: Bodognac mondgya à fösuent, kit az Iſten atkoz.

Az iſtentelen az ö orranac föl tarcaſa miatt nem kereſi az Iſtent: es minden ö gonoſz gondolatibol ki rekeſztötte az Iſtent.

Io Szerentſeſee az ö vtai minden üdöben: igen föl emelkedtenec az ö ſzinye elöl à te iteletid, minden ellenſegire fuall.

Azt mondgya az ö ſzüueben hogy meg nem mozduloc: Mert ſoha öröcke veſzedelembe nem eſëm.

Atkozaſſal az ö ſzaia tellyes, ro-

uaſſaggal es czalardſaggal: az ő nyelue alatt gonoſſag es alnokſag vagyon.

Az ö tornatzaban üluen olalkodic, à leſs helyen meg öli az artatlant: az ő ſzömei a ſzegenre vigyaznac.

Vgy olalkodic titkon, mint az oroſzlan az ő barlangiaban, hogy el kapia a ſzegent: el ragadgya a ſzegent, midőn az ő haloiaba vonſſa

Meg romol, el nyomorodic: es az ő ereie miatt el eſic a ſzegenyeknec ſerege.

Ezt monda az ő ſzüueben, el feletkezett az Iſten: el forditotta az ő ortzaiat, es ſoha örőcke nem lat.

Tamadgy föl VR Iſten, es emeld föl a te kezedet: ne feledkezzel el a ſzegenyekről.

Miert

Mert karomlya a kegyetlen ember az Iſtent? mikor az ő ſzüueben azt mondgya, hogy elę nem kereſöd.

De latod, mert te rea nęſſ; az iſtentelenſegre es a nyomorgataſra, hogy kezedbe akadgyon: te read bizta a ſzegeny az ő ügyet, az aruanac te vagy ſegitſege.

Ronts meg az iſtentelen gonoſznac hatalmat: es ha iſtentelenſeget fogſz kereſni, nem talalſz.

Az VR Iſten Kiraly mind örökkön örökke: el veſztenec a poganyoc az ő földeröl.

Az alazatoſſaknac kiuanſagokat meg halgatod VR Iſten: Te igazgatod az ő ſziueket, es a te füled ő raioc fügyelmez.

REGVELI.

Hogy iteletet tegy az aruanac es a ſ;egennec: Ne kegyetlenkedgyec touab ó raytoc a fóldi ember.

Diczóſeg legyen Atyanac zc.

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Ellenſeginknec es à tyrannuſoknac ellenes

MIert tauozol Vr Iſten ollyan meſſ;e tőlünc? Mîert reytőzől el á mi keſerűſegünknec ideien előttünc? Bezzeg ſoc nyomoruſagot ſ;enuednec à te ſ;egenyid az iſtentelenektűl. Kic az ő ſ;iueknec kiuanſagiban diczekednec, es azt vélic ómagokban hogy az ő dolgokra nem neſſ;, es tellyeſſeguel el feledkeztel rolunc. ómagokat áldgyác, tegedet kedig átkoznac: Sem te veled ſem embereckel nem gondolnac, Nemis félic à te iteletedet. Hazugoc, czalardoc, az egyigyűeket meg czallyac, tőrbe eytic à ſ;egenyeket, es minden féle inſeggel vgy ſatullyác, mintha ſemmi köződ nem volna hozzaioc. Tamadgy fől azert VR Iſten, emeld fől à te kezedet, ne feledkezzel el mindeneſtől fogua à ſ;egenyekről, es ne ſ;enuedd el à ſoc karomlaſokat

laſokat. Iol latod Vr Iſten à mi nagy gyöttrelmün ket es à mi inſegünc à te hatalmadban vagyon. Te vagy az aruaknac ſegîtſegec, Tôrd meg azokaert az iſtenteleneknec es minden gonoſſaknac ereieket, mint hatalmas erôſs Kirally. Halgaſd meg à keſeredett embereknec fohazkodaſokat, es indits fôl ſiueket, hogy tegedet ſegîtſegûl hijanac: Halgaſd meg ôket Vram, tegy iteletet erettec, es ſegîts meg ôket, A te egyetlen egy ſzent fiadnac à mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, Amen.

TIZEN-EGYEDIC PSALMVS.

Mikoron Dauidnac az ô barati azt adnác tanatſul, hogy ömagat Saul Kiriahytul meg otalnazná es el menne elötte, hogy kezebe ne akadna. Meg felel Dauid nekie es azt mondgya, hogy Mindenec az Iſtennec kezeben, hatalmában es gond viſeleſe alatt vadnac, es az emberi áldat ſemmit nem czelekedhetic ez vilagon az ö el vegezet akarattyanelkül. Biztattya azokaert mind ömagat ſ-mind à tôb artatlanokat, hogy ſemmit ne fellyenec, még ha à föld fondamontomaual föl fordulnaic. Mert az öueinec Iſten otalma es gond veſeiöie: A gonoſſaknac kedig bizonyos veſſedelmet birdet.

In Domino confido &c.

AZ VR Iſtenbe bizom, mimodon mondgyatoc az en lelkemnec: repülly el a tü hegyetekről, mint a madar.

Mert ime az iſtentelenec meg vontac iueket es nyilokat az idegebe vetöttec: hogy meg lőjęc a honalyban az igaz ſziuöket.

Mert az haloc el ſzakadoztanac: Az igaz kedig mit czelekedet?

Az VR Iſten az ő ſzent templomaban, az VR Iſtennec mennyben vagyon az ő Kiralyi ſzeke: az ő ſzemei nęznec, rea pillogat az embereknec fiaira.

Az VR Iſten meg proballya az igazakat: az iſtentelent kedig, es az alnokſag

nokſag ſzeretȯt, gyülȯli az ȯ lelke.

Eſſȯ keppen ad az iſtentelenekre tȯreket, tüzet es kinkȯuet: ęgȯ ſzél veſz leſzen reſze az ȯ poharoknac.

Mert igaz áz VR Iſten, igaſſagot ſzeret: az igazat lattya az ȯ ortzaia.

Diczȯſeg legyen Atyanac zc.

Az bütnec kiſertetè ellen valo bnadſag è Pſalmuſbol.

TEbenned bizom VR Iſten, ne hadgy ennekem te tȯled el haylanom az en moſtani nyomoruſagomban, męg ha az en baratim az ȯ tanatſockal arra akarnánakis vinni, hogy à te igaſſagodat el halgaſſam, es az igaſſagnac vallaſa mellȯl, mint egy félelmes madar, valami puſzta helyre repülyec. Bizony az iſtentelenec az ȯ hamis tudomanyoc altal, alnoc fenegeteſeckel minden keppen azon vadnac, hogy à te igaſſagodnac es igaz hűtȯdnec fondamentomat el fordîtſac: Kit nem czac karhoztatnac, de męg annac fȯlette czufol-

nakis. Biztaſs azokaert VR Iſten engemét, hogy à te ſzent igednec vallaſaban mind vegig meg maradgyac. Mert à te ſzemeid vigyaznac az embereknec fiaira, mind igazakra ſ-mind hamiſſakra. Ne hadd VR Iſten en ream eſſö keppen ſzallani à lelki vakſagnac es ketſégbe eſéſnec töret, ſe à te haragodnac tüzet, ſe à lelki eſmeretnec rettegeſét: Hanem vilagoſits meg az en ſzemeimet, hogy naprol napra inkab láthaſſam azt, à mi igaz, es teneked kelyemetes, ki igaſſag ſzeretö Iſten vagy. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, Amen.

TIZEN-KETTÖDIC PSALMVS.

Az ö ideieben valo emberecnec tökelletlenſégekröl panaſzolkodic ſzent Dauid è Pſalmuſban: Hogy ſohol ſenkit nem talalna, kire ember ömagat batorſaggal bizhatná, Mert ez vilag mindenöt rakua czalardockal, rouaſzockal es bizelkedockel. Es azon kéri az VR Iſtent, hogy ne hadgya azoknac gyöttreni à nyomorultakat, à kic az Iſtenuel ſemmit nem gondolnac, hanem az ö igereti ſzerent, mentſe meg hamar öket à kegyetlenektöl. Vigaſztallya touabbá ömagat, ſ-à töb hiueketis az Iſten fogadaſanac es bizonyos meg ſegîteſenec igeretiuel. Melly Iſten ſoha ſemmi zur-zauarban ſem embereknec alhatatlanſagiban nem ſzokta el hadni az ö hiueinec gond viſeleſet.

Saluum

Saluum me fac Domine &c.

TArts meg VR Iſten engemet, mert el fogyott az irgalmas ember : el fogytanac az igaz mondoc es hiuec az emberec kòzòl.

Hazugſagot ſzol kiki-mind az ò fele-barattyaual : Hizelkedò aiackal, de kettòs es kùlòmbòzò ſzüuel ſzolnac.

Ki puſztìt az VR Iſten minden hizelkedò hamis aiakakot : ſ-à kerkùuò nyelueketis.

A kic ezt mondgyác, hogy à mi nyelüünckel egyebeket el nyomunc: Biriuc à mi nyelüünket, ki volna Vrunc minekünc?

A nyomorultaknac el puſztulaſokert, es à ſzegenyeknec fohazkodaſokert, immar fòl tamadoc azt mond-

gya az VR Iſten: Meg mentöm öket es meg ſzabaditom à törböl.

Az Vrnac beſzedi, tiſzta beſzedec: mint â tiſzta föld edenyben tüzzel meg kohlott ezüſt, kit hétſzeris meg kohlottanac.

Te VR Iſten otalmazd meg öket: örizd meg ötet è nemzetſégtöl mind örökkę.

Mert az iſtentelenec körös-környül iarnac: mikor föl magaſztaltatnac, ſzégyent valnac à gaz emberec.

Diczöſeg legyen Atyanac zc.

Az hamis es teuelgö emberi tudomany ellen valo imadſag.

NEueld VR Iſten en bennem az igaz hütöt, es ſegits ki engemet az en hitetlenſegemböl. Iduözits minket te fiaidat, Mert keueſen vadnac à ſzentec s hiuec az embereknec fiai között, es nints bennec

bennec à te igaſſagod. Kiki-mind az ő fèlè barattyaual hiwſagot beſzell: ſzep ſzoual ſzolnac ön kőzőttőc egy maſnac, dé miert hogy az ő ſziuec nem tiſzta, alnokſagra tanîtnac, es azt vakmerő keppen otalmazzác. Gyomlally ki azert Vr Iſten kőzőlünc minden hamis tudománt, ſ-à feletteb bőlt ſelkedő es maga mutogato nyeluetis, mellyuel à meg epedett lelki eſmeretec, mint egy háloban vgyan meg akadnac. Tamadgy fől VR Iſten à ſze genyeknec nyomoruſagokert es fohazkodaſokert, allaſd helére iduőzűleſűnket az Euangeliomnac predikallaſa altal, es czelekedgyel hatalmaſſan à te ſzent igednec hirdetéſe altal: Teriezd ki ez vilagon à te tiſzta beſzededet, es otalmaz meg bénűnket à gonoſz es iſtentelen nemzetſégtől. A te egyetlen egy ſzent fiadnac à mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, Amen.

A Capitulom kőuetkezic, Annac vtanna az oda fől valo Reſponſoriomoknac à melliket akariac, azt mondgyác.

IMADSAG.

VR Iſten mi mennyei ſzerelmes ſzent Atyanc, à te irgalmaſſagod ſzerént kőnyőrűlly mi ráytunc, Moſd el es tőrűld el bűneinket, mellyeket banunc ſziűnc

ſ;iůůnc ſ;erént, hogy te ellened vétkeztůnc, bányuc es keſerů minekůnc. Bizony minket méltan meg itelhettz, ſ-azert te vgyan igaz iſten lehettz: De hiſſ;ůc hogy keuanſ; igaz hůtet, es igerſ; minden hiuőknec irgalmaſſagot. Hints meg azert minket ſ;ent fiadnac véréuel, ſ;entelly meg à te ſ;ent Lelkeddel, naponként vigaſ;tally minket à kegyelemnec igeieuel: Hogy legyen víg à mi lelkůnc, es őruendezzen à mi ſ;iůůnc. Teremts tiſ;ta ſ;iuet bennůnc, ne veſſ-el minket előled, ne vedd el tőlůnc ſ;ét Lelkedet, Hogy mi hozzánc kepeſt ſoc emberec à te igaz eſmeretedre térienec, es tegedet mi velůnc egyetembe, diczerienec, A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c.

PENTEKRE VALO REGVEli Diczeretec.

Ez HYMNVST mondhatni à Rector potens notaiarais.

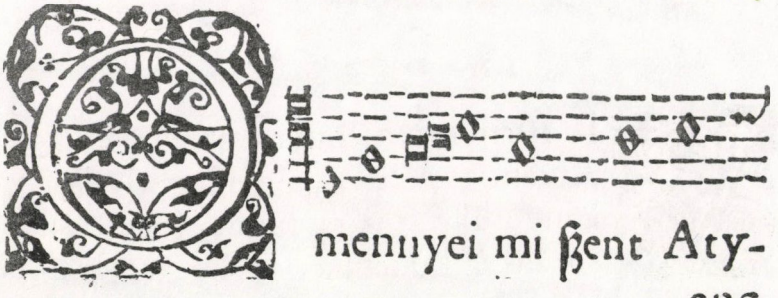

mennyei mi ſ;ent Atyanc

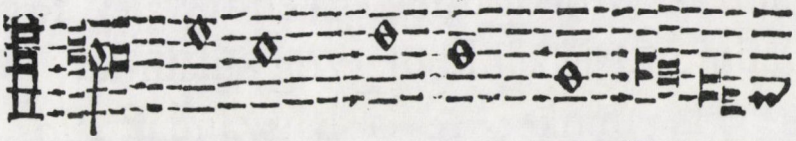

anc, Tekents mennyból moſt mi re-

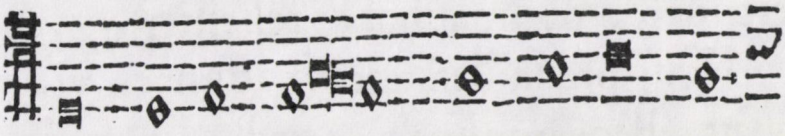

anc, Iuſſon elődbe nyaualyanc, Ne

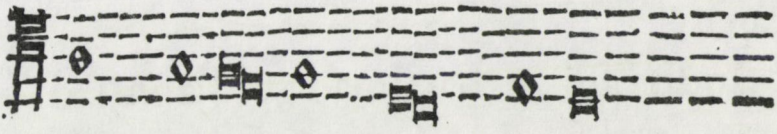

hadgy kerünc mi ſzent Atyanc.

Mert iol lattyúc erdemünket, iol eſmeriúc el veſztünket, erezzûc ſoc bűneinket, nem viſelhettyúc terhünket.

El áradtunc vetkeinkben, ſokaſoltunc bűneinkben, mind el veſztúnc ſebeinkben, nyomorottunc életünkben.

Nintſen nekűnc ſegitſegűnc, ſohol

nintſen batorſagunc, egyedöl vagy te otalmunc, ſebeinkböl gyogyulaſunc.

Ha minket te el hagyandaſʒ, io voltodtol meg foſʒtandaſʒ, kezeidböl ki vetendeſʒ, otalmadbol ki rekeſʒteſʒ.

Keſſ; preda leſſünc ördögnec, vigaſſag ellenſegünknec, tiedböl neked boſſʒuſag, nekünc czac az nyomoruſag.

Indits föl te hatalmadot, ſʒannyad Atyanc halalunkat, diczöitſed io voltodat, ne veſʒeſd el ſʒolgaidat.

Tekents Atyanc à Chriſtuſra, tekents az ö halalara, erdemlye ezt à mi Vrunc, mi egyetlen egy erdemünc.

Diczöſeg neked ſʒent Atyanc, Diczöſeg te ſʒent ſiadnac, a ſʒent Lelec VR Iſtenuel, ki vralkodol öröcke, Amen.

ANTI

ANTIPHONA.

Niſi tu Domine ſeruabis nos.

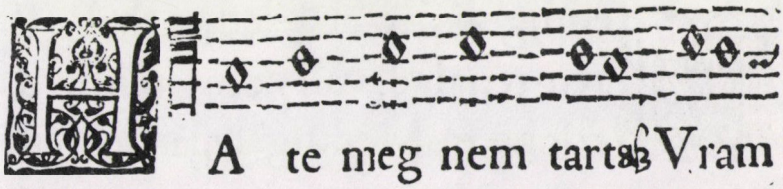

A te meg nem tartſz Vram

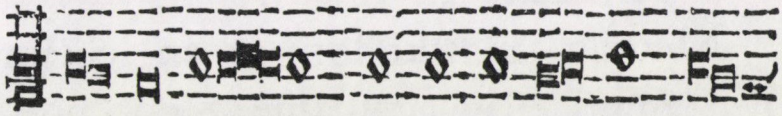

Iſten, hijaba vigyaznac az mi ſze-

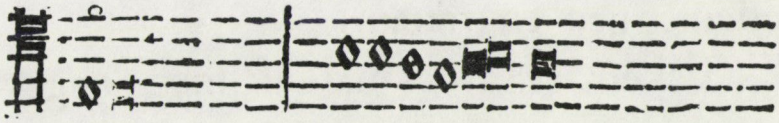

meinc. Pſal. Medig leſzec zc,

TIZEN-HARMADIC PSALMVS.

El faraduan ſent Dauid à ſoc nyomoruſagokban, azon panaſzolkodic, hogy el hagyta ötet az iſten. De mind az altal meegis ſegitſegül hija ötet. Melly Pſalmuſban mijs azon keriüc az VR iſtent, hogy ne hadgyon benniünket az iſtenteleneknec lelki vakſagaba kötelezkednünc, hanem oltalmazzon keſértettöl, es vilagoſitſon, hogy öröcke el ne ueſſünc.

O *Vſque*

REGVELI.

Vſquequo Domine obliuiſceris me &c.

Meddig leſſec el feledue VR Iſten tenalad, vallyon ſ-mind ő-rőcke-ę̋? Meddig leſſen el reitue a te ortzad en tőlem̋?

Medzig tanatskodom az en lelkem ben, mind eſtig faraſſamę̋ az en ſzűuemet̋? Medzig leſſen fől magaſztalaſa az ellenſegnec en raitam.

Tekens ream es halgaſs meg engemet en Vram Iſtenem: vilagoſits meg az̋ en ſzemeimet hogy el ne alugyam az halalban.

Hogy ezt ne mondgya az en ellenſegem, Meg birtam ő tet: Es az en ellenſegim ne ő rüllyenec az en eſetemen.

Mert ennekem a te irgalmaſſagodban vagyon remenſegem, ő rül az en ſzüuem

ſſiuem a te iduozíteſednec: Eneklec az VRnac, mert meg adta ennekem. Diczóſeg legyen Atyanac zc.

I PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Hogy keſerüſegünkben ketſegbe ne eſſünc.

Medzíg leſſec VR Iſten el feledue te nalad, mind örökke-ę? Mig kerdezec tanatſot az en lelkemben? meddig ſiroc az en ſſiuemben mind eijel nappal? Medzig hatalmaskodic en raytam az en ellenſegem? En edes Iſtenem emlekezzel meg rolam es tekents irgalmas ſſómuel ream: Halgaſs meg engemet en VRam Iſtenem, vilagoſits meg az en ſſómeimet, es ortzamot vidamits meg, hogy az iſtenteleneckel egyetembe meg ne vakullyac es à bűnökben meg ne hallyac. Adgyad touabba, hogy à te igaſſagodnac vallaſabol vigaſſtalaſt vegyec, es ne hadgy az ellenſegnec azzal dicze kedni, hogy martalekot vőtt raitam, ſe ne örüllyön az en eſetemen, Mert à te irgalmaſſagodban bizom. Vigaſſtallyad az en ſſiuemet à te iduözîteſeddel, hogy vigan enekellyec teneked

az en meg ſzabadulaſomert, es mindenkoron áldhaſſam à te ſzent neuedet, A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, Amen.

TIZEN-NEGYEDIC PSALMVS.

Feddi ſzent Dauid è Pſalmuſban à veſſett iſtentelen embereket, kickel az ö ideieben-is telye vala ez vilag es azoknac erköltſöket meg iria, Hogy ſemminec tarttyác az Iſtent, az hiueket nyomorgattyac, es minden ereieket ſ-hatalmokot à ſzegenyeknec veſſedelmére költic. Kikert noha ſiralmas fohazkodaſa vagyon, de mégis azal vigaſztallya mind ömagat ſ-mind á több hiueket, hogy az Iſten meg ſzabadittya az ö valaſztottit, es à veſſedelmeknec vtannaio ſzerentſét ád nekiec.

Dixit inſipiens in Corde ſuo &c.

MOndà à bolond az ö ſzìueben, Nintſen Iſten: veſzött es vtalatos dolgokat czelekedic, ſenki nintſen à ki iot czelekedgyéc.

Az VR Iſten mennyekből meg nęzę az embereknec fiait: Hogy latná, ha

ha vagyone valaki eſzeſzen czelekedo, ki az Iſtent kereſné.

De kiki-mind el hadgyta, egyenlo keppen minnyaian meg veſztenec: Senki nintſen à ki iot czelekednec, czac egyetlen egyis.

Nem eſmerike minnyaian, à kic alnokſagot czelekednec? Kic be nyelic az en nepemet, mint ha kenyert ennenec: es az VR Iſtent ſegítſegül nem hijac.

Ott fognac feltekben rettegni: Mert Iſten az igazaknac nemzetſegeben vagyon.

A ſzegennec tanatſan ſzegyent teſztoc: miert hogy az VR Iſten az o remenſege.

Vayha Sionbol iduoſſeg adatnec

Iſraelnec? Hogy meg tęrîtenę az VR Iſten az ö nępet à fogſabol, hogy örûlne Iakob es vigadna Iſrael.

Diczöſeg legyen Atyamac zc.

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Az eredendö bün ellen á Chriſtuſnac malaſztyaert.

KEgyelmes Atya VR Iſten, ſzabadîts meg engemet az iſtenteleneknec partolkodaſabol, abbol, melly tegedet nem eſmer, es à te igaz eſmeretedre ſemmi ſzorgalmatoſſaga nintſen: mint à bolondoknak es gonoſz bûnben élö embereknec czelekedetekböl meg tettzic. Melly bûn minnyaiunckal vgyan velünc ſzülettetic, ſenki ſem feythetî ki magat belöle, hanem czac à te kegyes malaſztod altal. Adgy Vram olly ſzabados es batorſagos lelki eſmeretet ennekem, hogy ki ne legyen köteles az emberi ſzerzéſekre, Hogy à te ſzent fiadnac tanitaſa ſzerent, ſemmit ne fellyec azoktul, à kiktöl ninkelly felni. Adgyad kegyelmes Atyam, hogy tegedet tellyes ſziuemböl nagy

nagy bizodalomual ſegítſegûl hijalac, minden keſerûſegimben es keſertetimben, es ſemmit ne féllyec egyebet inkab tenaladnál es à te iteletednél. Te legy en Iſtenem az en kõ Varam, ki az igaz nemzetſeggel mindenkor véle vagy. Melly olly igen bizic à te igedben (noha az iſtenteleneknec czuffſagnac tettzic) mint egy erõs kõ varban. Te kedig iduõſſeget adtz Sionbol, melly à te nepedet az Euangeliomnac predikalláſaual meg ſzabadîttya, nem czac à teſti rabſagbol, hanem à lelki eſmeretnec rettegtetõ kõtelébõlis, Hogy te benned mindenkoron õrûllyûnc es vigadgyunc, A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, Amen.

TIZEN-ÕTÕDIC PSALMVS.

Meg tanît è Pſálmus rea mi ockal valaſſtotta Iſten maganac ſaiát nepiil à Sidokat, es miert helyhöztette közöttöc az ö ſſent templomat: tudni illic, hogy az ö igaz es iambor életeckel, ömagokat iſtennec ſaiat ſſent nepenec bizonyítanac lenni.

Domine quis habitat in tabernaculo tuo.

VR Iſten kiczoda lakozic à te haylekodban? es ki nyugßic à te ßent hegyeden?

A ki tökelletesſegben iar es igazat czelekedic: Es az ő ßiueben igazat ßol.

A ki az ő nyeluéuel nem ragalmaz, es fele barattyanac gonoßt nem teßen: es nem hadgya az ő fele-barattyat ßidalmazni.

A ki vtallya a gonoß embert, de az Iſten felöket tißteli: es a mire meg eſküßic, még ha káraual eſikis, de meg nem maſollya.

Az ő penzęt nem adgya vſorara, es ſemmi aiandekot el nem veßen az artatlan ellen: A ki ezeket czelekeßi, ſoha el nem eſic öröcke.

Diczöſeg legyen Atyanac zc.

E Pſal-

A PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Hogy az igaz hitü iambor Kereſztyenec között maradhaſſunc.

e

Rőc mindenhato Iſten, engedd azt ennekem à te ſzent neuedért, hogy à tiſzta es igaz hűtnec altala legyec à te haylekodban, à te ſzent igedert erőſſen viaſkodgyam, es' à te ſzent hegyeden lakozhaſſam. Adgyad touabbá, hogy fertelmes bűnnelkűl legyec à te Anya-ſzentegyhazadban, igazan czelekedgyem es igaz mondo legyec, Ne legyec kép mutato, hanem tiſzta ſziuő ember: Senkit ne rágalmazzàc, ſenkinec boſſzuſagot ſe tegyec, es az en fele-baratomnac nem hogy en' magam ártanéc, de tehetſegem ſzerent, meg àki artani akarna ſe hadgyam, es az ő ellene valo ragalmazaſt meg fedgyem. Ne boczaſs touabbá Vr Iſten engemet, valamelly roſſz embereknec valo hizelkedeſre, De męg à kic azt teſzikis, vtállyam. Engedd hogy legyec azoknac tartſaſagaban es tiſztellyem őket, à kic tegedet ſzeretnec es félnec, ha igaz ſzinte gyű'ölnekis miattoc az Iſtentelenec. Adgyad Vram Iſten, hogy ſenkinéc ártaſara ne legyec, hanem à mint à te tiſztaſſeged keuanya, egyenlő

keppen minden embernec elé-menetęre es haſ;-nara ſ;olgalhaſſac. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, Amen.

Immar Capitulomot kelly mondani, Annac vtanna az oda föl valo RESPONSORIOMOC közül egyet, valamellyet.

IMADSAG.

ORőc mindenhato VR Iſten, ki nekűnc azt hagyád es parantſolad, hogy à boſſu állaſt te fölſegedre hadgyuc: Kerűnc tegedet, hogy minden vakmerő ſ;entſeg tőrő, puſ;tîto es gyolkos népeket, igaz iteleteddel meg itelly. Es azoknac hitetlenſegeket es baluany imadſokat meg rontſad, kic à te ſ;ent fiadot nem eſmeric, es az ő ſ;ent neuét ſegîtſegűl nem hijac. A mi regi alnokſaginkrol kediglen ne emlekezzél, Sőt regi irgalmaſſagoddal elől véuén, à te ſ;ent neuednec diczőſegeiert es diczeretiert ally boſſ;ut à te ſ;entidnec vérec hulalſarol, es hozd el à czendeſ; es bekeſſeges űdőt, mellyben tegedet ſ;inyről ſ;inyre láthaſſunc, mint Kiralyunkat, es te iuhaid teged eſmerheſſűnc, mint egyetlen egy paſ;torunkat, A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c.

A Bene

A Benedicamuſt à fölſö napoknac diczeretebol kelly mondani.

SZOMBATRA VALO REGVEli Diczeretec.

HYMNVS, Iam lucis orto &c.

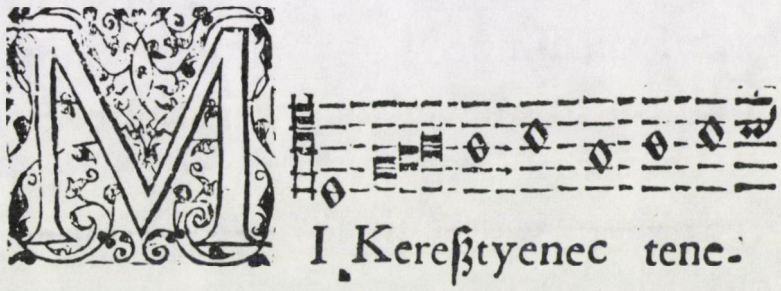

Nyelûünket te meg ſzentellyed, es ſziüünket meg orizzed, hogy ma teneked mondhaſſunc, oruendetes diczeretet.

A mi ſziüünkbol tegedet, adgyad igazan valhaſſunc, hogy minden gonoſz bünöktöl, te altalad meg tartaſſunc.

Diczeret legyen Atyanac, es mi Vrunknac Chriſtuſnac, egyetemben ſzent Leleknec, egy diczö ſzent haromſagnac.

ANTIPHONA.

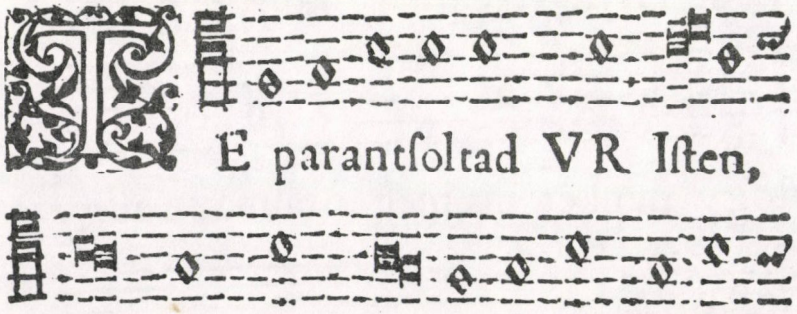

TE parantſoltad VR Iſten,

hogy mi meg tartſuc à te parant-

ſolatidat

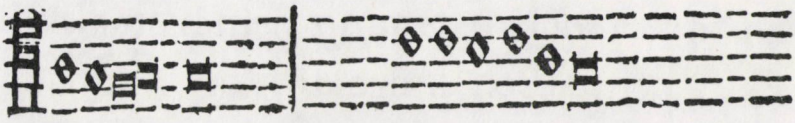

ſolatidat. Pſal. őrizz meg zc.

TIZEN-HATODIC PSALMVS.

Mellyben Szent Dauid Elöszer az Istentöl otalmat kér. Annac vtanna, az Istennec soc io tètemenyirol gondolkoduán, hálá adaſara gerieſsti magát. Noha kedig az ö Szolgalattya Istennec semmit nem haſsnál, De mind az altal vgyan meegis az Istene köti magat, à hamis istèni tiſstelettöl minden keppen irtozic es idegen: kinec imez okat mondgya. Mert à tellyes es igaz bodogſag, az Istenben czac ömagaban valo meg nyugouas. Ki az ö hiueit semmi ſükſegekben el nem hadgya.

Conſerua me Domine, quoniam in te ſperaui.

ORizz meg engemet VRam: Mert te benned remenlec.

Ezt mondad en lelkem az VR Istennec: en Istenem vagy te, az

en iom teneked ſemmit nem haſznal.

A ſzentekben kic e földön vadnac, es az ieles emberekben: tellyes ſziuemből gyönyörködöm.

Meg ſokaſul azoknac keſerûſegec à kic idegen Iſtenhez ſietnec: De en az ő aldozattyoknac véręt czac meg ſem illettem, es az ő neueket ingyen ſem emlîtem.

De az VR Iſten az en örökſegemnec es poharomnac reſze: te vędelmezed az en reſzemet.

Az örökſégnec ki męrő kötelei ennekem kies helyen eſtenec: Bizonyara ſzep örökſegem iutott ennekem.

Aldom az VR Iſtent ki ennekem tanatſot adott: Meg eijelis oktatnac engemet az en veſeim.

Az

Az VR Iſtent forgatom mindenkoron előttem: Miert hogy iob kezem felől vagyon, el nem eſem.

Annac okaert fog örülni az en ſzüuem, es vigadni fog az en nyeluem: ſőt az en teſtemis batorſaggal fog nyugodni.

Mert nem hagyod az en lelkemet pokolban: es a te ſzentednec nem hadtz ſenyuedeſt latni.

Tudnom adod ennekem az ęletnec vtat: az eleg keppen valo örőm te előtted vagyon, gyönyörűſegec vadnac a te iobodon mind örőcke.

Diczőſeg legyen Atyanac zc.

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Hogy á teſti halal miatt el ne veſſünc, hanem az öröc diczőſegre iuſſunc:

ORizz meg engemet VR Iſten, hogy el ne veſſ;ec, Mert te benned remenlec, ſ-ezt mondom, hogy en Iſtenem vagy te. Bizony az, hogy az en iouaimnalkůl nem ſ;ůkŏkŏdŏl, mert azok teneked ſemmit nem haſ;nalnac, ſ-en ſem vetem ſemmi remenſegemet bennec: De te naladnalkůl nem lehetec, mert ha te nalam nem leſ;eſ;, gonoſ;ol leſ;en dolgom. Bizonyara ſokatis ſ;enuedec, czac hogy à te kèduedbŏl (kibe engemet à Chriſtus Ieſus helyheztett) ki ne eſſem. Gyŏnyŏrkŏdgyél azokaert en bennem en Iſtenem, à mint à te ſ;entitben ſ;oktal gyŏnyŏrkŏdni: Kic noha męg ez vilagon vadnac, de azert nem ez vilagbol valóc. Ne boczaſs arra, hogy az en ſ;iuemben valami baluánt emellyec, mint az iſtentelenec czelekednec, kic à baluanyoc vtán futnac, ſ-tegedet kedeg bizony ŏrŏc Iſtent el hagynac, mikoron nem ŏmagoc várnac iduóſſeget az ŏ áldozattyokbol es czelekedetekbŏl, hanem ſ;egyentelenůl męg egyebeketis arra tanîtnac, hogy az ŏ baluanyozo aldozattyokbol váriác ůduŏzůleſeket. Te legy Vram az en ſ;ép es kies ŏrŏkſegémnec reſ;e. Meeg ha îdeig à ſetetſégnec hatalma alatt hagyandaſ;is, de mind az altal adgy tanatſot

natſot ennekem à te Lelkednec altala minden dolgaimban, hogy azokat vá'aſſam, à melly dolgoc teneked kedueſec es kellyemeteſſec. Es tegedet ne czac lelkemuel diczőitſelec, hanem à te ſzent neuednec tiſzteletire, teſtemetis minduntal rea erőlteſſem. Ally iob kezem felől VR Iſten ennekem, hogy à te eſmereted altal, az igaz hűtben es iſteni feleleimben mind vegig tőkelleteſſen meg maradhaſſac, Es az en ſzemeim mindenkor te hozzad legyenec fordultua: hogy te benned batorſagom legyen, es ſem lelkemben ſem teſtemben tetőled ſoha el ne ſzakadgyac, el ſe veſſzec. Adgyad tudnom ennekem az életre valo vtat, es vigaſztally engemet à te ſzinyednec latáſáual mind őröcke, A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala; Amen.

TIZEN-HETEDIC PSALMVS.

Mellyből meg tettzic az hiueknec ſzomoru panaſzolkodaſoc az ő ellenſegeknec kegyetlen keuelyſegec felől. Annac vtanna arrol teſzen vallaſt Dauid, hogy nem erdemlötte az ő ellenſegetől, ſ-okot ſem adot rea, hogy ollyan kegyetlenül czelekedic vele. Segîtſegül hija az VR Iſtent, hogy meg ſzabadit-

ſa ötet. Vegezetre azt mondgya hogy önéki minden boldogſága, czac az Iſtennec igaz eſmeretében vagyon helyheztetuè.

Exaudi Domine iuſtitiam meam.

HAlgaſd meg VR Iſten az en igaſſagomat, figyelmezzél az en kialtaſomra: Halgaſs rea az en imadſagomra, melly nem czalard aiakaktul ſzarmazic.

A te ſzinyed elöl iöijön élę az en iteletem: à te ſzemeid laſſanac igaſſagot.

Meg probalád az en ſziuemet, es meg latogatad eijel, meg kohlál engemet, de ſemmi alnokſagot nem talalal en bennem: az en gondolatimuál mind egy arant iart az en ſzam.

Az embereknec czelekedetekert, mellyec à te aiakidnac igeie ellen leſznec

nec: el tauoztattam à kegyetlenkö-
dönec vtait.

Biriad az en lepeſimet à te vtaidban:
hogy el ne iſſamianac az en labaim.

En ſegitſegûl hiutalac tegedet, mert
meg halgatz Iſten engemet: hayts
hozzam à te füledet, halgaſd meg az
en beſſedemet.

Mutaſd meg ennekem vgyan va-
loba à te io voltodat: ki à te benned
bizokat meg tartod azok ellen, kic a
te iob kezed ellen tamadnac.

Örizz meg engemet mint ſzemed
fenyet: az te ſzarnyaidnac arnyekaban
reyts el engemet.

Az iſtentelenec elöl, kic engemet
puſztîtani ſzoktac: az en ellenſegim elöl,
kic az en lelkemet környül fogiac.

Kic az ő gazdagſagockal el nyomnac: es az ő ſzaiockal keuelyen ſzolnac.

Moſtan vtainkat allyac: az ő ſzemec mind azon vigyaz, hogy a földre le tapoſſanac.

Haſſonlatos a ragadozo oroſzlanhoz: es a barlangban valo oroſzlan kölökhöz.

Kelly föl VR Iſten, vedd eleit neki es gyalazd meg ötet: Szabadits meg az en lelkemet az iſtentelentöl, ki te fegyuered,

Az halando emberektöl, kic te kezeid, VR Iſten, az emberektöl, kic czac ez vilagnac ęlnec, kiknec az ő reſzec vgyan itten ez vilagon meg vagyon, es a te ęlęs hazadbol be töltöd az ő haſokat, hogy meg elegedgyenec

gyenec az ő fioc, es legyen mit hadnioc az vnokaioknakis.

De en igaſſagban fogom latni a te ortzadot: meg elegedem oſztan, mikor föl tamadoc a te haſſonlatoſſagodra.

Diczőſeg legyen Atyanac zc.

℣ *A Capitulom következic, Annac vtanna Reſponſorium, ſ-á Reſponſorium vtan*

IMADSAG.

KEgyelmes mindenhato VR Iſten, hálákot adunc te fölſegednec, hogy á te ſzent fiadat erettünc ez vilagra boczattad es á mi teſtünkbe föl öltöztetted: hogy minket haragnac fiait kegyelemnec fiaiuá tenne, erettünc kezes lenne, Tegedet VR Iſtent erettünc meg engeſztelne. Kérünc azert tegedet, ſzerezz mi bennünc igaz hütet, mellyel halhaſſuc es el veheſſuc ez vig üzenetet. Lagîts meg ſziueînket kőtőzd be ſebeinket: Hirdettes á foglyoknac ſzabadſagot, az vákoknac lataſt, ſantaknac iaraſt ez kedues eſztendőben á meg téreſ-

ñec ideieben. Vigaſ;tally minket naponként à te ſ;ent Lelkednec altala à te igeduel, kic az ördögnec kiſerteti miatt, bűneinknec nagyſaga miatt es az iſtentelenecknec kegyetlenſegec miatt el keſeredtűnc es el nyomorodtunc. Hozd el à mi orankot es à mi meg ſ;abadulaſunknac napiát, es öltöztetſs föl minket az iduőſſegnec ruhaiaba, halhatatlanſagba, tiſ;taſagba es igaſſagba: hogy legyűnc illendőc à mi Vrunc Ieſus Chriſtushoz, vgy mint tiſ;ta iegyeſec az ő vrokhoz, A te neuednec örőcké valo magaſ;taláſara, tiſ;teſſegre es diczeretire: A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c.

BENEDICAMVS CVNCTIPOTENS.

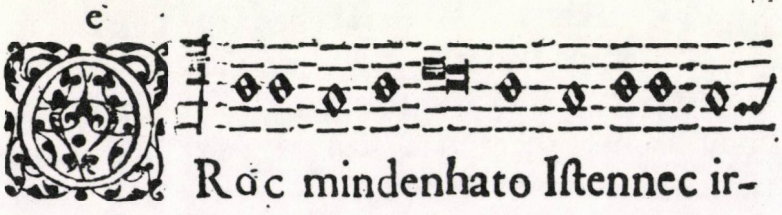

galmaſſagrol, itt ez földon ügyekezzünc

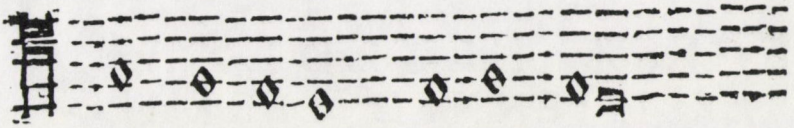

zünc mindenkor halat adni.

CHORVS.

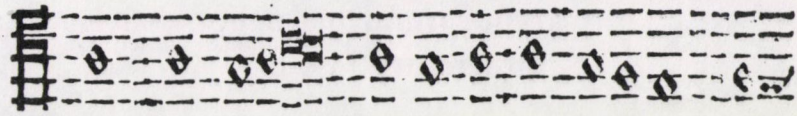

Hogy az vtolſo rettenetes itelet meg

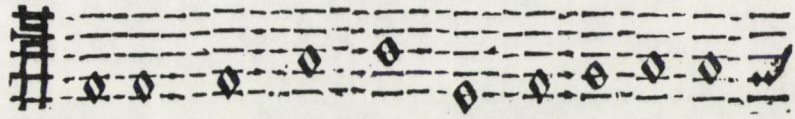

lęuen mennyorſ;agnac bodogſaga

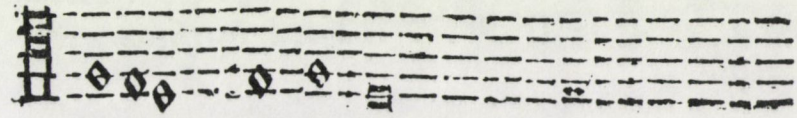

adaſſec minekünc.

REGVELI.

EGESZ HETEDTZAKA AZ ISTENNEC TEREMTESERŐL MINDEN NAPRA MAGANmagan valo HYMNVSOC, mellyekben az Iſtennec czodulatos dolgait hirdettyűc, mindenic napon mit teremtőtt, Geneſis I.

AZ VRNAC NAPIAN, AZ AZ, Vaſarnapon, VALO HYMNVS, az Iſtennec elſő napon valo teremteſeről.

Elſö napon Iſten az vilagoſſagot teremté, es á napot az eytöl, az az, á vilagoſſagot á ſetetſegtöl meg valaſztá.

HYMNVS Lucis creator optime &c. Beati Gregorij.

Notata, Vt queant laxis, anagy, Mi kegyes Atyanc, kit vallunc bitünkben &c.

Fölſeges

Fölſeges Iſten mennynec földnec Vra, Es mindeneknec nagy bölts alkotoia, Vilagoſſagnac ezudalatos Attya es formaloia.

Hogy meg mutatnad te nagy io volto dat, Böltſeſſegedet es nagy hatalmadat, Te foghatatlan vilagoſſagodat, Bodogſagodat.

A mennynec földnec ö teremteſeben, Hogy męg ez vilag volna ſetetſegben, Vilagoſſagot teremtel az ęgben, ſzep tündöklesben.

Te meg valaſztad ackoron a napot, A ſetet eitöl az vilagoſſagot, Dolog tetelre rendelęd a napot, a ſzep vilagot.

Faradſag vtan el aluuaſunkra, ſzerzęd az eiſet mi nyugodalmunkra, Es

R hogy

hogy ez ęlet minket meg el hadna es meg nyugotna.

Ackor valtozic-el teſti vilagunc, Es kȯuetkezic kedues nyugodalmunc, Iuſſon elȯdbe azert imadſagunc, fohazkodaſunc.

Ne hadd lelkünket bünnec el birnia, ȯrȯc elettȯl itt el ſzakadnia, Gonoſſag miat ne hadd karhoznia, meg romlania.

De gerieſſz minket a mennyei iokra, ȯrȯc ęletnec ſzep kiuanſagara, Minden bünȯknec tauoztataſara, vtalaſara.

Add meg ezeket nekünc kegyes Atyanc, Te ſzent fiadert ki minekünc batyanc, Es ſzent Lelkedert legy kegyelmes hozzanc, Tekents mi reanc.

Hetfȯ-

HETFÖRE VALO HYMNVS AZ ISTENNEC MAsod napi teremteseröl, azon Notara.

Masodic napon az ég es föld között valo üresseget erössitè, s-az éltetö hig èget teremté isten: es el válasstá az vizeket egy-mastól, hogy feiünc felött az egen-is viz lenne á fölyhokben, s-à földönnis.

Immense Cœli Conditor &c.

MEnnec es földnec nemes teremtöie, Minden dolgoknac böltsen rendelöie, Az ęg à földuel hogy elögy ne lenne, de külön lenne.

Te el valaßtad masod napon öket, Az ęg es föld közt ßerzél messeseget, à fellyegeknec tagas üresseget, az hig egeket.

Hogy az nagy vizec mind az egeß föl-

det. El ne borulnác a ſzep ſzigeteket, czudalatoſſan föl függeſzted öket, a bew eſſöket.

Annac fölötte az égi tüz minket, El ne veſztene mind e földieket, Te azoc altal meg enyheted ötet, ſ-vgy eltettz minket.

Ez czodalatos te rendeleſedet, Adgyad diczernünc bölts teremteſedet, Az te ſzent Lelked oktaſſa elmenket, es birion minket.

Ne eſſünc iſmeg vy veſzedelembe, Az ördög miatt nagy keſerüſegbe, Mikor vętkezünc ne hadgy à bünökben, ördög kezeben.

Adgy igaz hütet ez vilagon nekünc, melly minden ioual tündöklyec mi bennünc, Minden hiwſagot vtaltas mi

velünc

velünc, Lakozzal bennünc.
Add meg ezeket &c.

KEDDEN VALO HYMNVS, AZ ISTENNEC HARmadic napon valo teremteserôl, azon Notara.

Harmadic napon à tengert es à ſsep termô földet teremté az Iſten.

Telluris ingens conditor.

Eſzeles földnec nagy bölts teremtöie, es tengereknec czoda intezöie, Hogy à viz es föld mind czac egy ne lenne, de külön lenne.

Te harmad napon hogy teremteſz vala, mikor à vizzel à föld együt vala, Mind az vizeknec parantſoltal vala, ſ-igy ſzoltal vala.

Vállyanac magan à vizec a földtől,
Es legyen külön a föld a vizektől,
emberec vadac biriac lako helyűl, es
örökſegűl.

Hogy beuelkedgyec minden féle
fackal, Soc külömb külömb nagy ſzep
viragockal es gyimöltſözzęc ęltető ſoc
iockal, draga magockal.

Ackoron lenec a ſzeles tengerec,
Az egeſs földön folyo nagy ſzep vizec.
Czergő patakoc es kedues kut feiec.
a kic eltettnec.

Gyögyits meg Vram lelki ſebeinket,
tiſsztits meg a mi fertelmeſſegűnket, Ad-
gyad ſiratnunc hitetlenſegünket, ſoc
bűneinket.

Biria ſzent Lelked a mi ſziueinket,
ſemmi gonoſsra ne boczaſſon minket,
de

de minden ſioban epitſen bennünket. erötleneket.

Es batoritſa felelmes lelkünket, Tartſa czendeſſen te benned hitünket, ſemmi retteges ne illeſſen minket te hiueidet.

Add meg ezeket &c.

SZERDARA VALO HYMNVS.

AZ ISTENNEC NEGYED NAPON valo égi teremtött állatirol, azon Notara.

Negyedic napon Iſten az vilagoſito napot, holdat es czillagokat teremtê.

Cœli Deus Sanctiſſime &c.

Magas mennynec ſzentſeges Iſtene, Szeles egeknec meg eröſſitöie, Negyedic napon böltſen ſzepitöie, es rendölöie.

Ki fellünc fölett mint egy föl vont ſatort, meg ekeſitéd a nagy magaſſagot, ackor czinalad te a fenyes napot es a ſzep holdot.

Hogy ez vilagnac a nap ó fenyeuel, nap pal ſzolgalna el kerüleſeuel, Az hold vilagis azonkeppen eijel, ſzolgalna ſzerrel.

Kic ezen keppen az ó folyaſockal, legyec lennenec ó el forgaſockal, Eſztendö holnap es hęt ſzam tartaſsban, lennenc bizonnyal.

Ezeckel ſzerzed a ſzep czillagokat, mint egy hatalmas nagy orſzagoſz hadat, hogy meg mutatnad te nagy hatalmadat, Birodalmadat.

Vilagoſits meg az emberekętis, vedel homalyat a mi ſziüünknekis, old meg a bünnec kemeny köteletis, te biry minketis.

Add meg czeket &c.

CZüTöRTöKRE VALO HYMNVS, AZ ÖTÖDIC NAPON VAlo teremteſről, azon Notara.

Ötödic napon Iſten à vizből teremtê az hàlàkot es màdarakat.

Magnæ Deus potentiæ.

Nagy hatalmu fölſeges VR Iſten, Ki czudalatos VR vagy az vizeken, Onnan teremtéd kic iarnac az égen, es viz fenęken.

Otödic napon adal madarakot, Szep kiuanatos ſzarnyas állatokat, ő velec együt à vizben valokat, à ſoc halakot.

S Vall-

Vallyon ſ-nem eleg czoda-ç ez nekünc, azon egy vizből mit adtal minekünc, kiknec nemellic egen iar fölettünc, meſſ;e mi tőlünc.

Nemellic kedig vizeknec feneken, ſzeles tengernec ő nagy ſoc őſuenyén, Vagy őruenyeknec melyſeges nagy, völgyen, ſzabadon çluçn.

Adgyad minekünc bünös fiaidnac, De ſzent fiadban meg igazultaknac, vetheſſünc vçget minden gonoſſagnac es alnokſagnac.

Ne birion minket à lelki nagy vakſag, A baluanyozo ſzertelen kabaſag, es à poganyi ſoc vtalatoſſag, es az hamiſſag.

Add meg ezeket &c.

PEN-

PENTEKRE VALO HYMNVS.

AZ ISTENNEC HATODIC NAPON valo teremteſeröl, mégis azon Notara.

Hatodic napon Iſten à földi vadakot, barmokat, czuſſo-maſſo fergeket es egyeb földi allatokat teremtè à földböl, ſ-akor formala az embertis.

Plaſmator hominum Deus.

EMberi nemnec teremtö Iſtene, Minden dolgoknac ſzepen rendelöie, valamit ęltet az egeſz fold ſzinye, te vagy ſzerzöie.

Hatod nap adtad à fene vadakat; Ackor teremtęd földböl à barmokat, A czuſſo-maſſo földi allatokat, es az Adamot.

De igy rendeled azoknac dolgokat, Az ember birna è földön azokat, Minden nagy teſtü erős allatokat, mint egy rabokat.

őrizz VR Iſten nagy oktalanſagtul, Minket ſzertelen gonoſz kiuanſagtul, teſti rablagtul minden bu banattul, es nagy romlaſtul.

Biriad lelkeddel à mi erköltſünket ſ Es vezerellyed czelekedetünket, Chriſtus vęreuel moſd el vętkeinket, ſoc bũneinket.

A magas mennyből adgy örömet nekünc, Szent malaſztodat közöllyed ni velünc, Minden gyülöſęg tauol legyen tölünc, lakozzal bennünc.

Add meg ezeket &c.

SZOM-

SZOMBATON S-EGYEB NAPOKONNIS, VECZERNYERE VALO HYMNVS, auagy Iſteni Diczeret, mellyben à teremteſnec, meg valtſagnac, tõruenynec es õrõc életnec Szombattyarol, auagy nyugodalmárol emlekezũnc.

Hálá ado es könyörgö Hymnus.

Deus Creator omnium.

Edõlſeges Iſten mennynec földnec Vra, Ki mindeneknec vagy teremtõ Attya, A magas ęgnec ſzepen alkutoia, es nagy biroia.

A mi kedüünkert a ſzep fenyes nappal, te meg ruhazod az egeket nappal, es az etzakan a vilagos holduál, mint egy lampaſſal.

Hogy meg nyugoſſon a mi munkainkbol, tőrődeſünkből es faratſagunkbol, nęha kediglen mi nagy banatunkbol, es ſiralmunkbol.

Nagy hálat adunc kegyes Atyanc neked, Hogy te ez napon nekünc azt engetted, Nagy ſzep bekeuel ęlnęnc te előtted, Diczoſeg neked.

Immar az eynec az ő kezdetęben, Neked kőnyőrgünc Atyanc igaz hitben, ſegelly meg minket mi könyörgeſünkben, Aldgy meg lelkünkben.

Hogy tiſzta ſzüből aldhaſſunc tegedet, ſzep enec ſzoual diczeriüc neuedet, iozan elmeuel imadhaſſunc teged, mint Iſtenünket,

A ſetet eynec reanc iőueſeben, Adgy ad hogy Lelkünc ne legyen ſetetben, ſe ke-

Se kedig hitünc tökelletlenſęgben, es teuelgeſben.

Ha a mi teſti ßemeinc el hunnac, lelki ßemeinc read vigayzzanac, a mi büneinc mind el alugyanac, es meg hallyanac.

Tarts tißtan Vram teſtünket elmenket, örizz meg büntöl almunkban-is minket, Az alnoc ördög ne birion el minket, erötleneket.

Adgy bekeſeges nyugodalmat nekünc, Es tennen magad vigyazz Vram ertünc. Hogy ßęp bekeuel legyen föl keleſwnc, tellyes ęletwnc.

Tegedet kerünc Iſtennec ßent fia. Neked könyörgwnc mi Vrunknac Attya, Hogy a mit kerwnc ßent Lelked meg adgya, ſ-meg confirmallya.

AZ HIVEKNEC REGVELI KÖNYÖRGESEC AZ ANYA-SZENTEGYHAZNAC ſzükſegiert, Notaia.

Nagy hálá adaſſal magaſztallac teged én Iſtenem &c.

HAlat adunc neked mindenhato irgalmas VR Iſten, hogy ez el mult eijel meg őriztel minket kegyelmeſſen, es ez mai napot adtad ernünc a mi eletünkben.

Könyörgünc teneked, otalmaz meg ez naponis minket, es ſzent Lelked altal igazgaſſad lelkünket teſtünket, hogy te kedued ſzerent viſelheſſüc a mi eletünket

Mikent

Mikęnt ez vilagot meg vyîtod à napnac fenyęuel, à mi ſſiúũnknekis ſetétſegęt es homalyat vódd-el, es vilagoſits meg mi elmęnket à te ſſent Lelkeddel.

Ne hadgy el tauoznunc Vram nekünc az te tóruenyedtól, ſſent igaſſagodnac meg ielentótt igaz ótſuenyętól, Ne hadgy el ſſakadnunc ſemmi ockal à te ſſent igedtól.

Add bizonnyal hinnünc, hogy rea neſſ; minden dolgainkra, czelekedetünkre, beſſzedünkre es gondolatinkra, es itelet napian elé allunc mind à ſſam adaſra.

Engedd aztis Vram, hogy fęlheſſüc te Iſtenſegedet, es ſenkit ne félly-ünc ollyan igen, mint te fólſegedet.

T hogy

hogy ſemmi dologban meg ne bantſuc atyai keduedet.

Valamihez kezdûnc ez vilagi czelekedetinkben, Mindenkor ez legyen el tökellett akarat ßiüünkben, hogy diczöiteſſęc â te neued à mi életünkben.

Aztis meg gondollyuc hogy haßnallyunc felè baratinknac, Es miert hogy czac te vagy vezere à mi tanatſinknac, adgy elę-menetet io ßerentſęt a mi ßandekinknac.

Kegyelmes ßent Atyanc, ez vilagi ſoc faradſaginkban, ez ęletre valo nyughatatlan nagy ſoc gondgyainkban, Ne hadgy el czuggednünc a mennyei ioknac dolgaiban.

De minden üdöben leg elößör a te orßa-

orſzagodat. Mi tellyes ſziuünkből kö-
uetheſſüc te igaſſagodat, Nagy biz-
onnyal váruan ezec vtan a te alda-
ſodat.

Otalmazzad Iſten eijel nappal mi
gyarlo teſtünket, Irgalmaſſagodbol
tarts meg Atyanc mi bünös lelkün-
ket, Es az ördög ellen ſzent Lelked-
del erösſits bennünket.

Latod minden felöl a retteges meg
ömeſzt bennünket, Meni veſzedelem
kesergeti a Kereſztyeneket, czendesits
el azert felelmünket es veſzedelmünket.

Mit haſznal touabba te elötted a
iot el kezdenünc, Ha minden napon-
kent vigyazaſſal abban nem eppölünc,
Segits azert minket minden ioban hogy
neuekedheſſunc.

Vęgy otalmad ala nem czac ez nap de minden ûdöben, Legy te mi Hadnagyunc es vezerûnc tellyes ęletünkben, Míg meg koronazod mi feiünket az örök ęletben.

Te meg ſzanal minket bünöſeket veſzett embereket, kic nem ęrdemlettüc ſzent Fiadban hogy igy ſzereſs minket, Es enni ſoc iockal ö erette tiſztelnęl benünket.

Azert mig be iutunc az örömre mellyre minket hiutal, Es a mi feiünckel eggyę leſzwnc a Chriſtus Ieſuſſal, Kit igaz nap fenywl hiueidnec te aiandekoztal.

Adgy minden wdöben igaz iambor lelki Paſztorokat, Kic te ſzent igeddel legelteſſęc a te iuhaidat, A

te

te Lelked altal vezerellyed a te fiaidat.

Tedd fogonatoſſa mi ſziwwnkben a te beſzedet, Rontſad ez vilagon te az altal a czalard ördögöt. Es ſzerezz magadnac nagy bewlęggel mindenwt hiueket.

Adgy io Feiedelmet, io Vrakat, iambor tiſztartokat, Adgy igaz Birakot, Iſten fęlő iambor polgarokat, Iſteni erőddel igazgaſſad az ő tanatſokat.

Hogy nagy ſziuec ſzerent ſzerethesſęc a te ſzent neuedet, Minden ereieckel ſzolgalhaſſac te ſzent fölſegedet. Es io töruenyeckel otalmazzac a te nepeidet.

Irgalmaſſagodbol legy kegyelmes minden bünöſöknec, a ſzegeny rabokat

ſzabadits meg kic el epedtenec, Minden nyomorultat egyebetis a kic keſeregnec.

Legy kegyelmes Attyoc az aruaknac es az özuegyeknec, Legy vigaſztaloioc a koroknac es a betegeknec, Az vton iaroknac legy otalmoc es kegyes vezerec.

Hogy tőled ezeket meg nyerheſſwc, boczaſd meg bwnwnket, A Chriſtus Ieſuſnac ſzent neueiert halgaſs meg bennwnket, Es a mint igerte ő erette add meg kęręſwnket.

VERSICVLVS A CXLIII. Pſalmuſbol.

GYERM. Tedd azt hogy reggel hallyam à te kegyeſſegedet.
CHOR. Mert te benned remenlőttem.
GYERM. Mutaſs vtat nekem mellyen iariac.
CHOR. Mert hozzád emeltem az en lelkemet.

GYER.

GYERM. Szabadîts meg Vrām engemet az en ellenſegimtôl.
CHOR. Mert te hozzád folyamtam.
GYER. Tanîts meg engemet, hogy à te akaratodat tegyem.
CHOR. Mert te vagy az en Iſtenem.
GYERM. A te io Lelked viſellyen engemet.
CHORVS. Az igaz földēn.

IMADSAG.

MIndenhato Kegyelmes Iſtenūnc: Hogy minket à ſetetſęgnec vtanna az vilagoſſagnac fōl tamadaſaban, à te bewſeges irgalmaſſagodnac hirdetéſere es diczeretire ōlȝue gywytōttęl, es à mi kézi munkankhoz minekūnc iſmeg egeſſeget engedtél, Teneked à mi erōnc ſęrent tellyes ſȝiūūnkbōl hálát adunc: Es kōnyōrgūnc, hogy à te kegyes ſęemeid mi reanc nezzenec, minden napon ōrizzenec, veſȝedelminkben ſegitſenec, es à mi tanatſinkat, tanuſaginkat es dolgainkat táplallyác. Hogy eckeppen minden nap à te akaratod ſęrént fele baratinknac bantaſanelkūl élheſſūnc

A mi teneked nem kedues, azt nagy ſ;orgalmatos vigyazaſſal el tauoztathaſſuc, es attol mimagunkat megotalmazhaſſuc, Tegedet mindenkorō ſ;emeinc elōtt forgaſſunc, es à mi életünket minden keppen à te tiſ;teſſegedhez ſ;abhaſſuc, A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, Amen.

MAS REGVELI IMADSAG.

VR Iſten nyiſd meg à mi aiakinkat es à mi ſ;ánc hirdeti à te diczeretedet. Hirdeti à mi nyelüünc à te igaſſagodat, mind nap eſtig à te iduōzitéſedet. Mert az te engedelmedbōl aluttunc es nyugodtunc, miuelhogy te voltal à mi gyamolunc. Bekeſęggel meg mentōtted lelkünket es életünket az ellenſęgnec félelmetōl. Meltoztaſs Vram ez nap minket bűntōl otalmazni, Igazgaſs bennünket melly vton iarſunc, es vezerllyed labainkat, hogy az ellenſeg à mi eſetünkōn valamikor ne ōrüllyōn, auagy az alnokſagnac fia ne gyōtōrie à mi ſ;iüünket: De iōijōn mi reanc à te irgalmaſſagod, es à te iged ſ;erént valo iduōzîteſed, Mert te tüled várunc VR Iſten. Te vagy à mi bizodalmunc es iffiuſagunktol fogua valo remenſegünc, A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, Amen.

HAR-

HARMADIC REGVELI IMADSAG.

MEnnynec es földnec Vra Iſtene, Hálát adoc teneked à te ſzerelmes ſzent fiadnac à mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, hogy engemet ez eijel minden kártol es veſzedelemtől meg otalmaztal: Es kerlec tegedet, hogy őrizz meg engemet è mái naponnis, minden lelki es teſti gonoſztol. Hogy minden életem es czelekedetem teneked kedues legyen. Mert en az en teſtemet, lelkemet es mindenemet, te Iſtenſegednec kezebe aianlom. A te ſzent Angyalod legyen en velem, es tűlem ſohoua el ne tauozzęc: hogy az ördőgnec en raitam ſemmi hatalma ne leheſſen, Amen.

BEKESEGERT VALO IMADSAG,

c

ORőc mindenhato VR Iſten, kitűl vadnac à ſzent keuanſagoc, igaz tanatſoc es io czelekedetec, Adgyad kerűnc minekűnc te ſzolgaidnac à bekeſſeget, mellyet ez vilag nem adhát. Hogy à mi ſziueinc à te parantſolatidhoz figyelmezuén, es ellenſeg-

V inknec

inknec félelmc el- vętetuén, à mi ideinc te otalmazaſod miatt leheſſenec czendeſſegben: A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, Ki te veled él es vralkodic &c.

AZ IGAZ HŭTBEN ES ISTENI *félelemben valo eppŭleſert.*

e

ÉRŏc mindenhato es irgalmas VR Iſten, Ki à te io voltodnac véghetetlen gazdagſaga ſzerént, nem elegedél meg kegyelmezned az emberi nemzetnec minden bŭneirŏl, hanem à te ſzent fiadnac diczŏſégere föl válaſztád, es irgalmaſſagodnac gazdagſagát ŏ rayta meg tŏkélléd: Hálá adaſſal kŏnyŏrgŭnc teneked, hogy éppîtſed à mi ſziŭŭnket à te czudalatos dolgaidnac értelmére, el hiueſere es meg váráſara. Biriad touabbá à te ſzent Lelkeddel à mi ſziŭŭnket, hogy à te neuedet mindenkoron alazatoſſagual es igaz iſteni félelemuel ſzéntelheſſŭc. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, ki te veled él &c.

AZ VTON IAROKERT.

Kegyel-

KEgyelmes mindenhato VR Iſten, ki nagy edes ſ;oual nekůnc minnyaian ezt parantſolad, hogy mindeneknec előtte kereſnőc à te orſ;agodat, es igaſſagodat, es az vtan mindenec meg adattatnánac minekůnc: Kerůnc tegedet, hogy mi kic à teſti életůnkre valo ſ;ükſegůnket kereſſůc, minden igaz vtainkban te altalad őrizteſſůnc, es à te ſ;ent Angyalid altal mindenkoron io vtra vezerletteſſůnc. A mi Vrunc Ieſuş Chriſtuſ. &c.

A MENNYEI HARMATERT.

MIndenhato es irgalmas VR Iſten, ki az eget es à főldet nekůnc fiaidnac teremtőtted, hogy ezec altal à mi teſti életůnket taplallyad. Kerůnc tegedet adgy minekůnc moſtan czendeſ; es haſ;nalatos égi harmatot ez főldnec ſ;inyere, es à mi bůneinkert igaz iteletedből az eget ertzé ne tegyed, es à főldet vaſſá ne valtoztaſſad. A mi ſ;őlőnket, gabonankot es minden főldi gyimőltſůnket mennyei haborutol meg otalmazzad:

Hogy tudgya meg ez vilagon à te nyomorult néped, hogy czac te vagy ôneki kegyelmes gond viſelô Attya es Iſtene, Ki eledelt adtz minden állatoknac, még az hollo fiaknakis, kic tôled életet várnac, De fô-keppen à te hiueidnec, kic à te ſzent neuedet ſegîtſegûl hijac, es minden lelki ſ- teſti ſzûkſegekben ſegîtſeget czac te tôled várnac. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c.

HOGY AZ ISTEN EGI HABOrutol, menny-iitò köuektöl, rettenetes mennydörgeſektöl es czattagaſoktol, rogyatol es egyeb ártalmas eſſöktöl otalmazzon bennünket.

e

ERôc mindenhato VR Iſten, ki czac egyedûl birſz az égen fôldôn minden hatalmáſſagokat, es kinec ſeregében vadnac, à ſzél-véſz, villamaſoc, menny dörgôc, kô eſſôc, menny-ûtôc, zapor eſſôc es minden egyéb teremtôtt állatoc, Alazatos keppen könyörgûnc teneked: Emlékezzél meg à te ſzerelmes fiadnac à mi Vrunknac es meg váltonknac erettûnc valo könyörgeſérôl, es à mi erôte-

ken

len felelmes voltunkrol. Ne boczaſd reanc az égi tűznec rettenetes haboruiát es ártaſát. Hanem tauoſztaſd el tőlűnc, Es à te ſzárnyadnac árnyekaban otalmazz meg bennűnket minden kár tol es veſzedelemtől. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c:

AZ ISTEN FELŐ IAMBOR KEreſztyen Feiedelmekert es egyéb fő nepekert.

E

GRőc mindenhato VR Iſten, ki minden Vraſagoknac Kiralya es nagy feiedelme vagy, es kinec akarattyanelkűl è főldi hatalmaſſagokat ſenki nem birhattya, Alazatos keppen kőnyőrgűnc teneked, Adgy minekűnc igaz, tőkelletes, Iſten félő, igaz mondo, telhetetlenſég gyűlőlő es hamiſſag vtálo, iambor es erős feiedelmeket, Vrakot, Aſſzonyokat es Tiſztartokat. Kiknec gond viſeleſeknec es paſztorſagoknac altala, igazgaſſad es otalmazzad minden ioban mindenűtt az te iuhaidat. Hogy ő altaloc minden ellenſeginktől meg ſzabaduluan, à mi űdőnkben tegedet bekeſéggel ſzolgalhaſſunc, es minden ioban éppűlhefſſűnc. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c:

REGVELI.

GONOSZ KEVELY ES FERTELmes Gondolatoknac el-tauoztatáſáert.

VERSVS, GYERMEKEC.

Legyen fertelemnelkúl az en ſziuem, es â te igaſſagodban ſzabadits meg engemet.

CHORVS.

Vram vedd-el en tőlem à gonoſz kiuanſagot, es ſzemérmetlenſeget ne boczaſz ream.

IMADSAG.

KEgyes es kegyelmes mennyei ſzent Atyanc, es mi életünknec Vra Iſtene, Ne hadgy minket gonoſz gondolatba eſnünc, Se keuélyſégnec miatta ne hadgy fől fuualkodnunc. Tauoztaſs el tőlünc minden

minden te ellened valo kiuanſagot. őrizz meg minden fertelmeſſégre valo ſzandektol, es ne boczaſs ſzemérmetlen ortzatalanſagot reanc, hogy à te ſzent Lelked ſzabadot. es kedue ſzerént vralkodgyéc mi bennünc, es ſemmi ockal el ne idegenüljyön mi tőlünc. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, ki te veled &c.

AZONROL VALO MAS IMADSAG,

KEgyes es kegyelmes mindenhato Atya VR Iſten, tekents kegyelmeſſen à mi könyörgeſünkre, es ſzabadits meg à mi ſziueinket gonoſz gondolatoknac kiſertetitől. Hogy à te ſzent Lelkednec lakheſſünc igaz templomi es kedues lako házai. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c.

MEGIS AZONROL.

VR Iſten, kitől minden ioc ſzármaznac, Alazatos ſzüuel könyörgünc teneked, Hogy à te ſzent Lelkednec ihleſe altal, adgy igaz dolgokat gondolnunc, Es à te igazgataſodnac altala, engedgyed hogy az el gondolt iokban èlis iarhaſſunc. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſ. &c.

REGVEL I

HOGY A MI NYELůůNC ES BE-ſzedünc gonoßra ne mennyen.

VERSVS, GYERM:

Mondám hogy meg örizem az en vtaimat.

CHORVS.

Hogy ne vętközzem az en nyeluemmel.

IMADSAG.

TAuoztaſſ-el VR Iſten minden álnoc es czalard beſ;edet mi tölünc, es adgy igazan valo ſ-io ſ;olaſt à mi ſ;ankba. Ne fogd meg azoknac nyelueket, à kic teneked diczeretet enekelnec, Hogy à te ſ;ent neuedet mindenkoron ſ;abadon áldhaſſuc es magaſ;talhaſſuc. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſ. &c.

A KERESZTYENI IO ELE-tert valo Imadſag.

Könyö-

Könyörgünc teneked mindenhato VR Iſten, hogy à mi czelekedetinkben te legy minekünc vezerünc, el kezdönc es dolgainknac el végezöie. Hogy minden mi czelekedtünc, ertelmünc es beſzedünc, mindenkoron tetöled kezdeſſéc, es el kezdetuén te altalad mennyen véghez. A mi Vrnnc Ieſus Chriſtuſnac altala &c.

HOGY AZ VR ISTEN NE HADgyon raitunc hatalmat venni az ellenſegnec.

VERSVS, GYERMEKEC.

Diczeruén ſegîtſegöl hiuom az VR Iſtent.

CHORVS.

Az en ellenſegimtöl meg menekedem.

IMADSAG.

Könyörgünc teneked fölſeges VR Iſten, ki à mi életünkön vralkodol, hogy ne hadgy minket à mi ellenſegünc elött el eſnünc, es önekic mi raytunc hatalmat venni. Hogy

X ne

ne örüllyenec à mi romlaſunkō es veſzedelmünkön.
A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c.

AZ IGAZ ATYAFIVI SZERE-
tetért es Ellenſeginkért.

VERSVS. GYERM:

Vy parantſolatot adoc en tünektec.

CHORVS.

Hogy ſzereſſętec egymaſt, à mint ſzeretętelec tuteket, azt mondgya az Vr Iſten.

IMADSAG.

VR Iſten, ki à bekeſégnec es tiſzta igaz ſzeretetnec ſzeretöie es örizöie vagy. Adgy minden ellenſeginknec bekeſeget es igaz ſzeretetöt, Es engedd-el ſ-boczaſd meg önekic minden bünöket, Annac fölette minden reanc valo ügyekezetektöl es gonoſz ſzandekoktol otalmazz es örizz meg bennünket à te nagy hatalmaddal, A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c.

ALA-

ALAZATOSSAGERT ES EZ VIlagi Hiwſagos es el mulando dolgoknac hatra hagyáſáért es meg válaſáért.

VR Iſten ki az keuelyeknec ellenec állaſ; es kedueſſ; az alazatoſſaknac: öregbitſed mi bennünc az igaz alazatoſſagot, kinec példaiát à te egyetlen egy fiad önnön-magaban meg mutatta. Hogy keuelyſégből valo fel ſualkodaſſal tegedet haragra ne inditſunc, hanem à te irgalmaſſagodnac aiádekiban alazatoſſan reſ;eſſec leheſſünc. Ments meg touabbá à teſtnec es à teſti ſ;emnec minden el mulando es árnyéc keppen valo kiuanſagitolîs, es minden hiwſagos tiſ;teſſég kiuanaſtol. Hogy te elötted iozanon, igazan es tiſ;tán éllyünc, es öröc iduöſſeget nyeriünc. A mi Vrunc Ieſus Chriſ. &c.

TISZTASAGERT.

EGeſ-ki VR Iſten minden féle gaz erköltſöt es fertelmeſſeget mi bölölünc à te ſ;ét Lelkednec buzgoſagos malaſ;tyáual, Es tiſ;tîts meg ö altala à mi ſ;iüünket: Hogy teneked tiſ;a teſtuel ſ;olgalhaſſunc, es à mi ſ;iüünknec tiſ;taſagban, à te ſ;ent fiadert te elötted kedueſec leheſſünc: Ki te veled él es vralkodic à ſ;ent Leleknec eggyeſſegében mind örökön örökké, Amen.

SZENT AMBRVS DOCTORNAC ES AVGOSTONNAC HALA ADO ENEKE, AVAGY A KERESZTYeni igaz hűtről valo vallas tételec. Melyben a tellyes ſzent Haromſag egy bizony őrőc Iſtennec, hálát adunc, diczeriűc es fől magaſztallyuc őtet: A Chriſtuſnac fő keppen valo io tétemenyit, ſzà Kereſztyē hűtnec fő articuloſit elé ſzamlallyuc, es aietatos könyörgeſſel az Anya-ſzentegy-haznac minden gond-viſeléſet az Vr Iſtennec aianlyuc.

TE DEVM LAVDAMVS.

TEged Iſten diczerűnc, teged

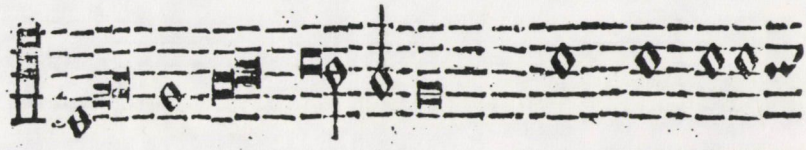

teged Vrnac vallunc. Teged oroc

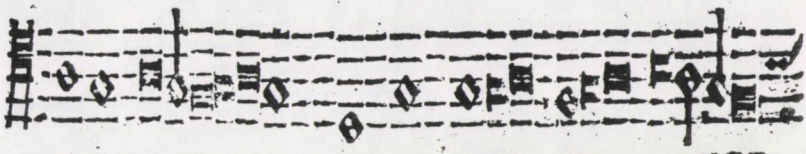

Atya Isten minden foldi allat tiſztel.

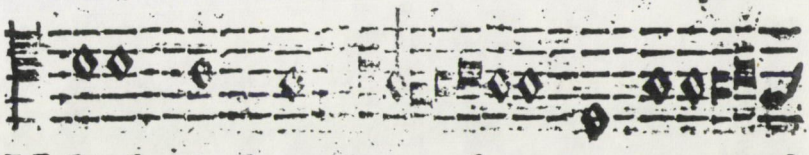

Neked mind az Angyaloc es mennyei

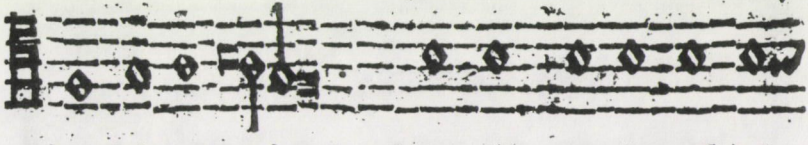

hatalmaſſagoc. Neked Kerubim es

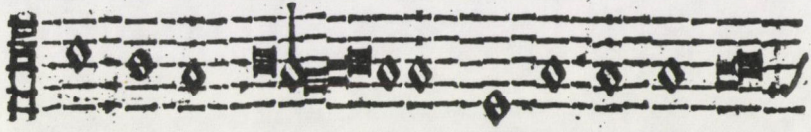

Seraphim Angyaloc ſzüntelen ſzoual

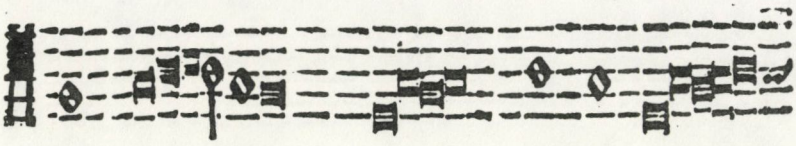

ezt kialtyác. Szent Iſten, Szent

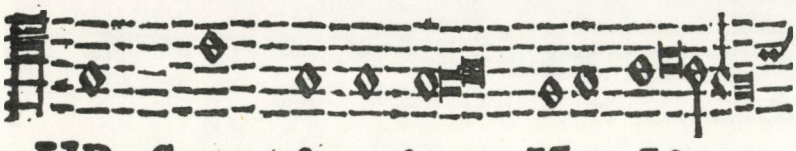

VR, Szent ſeregeknec Vra Iſtené:

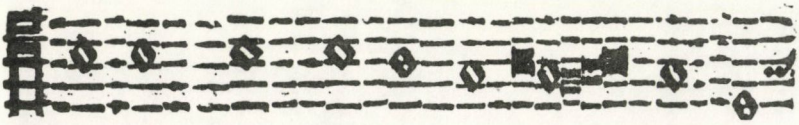

Tellyes mennyorſſag es à fold te

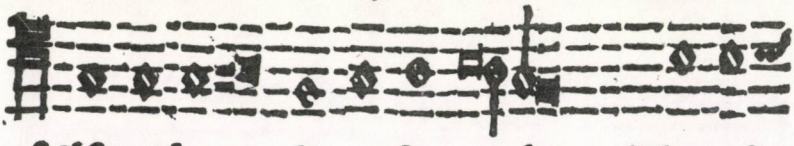

fölſegednec diczöſegeuel. Teged

Apoſtolnaknac diczöſeges ſokſaga.

Teged

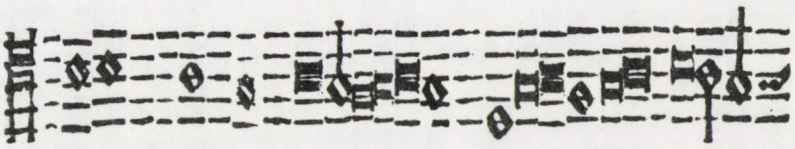

Teged Prophetaknac diczeretes ſza-

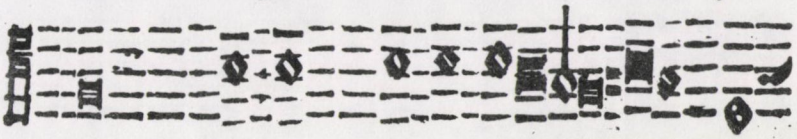

moc. Teged Matyromoknac ſzep

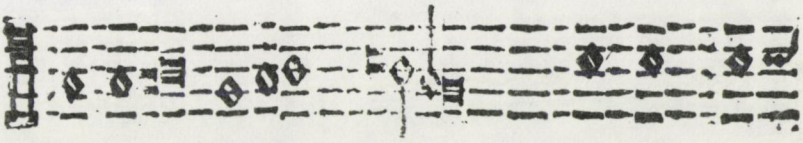

artatlan ſerege diczer. Teged mind

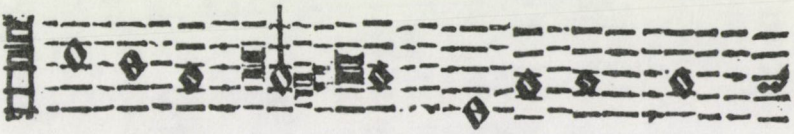

ez vilag ſzerent Kereſztyen nep

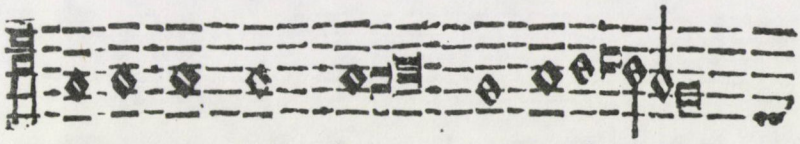

igazan vall ſzünec tiſztaſagaual.

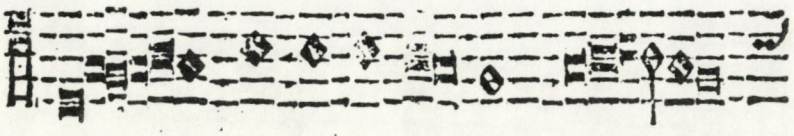

Atyat mertekletetlen fölſęgnec.

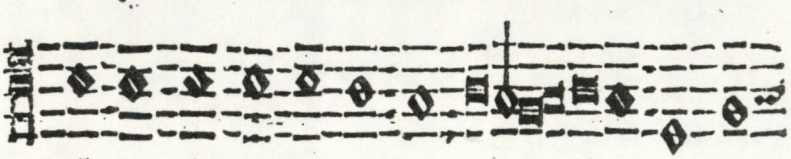

Es à te tiſßteletes igaz es egy-

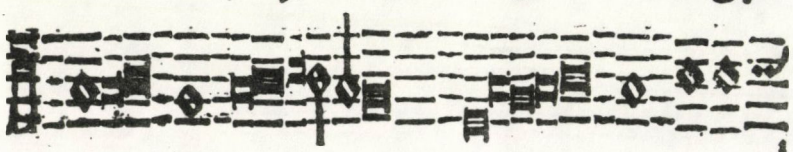

etlen egy fiadat. Es az vigaſß-

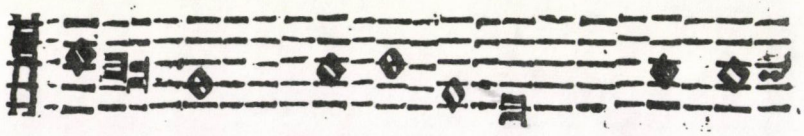

talo ſßent Lelec Iſtent. Te di-

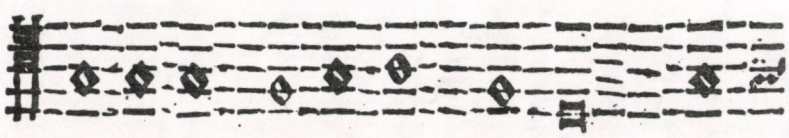

czőſegnec Kirallya Chriſtus: Te

Atya

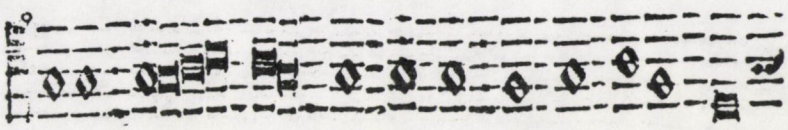

Atya Iſtennec ötöcke valo fia vagy.

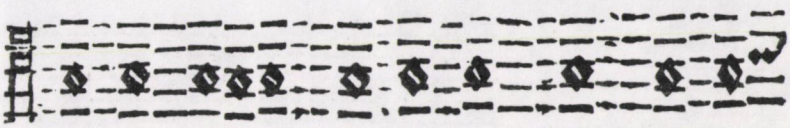

Te az emberi nemzetnec meg ßaba-

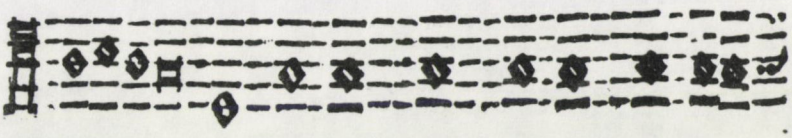

ditaſaert, à teſtet föll venni nem vta-

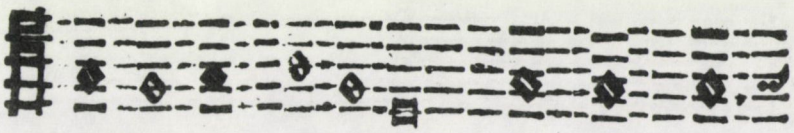

lad ßüznec miheböl. Te meg győz-

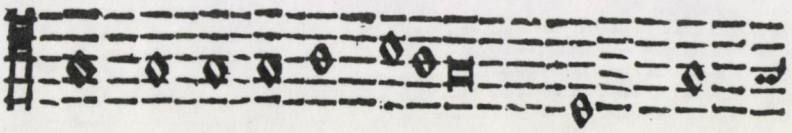

uen az halalnac ereięt, meg nyi-

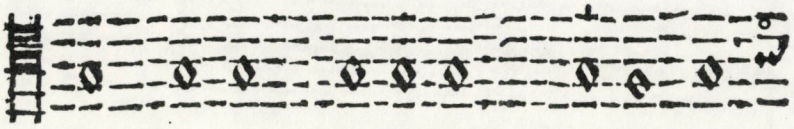

tád benned hiuöknec mennyeknec

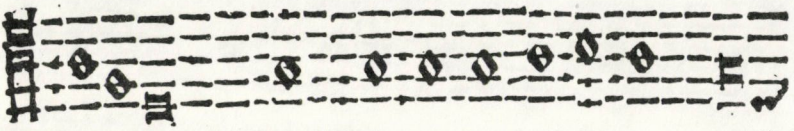

orſzagat. Te Iſtennec iobiara úlſz

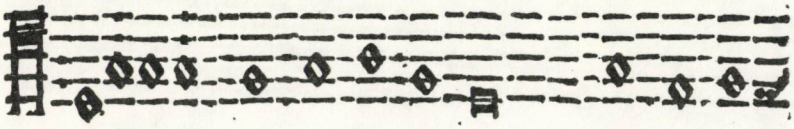

Atyanac diczöſegeben. Hiſzünc el

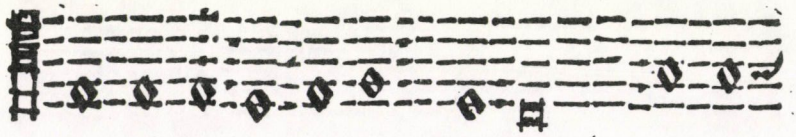

iöuendö Bironac lenned. Kerünc

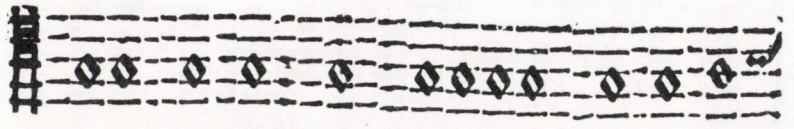

azert teged legy ſegitſegül à te ſzol-

gaidnac

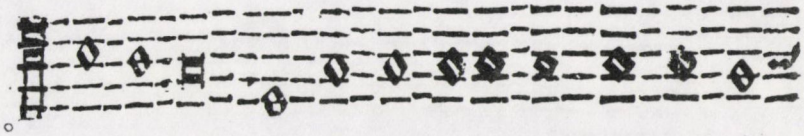

gaidnac, kiket dragalatos vereddel

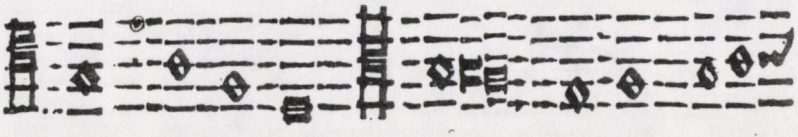

meg valtottal. ôrôc diczôſęguel

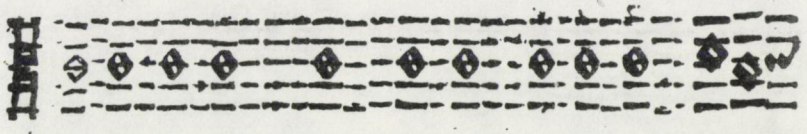

aiandekozz meg à te ſzentiddel egyes

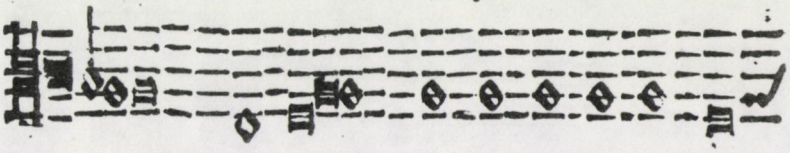

tembe. Iduôzits az te nępedet VR

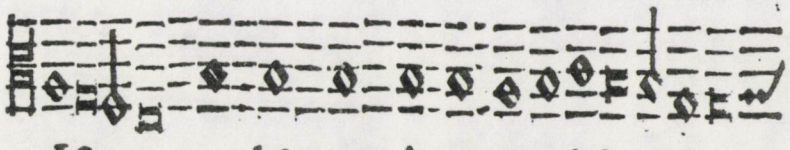

Iſten, es ald meg à te ôrôkſegedet.

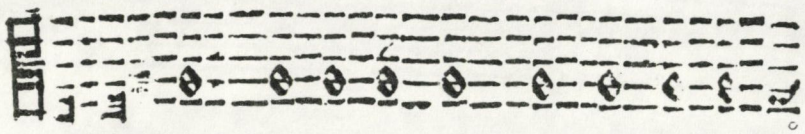

Es biriad ôket es föl magaßtallyad

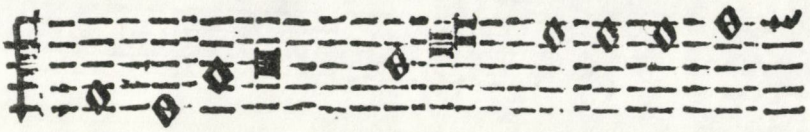

mind öröcke. Teged fölſeges nagy

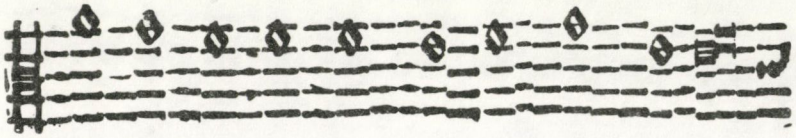

VR Iſten minden naponkent aldunc.

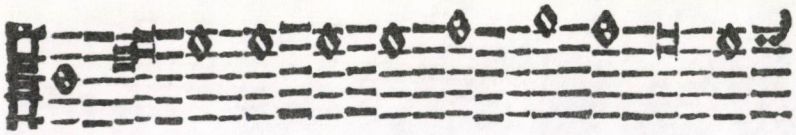

Es diczeriüc à te ßent neuedet mind

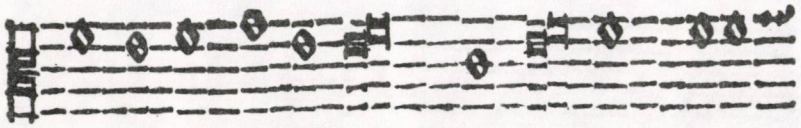

örökkön örökké. Meltoztaß Vram

ez

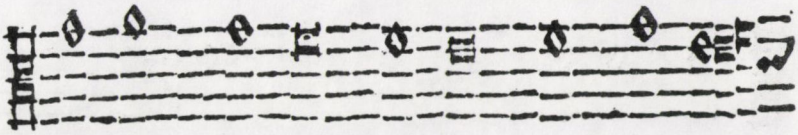

ez nap minket bűntől meg őrizni.

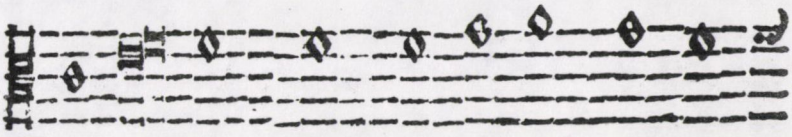

Könyörülly VR. Iſten mi raytunc,

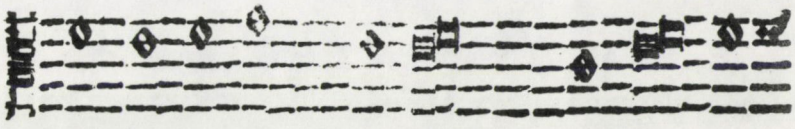

legy irgalmas nekünc. Legyen à

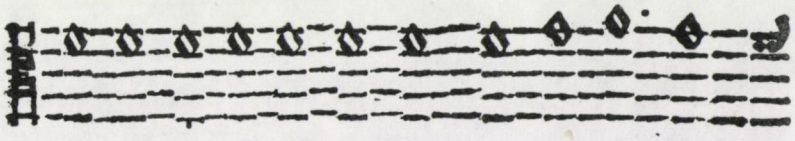

te irgalmaſſagod VR Iſten mi rai-

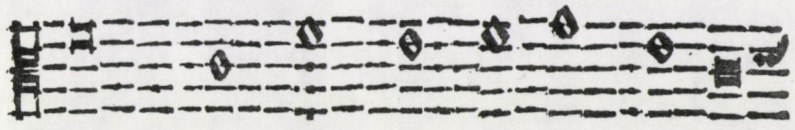

tunc, mert czac te benned bizunc.

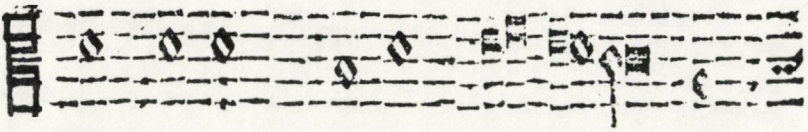

Te benned biztunc VR Iſten hogy

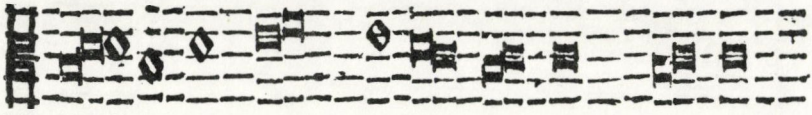

öröckę meg ne gyalaztaſſunc, Amen.

AZ ANYA-SZENTEGYHAZNAC

közönſeges imadſaga, Mellyben Iſtennec à mi meg valtſagunkert hálát adunc, es külömb-külömb ſele ſſükſegünkert könyörgünc.

ERőc mindenhato bizony élő Iſten, mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac diczőſeges ſ;ent Attya, ki à te nagy irgalmaſſagodbol meg ſ;ánád à bűnbe es kárhozatba eſett emberi nemzetnec veſ;edelmét, Es à te egyetlen-egy fiadat ez okaert adad ſ;idalmas halalra, hogy tegedet à nyomorult bűnős emberekhez meg engeſ;telne, Es minden valaki ötet meg eſmeri, el ne veſſ;en, hanem őrőc életé legyen. Adgyad minekűnc, kerűnc teged, à te ſ;erelmes

mes fiadert, hogy mind mi ſ-mind egyeb emberec, az ô igaz eſmeretére es à tiedre iuthaſſunc. Annac fölette boczaſd meg minden bûneinket, tegy örökös fiaidda bennünket, ſzülly vyonnan es biriad tellyes életünket à te ſzent Lelkednec altala, es vigy be az oröc çletnec örömébe es bododſagaba.

Miert hogy kedig à te meg mondhatatlan nagy kegyeſſegedbôl, èz vtolſo üdôben, à nyomorult Magyar orſzagot, ſ-à tôb környölünc valo ſzomſzed nemzeteckel egyetembe, minketis nyaualyas embereket, kic ennec elôtte az Antichriſtus orſzaganac lelki vakſagaban el temettetuén, nem külömben fekſzünc vala, mint egy Egyptombéli meg tapaſztalhato ſetetſégben, à te igednec vilagoſſagaual meg latogatál, à te ſzerelmes fiadot minekünc meg ielentéd, es à lelki Babylonnac ſzomoru rabſagabol ki hozál: Adgyad minekünc à te nagy kegyelmeſſegedbôl, hogy è te meg latogataſodat, es ſzent fiadnac orſzagaba valo hiuaſodat, valoba meg eſmerheſſüc, te tôled nagy hálá adaſſal es penitentiahoz illendô gyümöltſnec terem téſeuel veheſſüc, à te igaſſagodat tiſztan es igazá meg eſmerheſſüc, es alazatos ſzüuel köueſſüc. Hogy añac vilagoſſaga es vezerleſe altal, mimagunkat minden

hamis tudomanytól, teuelgeſtól es gonoſz élettől meg otalmazhaſſuc, Es az Antichriſtuſnac ſzákar melly egyeb hitetőnekis Babylonabol tellyeſſéguel ki menuen, mind hitünkben ſzmind erkőltſünkben naprol napra iakab meg tiſztulhaſſunc.

Biriad es igazgaſſad à te ſzent Lelkeddel az igaz tudomanyu Ttanîtokatis, es álly ellenec minden hitetőknec, ſzazoknakis, à kic à mennyei tudománt ſzidalmazzác, es az igaz tanîtoknac ellenec, hamis dolgokat kőltnec, hogy tudatlan embereckel őket meg gyűlőlteſſéc. Adgyad aztis, hogy minden te parantſolatidban hiuen el iaruan, à te ſzerelmes fiadnac altala ki adott regula ſzerent, adhaſſuc meg igazan à Czaſzarnac à mi à Czaſzaré, Iſtennekis à mi Iſtené, ſzegyebeknekis kine-kinec mind à mi őué.

Otalmazzad touabbá es biriad à te ſzent Lelkeddel, à mi Kiralyunkat ſzà tőb feiedelmeketis, à mi Vrainckal, fő-nepeinckel es tiſztartoinkal egyetemb:, Hogy nyiſſác meg az ő orſzagoknac es birodalmoknac kapuit à te ſzerelmes fiadnac: Es à mint à Propheta altal regenten meg mondottad, à te Anyaſzentegyházadnac, legyenec eltetői es io gond-viſelői. Annac fölette

fölötte kedig à ſzent Pal Apoſtolnac tanitaſa ſzerént, à fegyuerrel, mellyet te igaz tôruenyecknec otalmazaſaért, è vegre adtal kezekbe, hogy tiſztellyéc azt, à mi te elôtted vgyan valoba io, Azt kedig meg tiltſác, à mit à te igedben gonoſznac mondaſz, adgyad hogy iol éllenec. Hogy az ô tiſztekben igazan es hiuen valo el iáráſoc altal, teis tiſztelteſſel, ſ-ôkis mind az ô birtokoc alatt valockal egyetembe, à te otalmazaſod altal meg maradhaſſanac, ſ-mijs az ô ſzárnyoc alatt, iſteni félelemuel es tiſzteſſeguel élheſſünc.

Könyörgünc te ſzent fölſegednec az apro gyermekekertis, kiket à te hiueid teneked à ſzentſeges Kereſztſég altal aianlottanac, hogy ôket föl neuellyed, minden gonoſztol otalmazzad es à Chriſtuſban valo tellyes emberſegre vigyed.

Azokertis könyörgünc, à kic à te igaſſagodat nem ęrtic, auagy valamelly hamis tudomany altal el hitettettenec, hogy kegyelmeſſeged ſzerent, à te igaſſagodnac igaz vtára hozzad ôket.

A te ellenſegidert ſ-à mieinkertis könyörgünc, hogy mind à te ſzent eſmeretedre es az iduôſſegnec bizonyos vtára téritſed azokat, à kic nem tudua es akarattyoc ſzerént vétkez-

nec, hogy à ſzent Lelec ellen, halalra valo bűnt tennénec, hanem tudatlanſagbol czeleked-nec ellened.

Adgyad ſzent Atyanc minekűnc te mel-tatlan fiaidnac, nem czac à mennyei kenyert, hanem à teſti űdő ſzerent valo életűnknec tap-lalaſara valo mindennapi kenyerűnketis. Mert tudod hogy ez el mulando földi ſegitſegnelkűlis ſzűkölkődűnc, mellyet te, kegyelmes keppen, à mi taplalaſunkra teremtőttel, es föl fogattad, hogy mindent meg adtz minekűnc à te ſzerel-mes fiadert, à minelkűl ſzűkölkődűnc.

Könyörgűnc à gyermec ſzűlő nehezkes aſſzoni-állatokertis: azon keppen à kiſertetbe es nyomo-ruſagba eſtèkertis, őzuegyekert, aruakert es fei-enkęnt mindenekert, à kic à te ſegîtſegednélkűl ſzűkölkődnec, De kiualt keppen à te házad né-peiert auagy az hűtnec czaladgyaért.

Otallmazz meg touabbá minket élő Iſten es mind à te egeſz Anya-ſzent-egy-hazadot, es min-denűt minden hiueidet, az ember vér ſzomiuho-zo Papanac es tőröknec ellene, ſ-minden egyeb haborgatoc ellenis: Es azoknac vitezi ellen, à kic te ellened pártot űtnec, őſzue eſkűſznec, àgyàr-kodnac es hijaba valokat gondolnac.

Mert

Mert tudod azt élő Iſten, Hogy mi mindennec őrőmeſt kiuannyuc meg adni à mi őué, es mindeneckel békéuel akarnánc élni: De igy, hogy mindeneknec előttè, adhadnanc meg à tiédet, teremtő mennyei ſzent Atyanc. Tudni illic, ezt. Hogy tegedet à te ſzerelmes fiaddal es à ſzent Leleckel, igaz hűtből valo iſteni, félelemuel eſmerheſſűnc es tiſztelheſſűnc. Minden egyeb idegen Iſteneket kedig, gyűlőllyűnc es vtállyunc. Annac fölette à mi bűneinkből valo meg tiſztulaſunkat, ne emberi êrdemnec, hanem czac à te ſzent fiad vêre hullaſanac tullaidonîtſuc.

Kőnyőrűlly kegyelmes ſzent Atyanc à te nyomorult népeden, ki nem czac à téuelgőknec es hitetőknec miatta haborgattatic, Hanem egy felől à Tőrőktől ſzaggattatic, mas felől kedig az Antichriſtuſtol nagy kimelletlen puſztîtatic. Nem ſzanodé kegyelmes Atyanc à te nyomorult fiaidat? hogy è Babyloniai kegyetlen Tyrannus illyen nagy kegyetlenſeggel, nem czac à te ſzent fiadnac áldozatty át es hűtét vèri földhőz, Hanem męg annac fölette, mind à mi nyomorult orſzagunkban, ſ-mind egyeb heleken, ſoc kűlőmb-kűlőmb fele retenetes győttrelmeckel kinozzà es ſatullya à te ſzentidet,

Es vgy ôldôſi ſ-olly igen kimélletlen ontya ki à te martyromidnac véréket, mintha à te ſzerelmes fiadnac tagiai mind barmoc volnánac, auagy ég alatt ônaloknal el-vetôtteb es lattrab nép ſohol nem volna. Tartoztaſd meg azokaert, kégyelmes Atyanc mind à két Antichriſtuſnac, à lelkinec es teſtinec véres fegyuerét è raytunc vralkodo rettenetes ôldôkleſtôl. Kit ôc mi raytunc te ſzerelmes fiaidon czac azokaert czelekeſznec, hogy à te tiſzteſſegedet es hûtôdet tellyeſſéguel ſemmiué tegyéc.

Ezeket à kiket kérûnc, ſ-minden egyeb ſzûkſéginketis (mellyeket ſzerelmes edes Atyanc te inkab tudtz, hogy nem mint mi elé tudnanc ſzamlalni) à te ſzent fiadert à mi Vrunc Ieſus Chriſtuſert, à te veled vralkodo ſzent Leleckel egy etembe, alazatoſſan kônyôrgûnc, hogy à te irgalmaſſagod ſzerent minekûnc meg adgyad.

¶Hogy à te nagy irgalmaſſagodert, ſzent igedben valo igaz igereted ſzerént, minket ezekben bizônyal meg halgattál, es kéreſûnket mint hatalmas igaz mondo Iſtenûnc, mègis adod, te elôtted nagy bizodalomual Ament mondunc. Mert ezec bizonyal igy leſznec à mint tôled kériûc es kiuanyuc.

A KE-

A KERESZTYENI HŰTNEC FORMAIA ES SOMMAIA, MELLYET A NICEA NEVŐ VAroſba őſſué gyűlt Kereſztyen Lelki paſztoroc, az Euangeliomnac auagy Apoſtoloknac tudomanyabol ſzerzőttenec, az Arrius neuő Eretnec ellen, ki à Chriſtus Ieſuſnac bizony őrőc Iſtenſegét tagadta, Vrunknac ſzűleteſe vtan harom ſzaz es huzon négy eſztendőben: A ſzent Haromſag egy bizony őrőc Iſtenről, az Iſtennec állattyarol, es az ő egy allattyanac ſzeme'yiről. Melly Kereſztyeni hűtről valo vallas tételben hirdettyűc az VR Iſtennec velűnc valo io tétemenyitis. Tudni illic, teremtéſét à teremtett állatokra valo ſzűntelen gondviſeléſét, à Fiunac altala az emberi nemzetnec meg valtaſat, à Szent Leleknec ſegîteſet, az Anya- ſzent egy haznac gyűlékezetét, es az iőuendő kőzőnſeges itéletet: Mellynec vtanna minden hiueckel es az Angyalockal mind őrőcké egyűt leſzűnc, es az VR Iſtennec ſzinye látáláual élűnc, holott mindenekben minden az Iſten leſzen.

CREDO IN VNVM DEVM,
Patrem Omnipotentem.

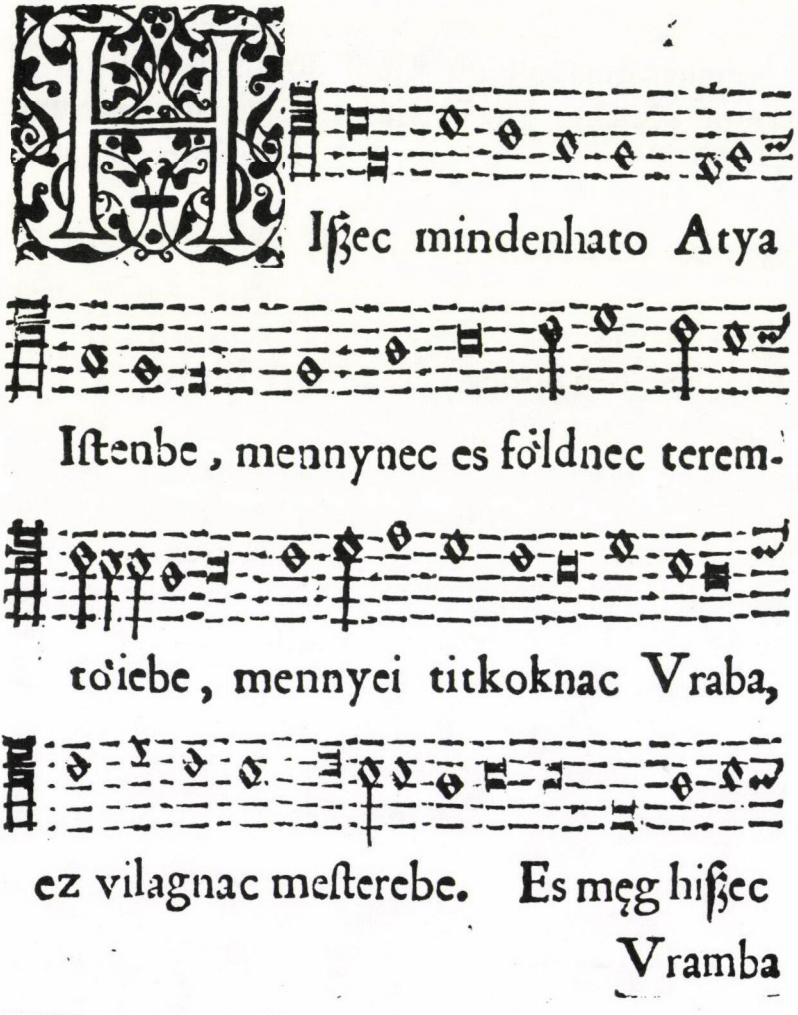

Iſſec mindenhato Atya

Iſtenbe, mennynec es földnec terem-

tőiebe, mennyei titkoknac Vraba,

ez vilagnac meſterebe. Es męg hiſſec

Vramba

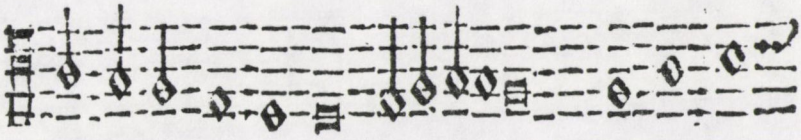

Vramba Ieſusba Chriſtusba, Iſtennec

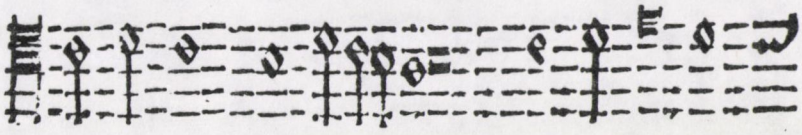

egyetlen egy fiaba, Atyatol ki

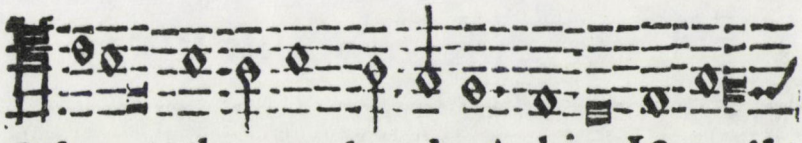

ßületęc vilagnac kezdeté elótt Iſtentól,

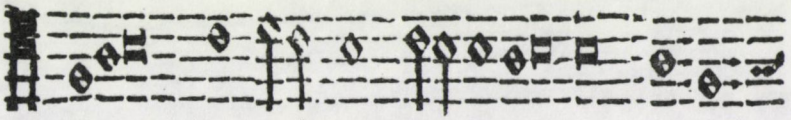

Iſtennec fenyeſſeges vilagatol az bizony

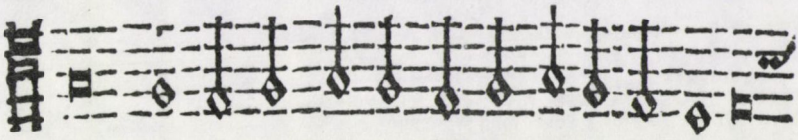

VR Iſtennec bizonſagos Iſtenſegetól

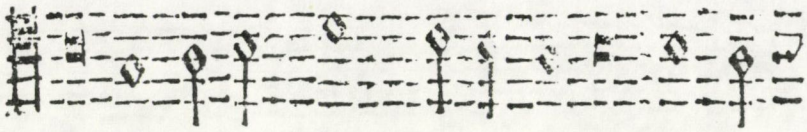

Ki ſzületéc, nem teremtetéc kegyes

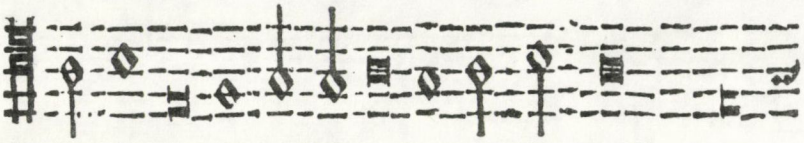

Atyahoz haſonlatęc, ki miatt föld menny

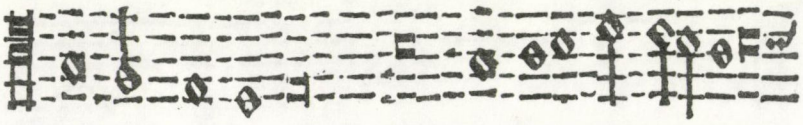

minden adatec. Ki emberi nemzetert

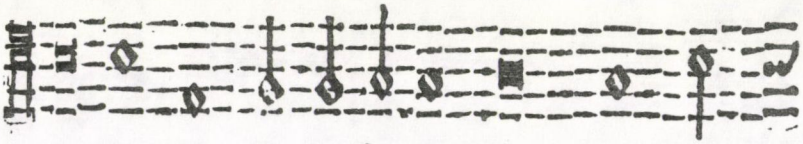

es nekünc idueſſegünkert, mennyor-

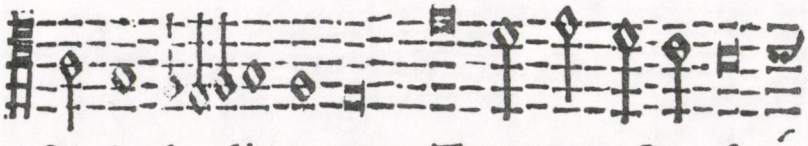

ſzagbol alá ioue. Es teſtet fogada

kegyes

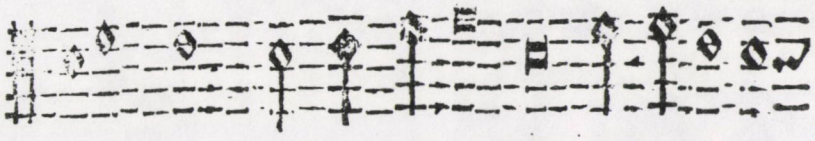

kegyes ſzent Lelec miatt, ſzűz Marianac

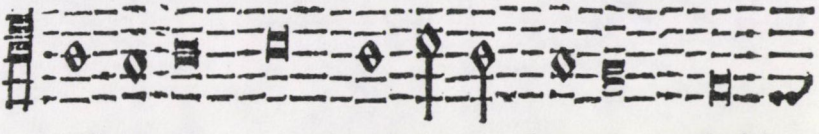

miheböl, es emberré léuęn, föl

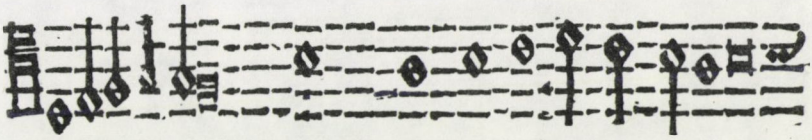

feſzîtetec, mind mi iduöſſegünkert,

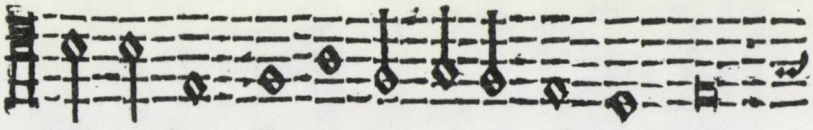

kegyetlen Biro Pilatos miatt, meg

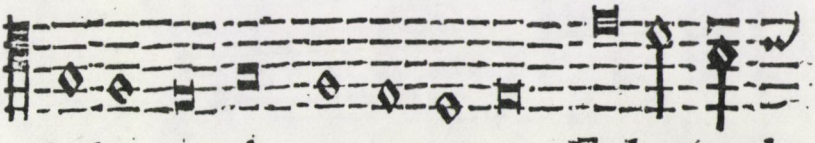

hala es el temettetec. Es harmad

a napon

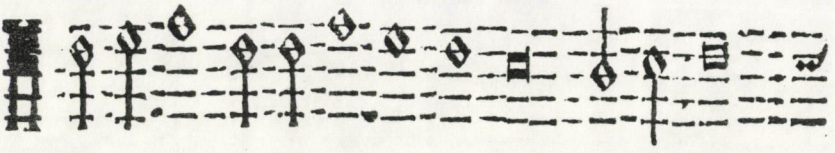

napon halottaibol föl tamada,

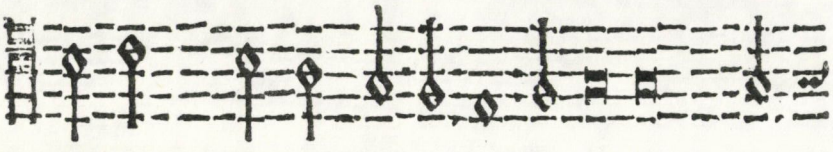

mikent vallyac ſzent iraſoc, Es menny

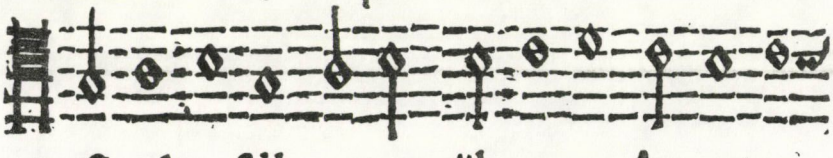

orſzagba föl męne, ületetec Atyanc

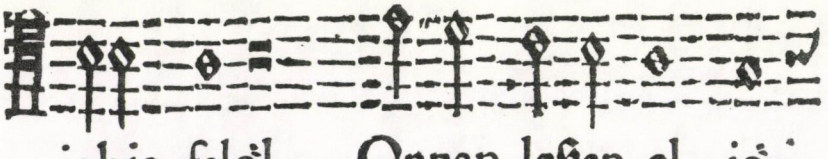

iobia felöl. Onnan leſzen el iö-

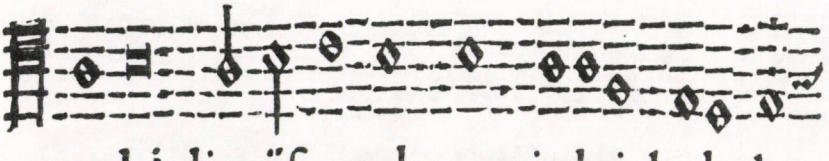

uendö diczöſęggel meg itelni holtakot

es

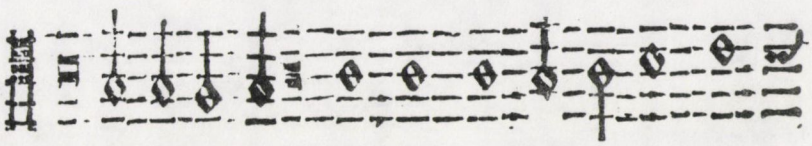

es eleueneket, kinec orſzaganac nem

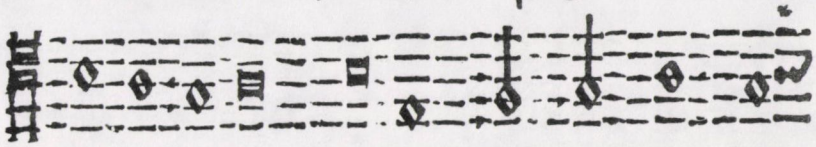

leſzen vege. Hiſzec kegyes Sent Le-

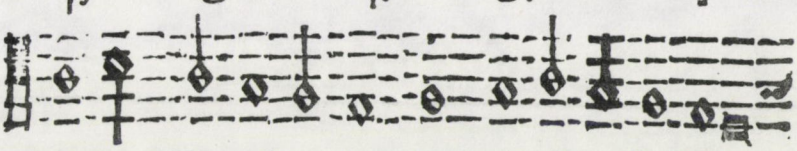

lekbe Vramba es minket éltetönkbe,

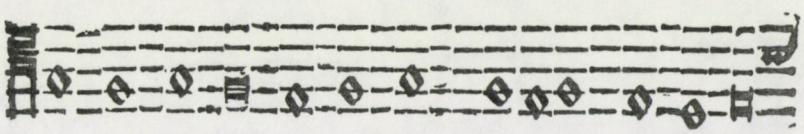

ki Atyátol es ö ſzent Fiatol ſzarmazic

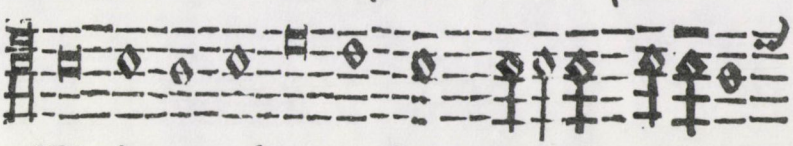

Ki Atyaual es ö ſzent fiaual egyetem

a ij be

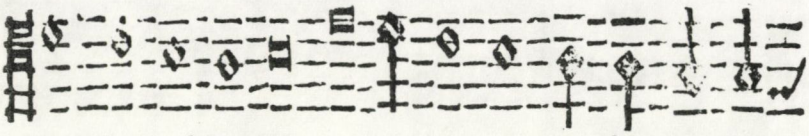

be imadtatic, es egyetembe diczerte-

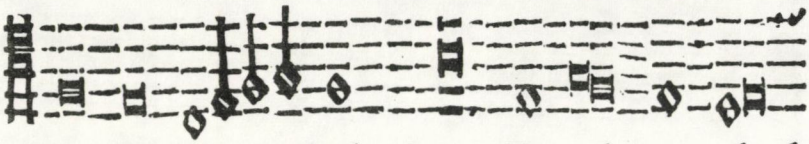

tic, Ki regen ſzolt ſzent Prophetac altal

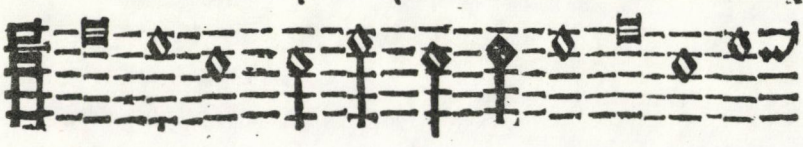

Es hiſzec Anya ſzentegyhazat es o

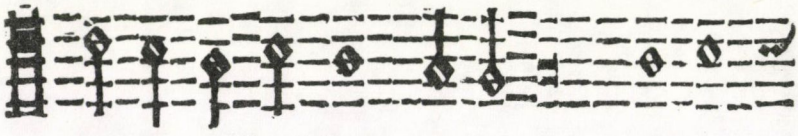

benne valo ſzent ſereget. Enis

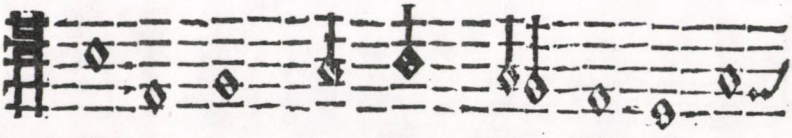

vallom az egy ſzent Kereſztſeget es

bün-

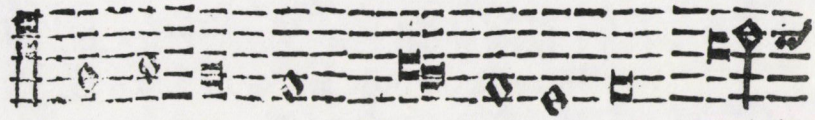

bűnünknec meg boczanattyat. Enis

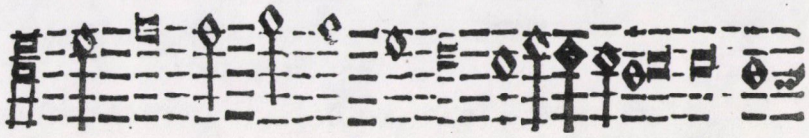

varom halottaknac fȯl tamadaſat, es à

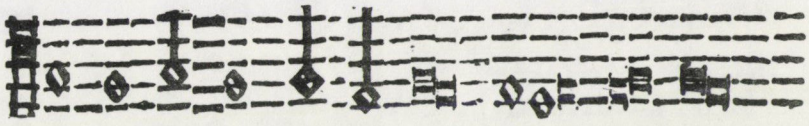

mas vilagnac iȯuendȯ ęletet, Amen.

EZ IGAZ HŭTNEC VALLASA

Szerént, az Iſtennec Kèreſztyen modra valo ſegîtſegül hiuaſa.

MIndenhato ȯrȯc élȯ Iſten, mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac diczȯſeges ſzent Attya, ki à te mi hozzánc valo io keduȯ akaratodat à te ſzent Fiad altal meg ielentéd, mikor az égből ezt kialtád. Imhol az én ſzerelmes fiam ȯtet halgaſſatoc. Mindeneknec teremtȯie, éltetȯie es

meg tartoia, à te fiaddal à mi Vrũc Ieſus Chriſtuſſal, ki te veled egyenlő őrőc Iſten, Es à ſ;ent Lelekkel, bőlts, io, erős, boſſ;u állo, igaz itélő es irgalmas Iſten: Kőnyőrülly en raytam ſ;egény nyomorult bűnős fiadon, ſ;ent fiadert à Ieſus Chriſtuſert, Kit akarál à te czodalatos es meg mondhatatlan tanatſodbul erettünc áldozatra adni: Hogy meg mutatnád nagy haragodat à bűn ellen, es véghetetlen irgalmaſſagodat az emberi nemzethez. Szételly meg engmet, biry es igazgaſs à te ſ;ent Lelekddel. Tarts meg es otalmazzad à te Anya-ſ;entegyhazadot, es à külső feiedelmi ſ-polgari renden valo nepeket, kic à te nyomorult ſ;ent gyülekezetednec ſ;állas tarto gazdai. Kic kőzőt adgy igaz tanîtokat, erős es io ſ;erentſes feiedelmeket, bőlts tanatſokat: es à te ſ;ent igednec halgatoinac ügyekezeteket naponként elé vigyed, az hűtben neuellyed, à remenſegben vegiglen meg tarsſad, es à ſ;ent életben fől éppîtſed. Biriad es igazgaſſad ezec kőzőtt az en nemzetſegemetis, Atyamot es Anyamot, Batyaimot, őtſeimet, Néneimet es hugaimat az ő iduőſſegec ſ;erént, à te hiueidnec haſ;nokra. Adgy ennekemis igaz értelmet, eſ;et èlmét, et minden io dolgokban èlé menetet ſ-io ſ;erentſér, à te ſ;ent neuednec őrőcké valo diczeretére es diczőſegére. Amen.

A KE-

A KERESTYENI HALÁ ADASnac Modgya.

ORőc mindenhato Iſten, mi iduőzîtő Vrunc Ieſus Chriſtuſnac diczőſeges ſ;ent Attya, Minden állatoknac teremtőie es meg tartoia, à te ſ;ent Fiaddal à Ieſus Chriſtuſſal, ki teueled egyenlő őrőc Iſten, es à ſ;ent Leleckel, bőlts, igaz, itélő, erőſs es irgalmas Iſten: Hálát adoc en teneked, hogy à te meg mondhatatlan nagy io voltodbol, minekűnc temagadot meg ielentőtted, es à te ſ;ent fiadot ez vilagra boczattad, kit mi erettűnc io akaratodbol áldozatra adál: Annac főlette kedig à te őrőm mondo es vigaſ;talo Euangeliomoddal (ki bizonnyal te mennyei tudomanyod) bennűnket meg aiandekoztál, kit mègis tartaſ; kőzőttűnc: minket te őrőcké valo ſ;entegyhazaddá válaſ;tottál, bűneinket meg boczatod, es ſ;ent fiadert à te véghetetlen irgalmaſſagodba be veſſ;: Mikor ſegîtſegűl hiuunc bizonnyal meg halgattz es meg ſ;abadítaſ;, ſ;ent Lelket adtz es őrőc életet.

Vgyan azon keppen en Vram Ieſus Chriſtus tenekedis hálát adoc, hogy en errettem meg

holtal, es az Iſtennec mélto es rettenetes ream valo haragiát temagadra vötted, ſ-à te öröcké valo Atyadot minekünc meg engeſztelted, az halálbol föl tamadtál, Hogy mindeneken vralkoduán, minket birnál, igazgatnál es meg tartanál. Mind ezeknec fölette kedig az öröc Euangeliomotis meg ielentötted minekünc, az az, hogy meg tartaſſ bennünket, es meg aiandekoſſ öröc élettel.

Tenekedis Szent Lelec öröc Iſten hálát adoc, hogy meg vilagoſitaſ bennünket; es à mennyei tudomanynac igaz értelmét adod, io tanatſſal tartaſ, életünket birod, igazgatod, es ſziünket minden iora föl gerieſztöd. Amen.

MAS HALA ADAS.

MIndenhato bizony öröc Iſten, mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac ſzent Attya, à te egyetlen, egy fiaddal es Szent Leleckel egyetembe, mennynec es földnec, Angyaloknac, embereknec es minden állatoknac teremtöie, bölts, io, igaz téuö, igaz mondo, tiſzta, irgalmas es ſzabadon czelekedö Iſten,

Iſten: Tellyes ſziuembŏl hálát adoc teneked, hogy à te nagy kegyelmeſſegedbŏl temagadot az emberi nemzetnec meg ielentŏtted, es à te egyetlen egy fiadot à mi Vrunc Ieſus Chriſtuſt, minekůnc Kŏzbe-iaroiul es iduŏzîtŏiůl adtad, hogy ŏ altala ŏrŏc életŏt nyernénc: Annac fŏlette kedig minket az Euangeliomnac tudomanyaualis meg aiandekoztál, ki altal temagadnac ŏrŏcké valo ſzentegyházat ſzerzeſz, mellyet à te ſzent Lelkeddel ŏrŏc életre ſzenteliſz. Engemetis kedig ſzegeny nyaualyas bůnŏſt, à te meg modhatatlan nagy kegyelmedre hiwtal, irgalmaſſagodbol bůneimet meg boczatod à te ſzerelmes fiadert, es ſziuemet ſzent Lelked altal az hůtben temagadhoz hàytod, életet, egéſſéget es minden teſti ipkat adtz à mi életemnec táplálâſara ſzůkſég, az en dolgaimban iduŏſſeges keppen igazgáttz, tiſztа tudomannyal éppîteſz, az en nyaualyas magzatimát czaladomot es házamot meg tartod ez otalmazod. Mind ezekert es à te egyéb ſzamtalan ſoc io tétèmenyidért, kiket en ſzegénynyaualyas bůnŏs fiad, męg czac meg ſem gondolhatoc, teneked tellyes ſziuemből hálát adoc es az én ſziuemnec melyſeges nagy fohazkodab ſábol

ſábol kérlèc, hogy emlekezzél meg à te irgalmaſſagodrol à te ſzent fiadert, es ne veſſ-el engemet ôrôcké elôled, mint Iſten karomlo ellenſegedet, hanem adgyad, hogy mînd ôrôcké veled leheſſec, te elôtted à te ſzentidnec tartſaſagaban ôrûlheſſec, holott tegedet ôrôckôn ôrôcké diczerheſſelec es magaſztalhaſſalac. Amen.

A KERESTYEN IGAZ HITNEC vallaſarol mas Diczeret, Luther Martoné.

MI hiſzünc az egy Iſtenbe, mennynec földnec es à benné valok-

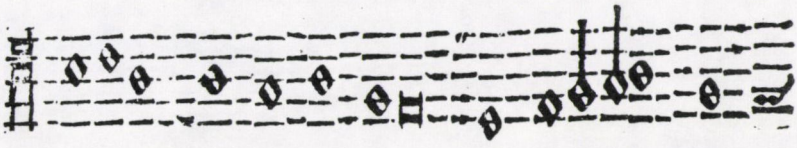

valoknac teremtöiebe, ki fiaiuá min-

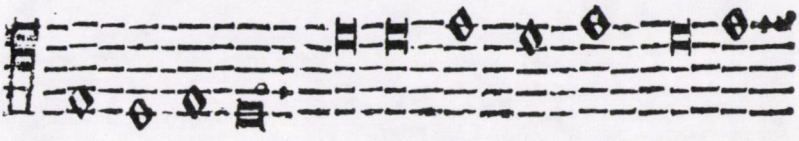

ket valaßta. ô teſtünkrôl es lelkünk-

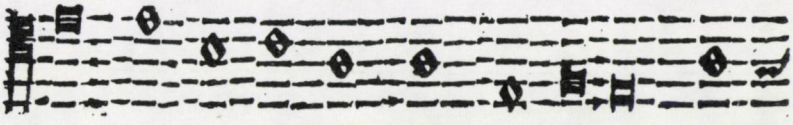

rôl mindenkoron gondot viſel, mint

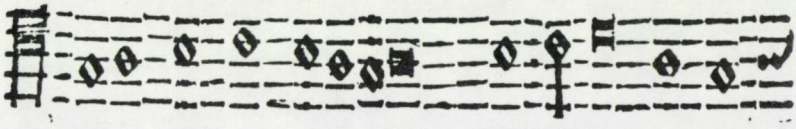

edes Atya fiairol. Semmi azert

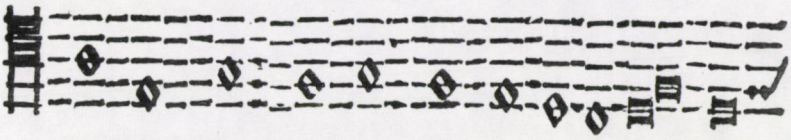

nekünc nem arthat akarattyanelkül,

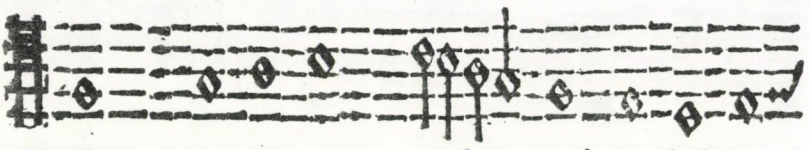

Mert mindenec vadnac à mi Iſte-

nünknec nagy hatalmaban,

Mi hiſzünc Ieſus Chriſtusba, az ö ſzent fiaba es mi Vrunkba, ki az Atya Iſtenuel egy Iſten. Es Ki örök tól fogua volt, ſzüz Mariatol ſzületéc, à Kereſzt-fan értünc aldozéc, poholra ſzalla ſzabadulaſunkert es halottaibol föl tamada iduöſſégünkert, kit mi varunc az iteletre.

Mi hiſzünc ſzent Lelec Iſtenbe, ki az Atya es es à fiu Iſtenuel egy Iſten, nyomorultaknac vigaſztaloia. ö minket

viſel

viſel, igazgat, biztat, ſzeret es meg ſzentél, viuęn Chriſtuſnac ſzent Gyülekezetebe hol nekünc meg boczattatnac minden büneinc Chriſtuſert, kiuel ez moſtani teſtnec föl tamadaſa vtan örök ęlünc.

AZONROL, AZ ó KEGYES Szüz Maria Notaiara.

HIſzünc mind egy Iſtenbe mindenhato Atyaba, mennynec földnec es tengernec, es minden allatoknac teremtöiebe. Ki reanc olly nagy gondot viſel, vgy mint ſzerelmes fiaiara, bününkben hogy el ne veſznęnc, egy fianac nem engede, ertünc ada öt nagy kinra, hogy altala iduözölnenc. Ez à te hited Kereſztyen ember, laſd hogy hiuen meg örizzed.

Hiſßünc es Ieſus Chriſtusba, Atya Iſtennec ſßent fiaba, nekünc kedig egy Vrunkba, ki fogontatęc ſßent Lelektöl, Születęc ſßep ſßüz Mariatol, Kinzatęc ö Pilatoſtol, Meg hala, El temettetęc, Föl tamada, Mennybe mene, Onnan leſßen el iöuendö az vtolſo itęletre. Ackor leſßen minden embernec hüte ſßerent füzetęſe.

Hiſßünc es Szent Lelekbe, nyomorultaknac vigaſßtaloiaba, ki fiuual egy es Atyaual, ki ſßolt a Prophetac altal. Hiſßünc egy kereſßtyeni ſereget, Szenteknec es egyeſſegęt, Bününknec bozanattyat, Iſtentöl czac, Chriſtus altal, kit igere Abrahamnac es az ö fiainac. Hiſſüc teſtnec föl tamadaſat, es az öröc bodgſagot.

ME.

MEGIS AZONROL, AZ AVE
Ierarchia Notaiara.

AKereßtyenſęgben, igaz vallas az hütben, hogy hidgyünc egy Iſtenbe, Atya, Fiu es ßent Lelkekbe, Mennynec, földnec, tengernec ő teremtőiebe.

Hißünc à Chriſtusba, Iſtennec egy fiaba, mi kegyes ßoßolnkba, iduözitő Ieſus Chriſtusba, Kit Adamnac igęre à paraditſomban.

Gabriel Arkhangyal Nazarethbe küldętęc, a ßüz meg gyümöltſözęc Szent Lelektől terehbe eſec, io hir nekünc mondatec, hogy meg valtonc ßületec,

Bethlemben ſzületęc, Angyaloc neg ielentęc, Paſztoroknac hirdetęc, hogy VR Chriſtus nekünc ſzületęc, nagy örőm hirdettetęc, iduőſſęg meg adatęc.

Iaſzolban feküuęc, a paſztoroc meg lęlęc, az Angyaloc diczeręc, diczőſegęt ott meg ielentęc, bekeſeg io akarat főldre hirdettetęc.

Ez Chriſtus kint valla, a kereſzt-fan meg hala, ö ſzent vęre ki omla, mi halalunc ottan meg romla, harmad nap föl tamada, mínket meg igazîta

Mennyekbe föl mene, az őrőc diczőſegbe ott nekünc helett ſzerze, el iőuendő az iteletre, ott meg fizet mindennec, ki mint ęrdemlette.

Hiſzec ſzent Lelekbe, vigaſztalo Iſtenbe, hiſzem a ſzent Egyhazat, hiſzem en

en az örök életet, ez hûtuel batorîtom az en életemet.

Hiſſem az holt teſtnec teſtben föl tamadaſat, hiſſem à diczöſeget, hiſſem en az örök életet, ez hütuel batorîtom minden életemet.

EZEN KERESTYENI HITRŐL

Az Alexándria neuő városſ-beli regi iambor fő Lelki Paſztornac Athanaſiuſnac vallas tétele. Kit harom ſzaz es harmitz-harom eſztendő táijan irt à Chriſtuſnac ſzületéſe vtan, az Arriuſnac, Sabelliuſnac, Manichæuſnac, Neſtoriuſnac es egyeb eretnekeknec ellenec. Mellyben meg mutattya, miuel külömbőz à Kereſztyen igaz hût à Poganoknac, Sidoknac es az eretnekeknec téuelgeſektől. Melly vallas tételben elől ſzór az egy örök Iſtenſegben valo ſzent haromſagnac ſzemelyiről, S. Annac vtanna az Iſten fianac meg teſtesülé-ſeről, es az emberi nemzet meg valtſaganac minden dolgárol ſzol.

¶ *Ennec el mondaſa elött, è két Antiphonának egyiket mondgyuc el, Tudni illic, Teged egynec állatban &c. melly VI. leuelen, auagy kedig ezt, Diczeret legyen teneked ſſent haromſag &c. ki XV. leuelen vagyon.*

VAlamelly ember iudozûlni akar: mindeneknec elötte ſſükſeg hogy à Kereſſtyen hûtöt vallya.

Mellyet à ki igazan es eppen meg nem tartand: ketſegnelkûl öröcke el veſſ.

Ez kedig à közönſeges Kereſſtyeni igaz hût: hogy az egy Iſtent Haromſagban, es az Haromſagot eggyeſſegben tiſſtellyûc.

A ſſemelyeket egy maſtol meg valaſſtuan: Es az allatot el nem oſſtuan.

Mert

Mert kűlőmb az Atyanac ſzemelye: kűlőmb à Fiuę, kűlőmb à Szent Leleke.

De az Atyanac, es Fiunac, es a Szent Leleknec egy Iſtenſege vagyon: egyenlő diczőſege es őrőcke valo főlſege.

Minemő az Atya, ollyaten a Fiu: ollyaten a Szent Lelec.

Teremtetlen az Atya, teremtetlen a Fiu: teremtetlen a Szent Lelec,

őrőcke valo az Atya, őrőcke valo a Fiu: őrőcke valo a Szent Lelec.

Męrtekletetlen az Atya, męrtekletetlen a fiu: męrtekletetlen a Szent Lelec.

őrőcke valo az Atya, őrőcke valo a Fiu: őrőcke valo a Szent Lelec.

De maga nem harom őrőcke valoc:

hanem egy az ö'rö'c Iſten.

A mint nem harom teremtetlenec, ſem harom veghetetlenec: de egy teremtetlen es egy veghetetlen Iſten.

Azon modon mindenhato az Atya, mindenhato a Fiu: mindenhato a Szent Lelec.

De-maga nem harom mindenhatoc: hanem egy a mindehato Iſten.

Azon keppen Iſten az Atya, Iſten a Fiu: Iſten a Szent Lelec.

De-maga nem harom Iſtenec. hanem czac egy az Iſten.

Azon keppen VR az Atya, VR a Fiu: VR a Szent Lelec.

De azert nem harom Vrac: hanem czac egy VR Iſten vagyon.

Mert a mint kereßtyeni igaſſag ßerent

rent erre keſzeritetünc : hogy, mindenic ſzemelyt Iſtennec es Vrnac vallyuc.

Azon-keppen harom Iſtent auagy Vrat vallanunc : a Kereſztyeni hütnec meltoſaga ſzerent meg tiltatunc.

Az Atya ſenkitöl nintſen : ſem teremtetett, ſem ſzületett.

A Fiu tullaidon czac az Atyatol vagyon : nem lett, ſem teremtetött, de ſzületött.

A Szent Lelec az Atyatol es Fiutol nem ſzereztetött : ſem teremtetett, ſem ſzületett, hanem ſzarmazic.

Egy azert az Atya nem harom Atyac, egy a Fiu nem harom fiac: egy a Szent Lelec, nem harom ſzent Lelkec.

Es é haromſagba ſemmi nintſen elöb valo ſem vtolſo, ſem nagyob, ſem

kűſſeb : De mind a tellyes harom ſzemelyec egyenlő őröcke valoc, es egy mashoz valo egyenlőſſeggel vadnac.

Vgy a mint imnıar oda fől meg mondottuc, hogy minden keppen az Iſten eggyeſſeg az Haromſagban: es az Haromſag az egyeſſegben tiſztelltetic.

A ki azert iudözűlni akar : eckeppen valo ertelme legyen a ſzent Haromſagrol.

De ſzükſeg az őrőc iudőſſeghez : hogy ember a mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac meg teſteſőleſetis tőkelleteſſen hidgye.

Ez azert az igaz hűt, hogy hidgyűc es vallyuc : hogy a mi Vrunc Ieſus Chriſtus az Iſtennec fia, Iſten es ember.

Iſtenſe-

Istensegè ßerént az Atyanac állattyabol ȯrȯc üdȯknec elȯtte ßületett: embersege ßerént kedig annyanac allattyabol üdȯ ßerént ßületett.

Egeß; Isten, egeß ember: okos lelekbȯl es emberi testbȯl lęuęn.

Hasonlatos az Atyahoz Istensege ßerent: küsseb az Atyanal embersege ßerent.

Ki iol-lehet hogy Isten es ember: De maga nem kettȯ, hanem czac egy Christus.

Egy kedig nem az Istensegnec testę valo valtoztatasaual: De az embersegnec Istensegre valo fȯl veteleuel.

Egy à Christus mindenestȯl fogua, nem az ȯ allattyanac elegyîteseuel: De

ſzemelyenec egyeſſegeben.

Mert mi keppen az okos Lelec es a teſt egy ember: azon-keppen az Iſten es ember, egy Chriſtus.

Ki a mi iduoſſegünkert kint ſzenuede: pokolra ſzallott, harmad napon halottaibol föl tamadott.

Föl ment mennybe, ül az Atya mindenhato Iſtennec iobiara: Onnan leſzen meg iöuendö, itelni eleueneket es holtakot.

Kinec el iöuetelere minden embereknec az ö teſteckel föl kelly tamadnioc: es az ö tullaidon czelekedetekröl ſzamot kelly adnioc.

Es a kic hütböl iot czelekedtenec az örök eletre mennec: a kic kedig gonoſzt czelekedtenec örök tüzre mennec.

Ez

Ez azert az igaz Kereßtyeni hût: mellyet valaki bizonnyal es tökelleteſſen nem hiend, altalan-fogua nem iduözúlhet.

Diczöſeg legyen Atyanac zc.

EZEN HITNEC VALLASA, NOtaia az Aue fuit prima ſalus.

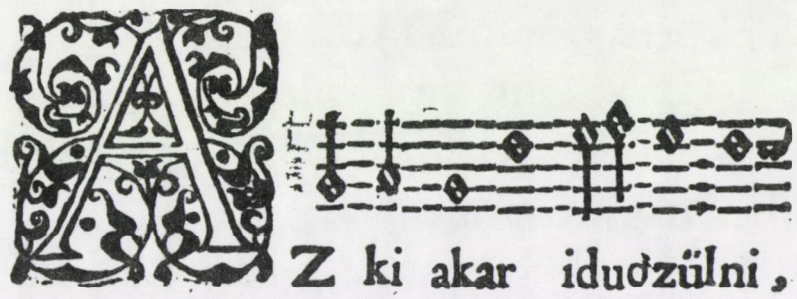

AZ ki akar iduözülni,

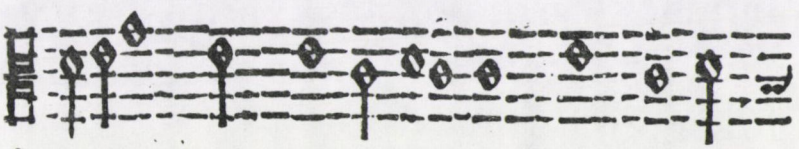

életet kelly iobitani, à ßent hûtet

d meg

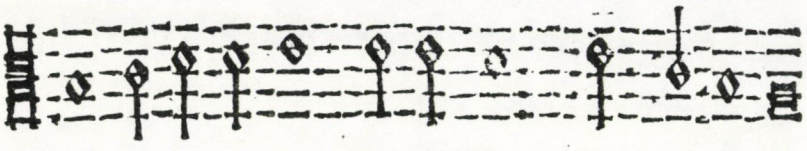

meg tanolni, es gyümölcſet meg mutatni.

Ketſegnelkül karhozattya, ki eletét nem iobîttya, es az hütet meg nem tarttya, ha gyümölcſet nem mutattya.

Eletnec meg iobitaſa, ſzent igenec halgataſa, es öneki meg tartaſa, ſziünkben meg maradaſa.

Ez ki tanit igaz hütre es à bodog remenſegre, es à lelki bekeſegre, Iſten beli nagy-örömre.

Hituel bizunc egy Iſtenben, kit hiſzünc harom ſzemellyben, Atya Fiu ſzent Lelekben, meg foghatatlan fölſegben.

Atya Iſtent bizony hiſſzük, lenni nekünc

nekünc terémtönknec, mindenben ſegitſegünknec, irgalmas gond viſelönknec.

Ieſus Chriſtus mi meg valtonc, karhozattol ſzabaditonc, es kegyelmes otalmazonc, Atya Iſtennel ſzoſzolonc.

A ſzent Lelec bölts tanîtonc, iduoſſegre igazgatonc, banatinkban vigaſztalonc, lelkünkben meg vidamitonc.

A ki akar iduözlüni, kelly Iſtenröl igy erteni, öt állatban egynec hinni, harom ſzemelyben tiſztelni.

Ez hüt teſzen ſzepſegeſſe, VR Iſten elött kedueſſe, lelkünkben bekeſségeſſe, Mennyorſzagban örökösſe.

Ez hüt kiben vralkodic, à teſt ellen tuſakodic, minden iora ügye-

kezic, ßent dolgokat czelekeßic.

Kic bünökben meg maradnac, e ßent hüttöl el ßakadnac, ketſęgnelkül el karhoznac, Mert öc ördögnec ßolgalnac.

Mindennec kelly ęletęben meg maradni igaz hütben, Atyafiu ßeretetben, hogy legyen Iſten kedueben.

Kinec legyen à tißteſſeg, mind örökę az diczöſęg, ö töle nekünc bekeſeg es atyai kegyelmeſſęg.

A SZENT HAROMSAGNAC valo kónyörges.

Duözlegy öröc Vr Iſten, ki

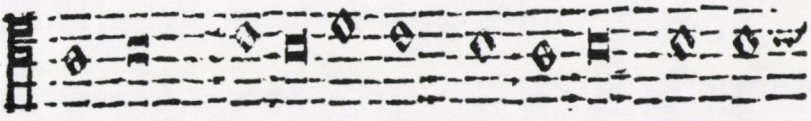

ki vagy foghatatlan fölſęgben, à men-

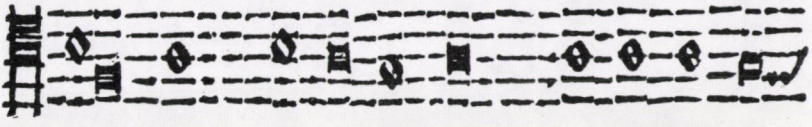

ſnyei nagy diczöſegben, Angyaloknac

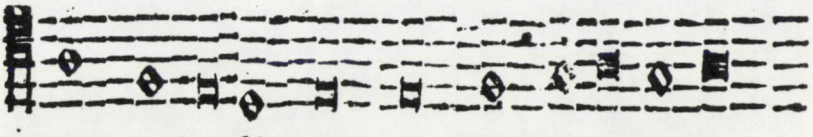

nagy örömökben, es diczeretekben.

Iduözlegy ſzentſeges Atyanc, Ki kegyeſſen tekentel reanc, öröc halalra kic męltoc valanc, hogy vęrkezęc. mi elſö Atyanc, kitöl mind ſzármazanc.

Töled azert el nem vetęl, De minket olly igen ſzeretęl, hogy ſzent fiad-

nac nem engedęl, ez vilagra kit ęrtünc küldęl, kiuel hozzad ſzerzęl.

Könyörülly kerünc mi raitunc, ſzent igedet adgyad ęrtenünc, honnan teged meg eſmerheſſünc, öröcke hogy veled ęlheſſünc es öruendezheſſünc.

Iduozlegy VR Ieſus Chriſtus, es mi eggyetlen eggy meg valtonc, mi ęletünc es közbe iaronc, ſzent Atyad elött egy ſzoſzolonc, es egy bizodalmünc.

Ki ſzent Atyadnac engedęl erettünc hogy töle le iöuel, a nagy fogſagbol es ki mentel, erettünc mert mindent el ſzen uedel, vegre meg öletel.

Tekents meg edes Meſterünc, ne hadgy bünnec mia el veſznünc, ſzent hitedet erösſits bennünc, hogy neked min

denben

denben engedhesſünc, es benned bizhaſſunc.

Mert mi czac tetöled függünc, azert czac teneked könyörgünc, hogy életünkben legy mi velünc, es czac tetöled viſelteſſünc, el ne teueledgyünc.

Adgy igaz feiedelmeket, es kereſztyen bölts tanitokat, kic hirdeſſec akaratodat, es hozzanc valo nagy keduedet, irgalmaſſagodat.

Iduözlegy ſzent Lelec Iſten, ki Atya Fiuual vagy egy Iſten, egyetemben egy diczeretben, egy akaratban es ſzentſegben, es egy diczöſegben.

Iduözlegy aruaknac Attya, özuegyeknec kegyes Biraia, téuelgöknec igazgatoia, ſzomoru ſziueknec biztatoia, es vigaſztaloia.

Batorits minket hitünkben, Adgy ſzeretetet nii ſziüünkbe, tarts meg mind vegiglen ezekben, hogy halalunknac ideieben, ne eſſünc ketſegbe.

De meheſſünc az ęletre, hol Atya Iſtennec fölſege, es a Fiunac diczöſege, diczertetic veled egyetembe, örökkön örökkę.

AZ IGAZ HIT ALTAL VALO

Iduözüleſnec modgyarol. Notaia, im egy ſzep Hiſtoriat &c.

D Euai MATIaſe

MInden embernec illic ezt meg tudni, es ſzüueben eröſſen ezt hinni, mennyorſzagnac kapuiat meg nem nyilni, czac azoknac kic Iſtenbe tudnác bizni.

Az

Az hût-nelkûl ſenki nem iuòzûlhet, mint az virag napnalkûl nem zòldòlhet, vętkeibòl ſenki ki nem feſòlhet, oruoſſagot Chriſtusban ki nem lelhet.

Tanòld meg moſt mi legyen az te hûted, iuòſſegre valo bizony vtad, Ne kòueſſed amaz òtt bolond ſzùzet, kic meg hallác hogy igen kéſen kòltèc.

Tudnod kelly hogy Iſten egy allattyaban, es hogy harom legyen ò ſzemelyeben, Atya, fiu, Szent Lelec neuezetben, mint mi keppen oluaſſuc à Credoban.

Ha neheznec tettzic ez eſmeretre, Ne reſtellyed az iraſt vedd elòdbe, Az meg tanit menyire lepiel el-be, mert igazra tanitnac ez enekbe.

e Iſtennec

Iſtennec el vegezett akarattya, ſenkinec ő nem akar lenni Attya, Iduőſſegęt mas modon ki forgattya, Az iraſban hogy nem mint ő meg hadta,

A ſzent Iras az vtat meg mutattya, Atya Iſten az egből azt kialttya, Chriſtus Ieſus bűnőknec boczanattya, es hogy czac ő bűnőknec aldozattya.

Sokan leſznec meg lattyuc itelet kor, kic el veſznec mi-keppen földről à porr, Iduőſſeghez kic nem lattanac ackor, mikoron męg iol rakuà nem volt à kar.

De vedd elę regente mit fogadtal, Kereſzt viznęl Iſtennec mit feleltęl, büneidből mikoron ki tiſztultal, iamborſagra mikoron eskűttel.

Eskeſedet laſſad hogy meg ne rontſad

ſad, az egy hûtet laſſad hogy meg ne feitſed, iamborſaggal mindenkor ki ielentſed, es io fanac gyümölcſet teremtſed.

Vennęd ember eſzedbe magadot, hadnad el mar faitalan bnneidet, tanulnad az iſteni iamborſagot s atyadfiahoz valo ſzerelmedet.

Azt laſd meg czac Iſten mit tőled keuan, az egy hûtet es igaz ſzeretetet, atyad-fiahoz valo ſzerelmedet, mert czac ez kettő az nagy parantſolat.

Iay azoknac kic ſzinnyel Kereſztyenec, Sem nagy vrat ſem papot ki nem veſzec, ſem paraſztot ſem ſemmi ſzerzeteket, kic tiſztekben igazan el nem lepnec.

Fohazkodgyunc mar az nagy

Iſtenhez, Chriſtus altal keriüc mi moſtan ötet, otalmazza nyomorult orſzagunkat, iudöſſegre viſellye mi vtunkat.

A SZENT HAROMSAG EGY BIzony örök Iſtenröl valo vallas tétel es könyörges.

Notaia, Fœlix nanque decoris ornamentum, auagy, Fenyeſſeges tengernec czillaga.

SZent Haromſag es czac egy Iſtenſég, kit emberi elme meg nem foghat, czac hiueknec teged hütöc valhat, egy Iſtennec harom ſzemelyönec.

Teged vallunc egy örök Iſtennec, kezdetnelkül valo termeſzetnec, Atya, fiu, ſzent Lelec Iſtennec, allat ſzerent

rent de egy Iſtenſęgnec.

Te teremted à mennyet es földet, es ezekben valo ekeſſeget, Te ſzent fiad vęre minket valtott, ſegitſegül kic hiuunc tegedet.

Sziüünkbe boczatad ſzent Lelkedet, meg ſzenteluén à mi ęletünket, batorituan nyomoruſagtinkat, Es meg tartuan mind vegig bennünket.

Folſeges Iſten kęrünc tegedet, add eſmernünc à te ſzent Fiadott, Magaſztallyuc te ſzent folſegedet, Es veheſſüe az öröc örömet.

Diczerteſſel tellyes ſzent Haromſag, Atya, Fiu; ſzent Lelec VR Iſten. Ki magadot nekünc meg ielentęd, Tarts meg minket mind vegig az hűtben.

REGVELI

MAS KÖNYÖRGES A SZENT Haromſagnac, azon NOTARA.

IMadunc mi teged ſzent Haromſag. Kiben ſemmi nem lehet hamiſſag hanem czac a ſzent örök igaſſag, ſegitſégre bizony nagy gazdagſag.

Te vagy Atya, Fiu es Szent Lelec, Harom ſzemely de egy bizony Iſten, Fogyatkozas nalad ſemmi nintſen Bizodalom ha benned nagy leſzen.

Imadunc mi teged Atya Iſten, Fiad altal könyörgünc ſzüntelen, Hogy ſzent Lelked ſziüünkben tellyes legyen, és rokoſſé minket hütben tegyen.

Hitetlenſég nagy vagyon emberekben, Fogyatkozas ſzertelen erköltſekben, Ragalmazas ſzamtalan ö nyeluekben

ben, Kic az hűtet űldözic életekben.

Teged véſſűnc VR Iſten tanuſagol, Igaz ſſámot hogy te vęgy mind azoktol, Kic nem fęlnec az örök karhozattol. Lelkec ellen irtoznac az igaztol.

Ha igazan akarnac itęlni, Es eſſekbe iobban öc ezt venni, Meg kellene az hűttel elegedni, Tellyes ſſűuel Chriſtushoz ragaſſkodni.

Nintſen nekűnc hűtnelkűl iduöſſegűnc, Mennyorſſagba mas altal valo vtunc, Azert ſemmi dologba nem bizhatunc, Az ęletből hogy mi ki ne vetteſſűnc.

Folyamiunc mar minnyaian Iſtenűnkhöz, Minket vigyen bekeſegre Chriſtushoz, Iamborſagra fordîtſa ęletűnket, Mennyorſſagra viſellye vtunkat.

MEGIS MAS KÖNYÖRGES A Szent Háromſagnac, Luther Martoné.

Az Anya-Szent-egy-haznac ellenſegi ellen.

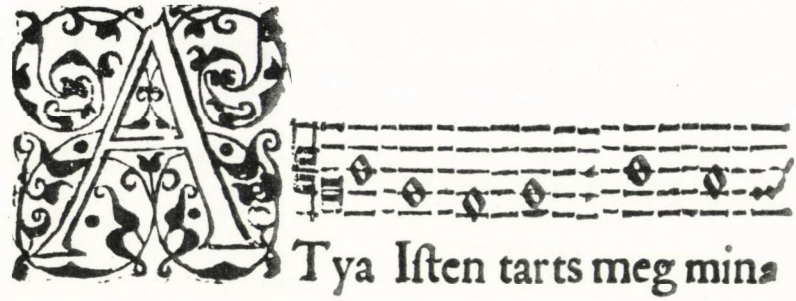

ATya Iſten tarts meg mina-

ket, es Szent Igedben hitünket,

Ronts meg mi ellenſeginket, es min-

den kegyetleneket.

Kic

Kic à Chriſtuſt haborgatni, Es ſzent ſzekeből le vetni, akariac ötet rontani, ő hiueiben kergetni.

Chriſtus ki vagy vraknac Vra, Es Czaſzaroknac Czaſzara, ielentſed Iſtenſegedet, es tördd meg ellenſegidet.

Tarts meg minden hiueidet, Te ſzegény Kereſztyenidet, hogy diczerhelſünc tegedet, tarts eggyeſſęgben nepedet.

O ſzent Lelec aldott Iſten, Vigaſztally minket ez földön, legy ielen mi ſzükſegünkben, es minden kerülegünkben.

Neuelly minket az igaz hütben, Chriſtuſnac eſmeretében, Vigy minket ſzent ſzerelmedbe, es holtunc vtan örömbe.

Concluſio.

Adgy bekeſeget VR Iſten az mi

ûdönkben è földön, Mert nintſen nekünc töb ſenki bay viuonc, hadakozonc, hanem czac te VR Iſten.

A SZENT HAROMSAGNAC valo Imadſag.

SZent Haromſag egy Iſtenſęg irgalmazz minekünc. Mindenhato, meg foghatatlan es kezdetnelkül valo örök VR Iſten, kit à ſzent Haromſagban egynec, es az eggyeſſęgben haromnac vallunc, tegedet diczerlec, tegedet imadlac, tegedet diczőîtlec, es teneked à te kegyelmeſſegedert hálát adoc: Hogy engemet az eynec ſetetſegeből meg vilagoſituan, à te io keduedbe es irgalmaſſagodba reſzeſſę töttél. Es kerlec, hogy tarts meg abban, à mit à te irgalmaſſagod en bennen el kezdett: Es örizz-meg mindenütt à te ingyen valo kegyeſſegedből. Hogy en ſzegény nyaualyas bűnös ember mindenkor azokat gondollyam, ſzollyam es czelekedgyem, à melly dolgoc teneked keduefec: Es è moſtani ęletnec vtaña vigy be à te ſzinyednec lataſara, Ki à tellyes ſzent Haromſag Iſtenſęgben ęlſz es vralkodol mind örökön örökké Amen.

A TIZ

A TIZ PARANTSOLAT, AZ AZ, MINDEN TANACZKOzaſunknac, iteletünknec es czelekedetünknec *Regulaia, Exod. XX. Deut. V.*

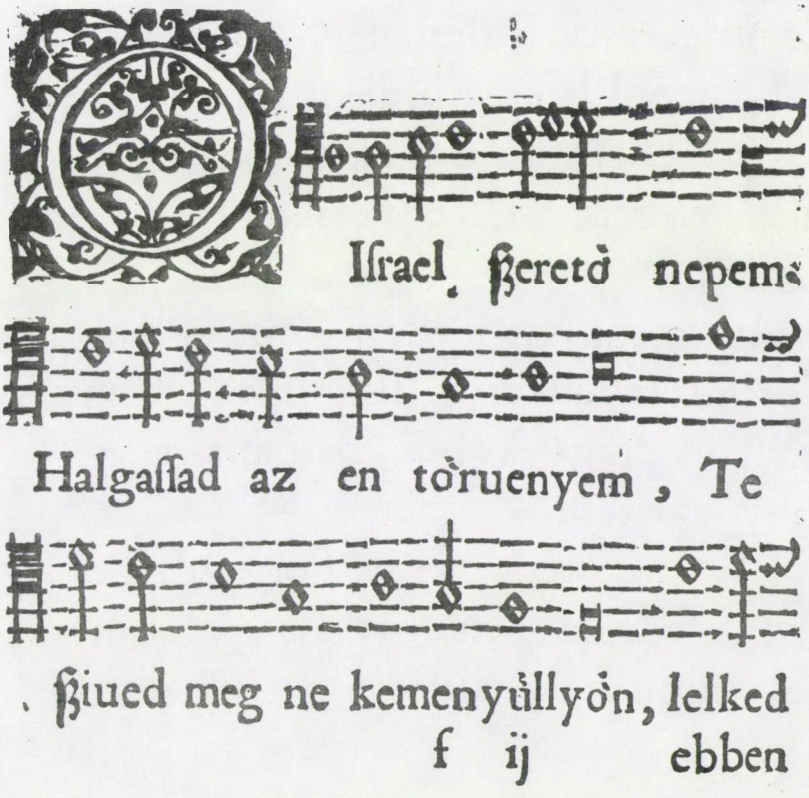

f ij ebben

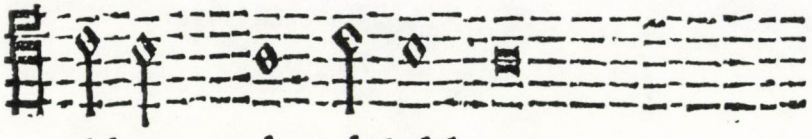

ebben gyönyörködgyön.

Egyptom-beli nagy rabſagbol,
Iſſonyu vaſs kementzeböl,
Tegedet ki ſſabaditalac,
Es magamnac valaſſtalac.

Idegen Iſtenid kiuölem, ne legyen nec en ellenem, Szükſegedbe meg találſſ engem, s Ne ketelkedgyel en bennem.

Az mennyen földön ſ-vizben való Teremtett allathoz haſſonlo, Arany ezüſt ſe draga köböl, Baluant ne czinally ezekböl.

Elöttöc magad le ne horgazd, Terded feied meg ne haytſad, Szemedet raioc ſe forditſad, Se tiſſtellyed ſe

ſe imadgyad.

Mert boſſ;u allo VR vagyoc en: Ki Atyac vętkęt fiokon , Harmad negyed vnokaiokon . Meg feddem gyűlölöimen.

Viſſontac nagy irgalmaſſagim , Ezer izig vnokakon , meg marad engem ſſeretökön , Parantſolatim örzökön.

Vradnac Iſtenednec neuęt , Hijaba ne neuezd neuęt , Mert Vrad ezt bünteteſnelkül , Nem ſſenuedi feddeſ-nelkül.

Meg emlekezzęl à Szombatrol Iſtenednec nyugodalmarol , Hat nap keduedre munkalkodgyal . : Hetediken meg nyugodgyal.

Temagad es fiad leanyod , Szolgad ſſolgalod iobagiod . Es minden mun-

kalkodo barmod, Dologtol meg nyugodyatoc.

Mert mennyę foldę es tengerrę, Hat nap teremtę ſ-ekeſitę, heted nap az VR meg nyugouéc, Es ő tőle meg aldatęc.

Az te Atyadot es Anyadot, Tiſztellyed edes ſzüleidet, Hogy te nyomos leheſs ez földön, mellyet neked ad az Iſten.

Se fegyuereddel ſe nyelueddel, Embert ne ölly haragoddal, Hazaſſag törő buiaſagtol, Odd magad paraznaſagtol.

Orzaſtol es ragadozaſtol, Hamis vſoras zalagtol, Odd magad hazug tanuſagtol, Atya-fi ellen valotol.

Fele baratodnac ő hazat, Ne keuannyad hazas tarſát, Szolgaiat ſe ſzolgalo leanyat, Se barmat ſemmi morhaiat.

A Sy-

A Synay hegynec teteiében, Nagy fûſt es lang közepíben, Trombitaknac ſoc zengeſiben, Rettenetes menny-dörgeſben..

Kęt kő tablara ſzent vyaual, Vrad Iſtened föl ira, Moiſes altal ezt ki ada, Meg őrizni parantſola.

AZON TIZ PARANTSOLAT, A *Saphicum Carmen* Notaiara.

Zükſęg meg tudnunc iduöſſęgnec dolgat, Es az Iſtennec tiz parantſolattyat, Hol meg ielentę hozzanc akarattyat, Bűn ellen haragiat.

Hadgya az Iſten, hogy egy Iſtent hidgyünc, Baluany imadaſt hogy mind

hatra hadgyunc, teremtett allatban hogy ſemmit ne bizzunc, Czac egy Iſtent hidgyünc.

Kiuan mi tőlünc engedelmeſſeget, hütet ſzeretetet tőkelleteſſeget, Es tiſztaſzüuet iſteni fęlelmet, minden tiſzteſſeget.

Iſten haragia feieken azoknac, Kic ſegítſeget ſoc Iſtentől várnac, Iſtennec kedue otalma azoknac, Kic egy Iſtent valnac.

Iſten neueuel gonoſzol ne ęllyünc, Mert az Iſtennec kedueben nem leſzünc, Ha ſzent neuere hamiſſan eſkoſzünc, Nagy karomlaſt teſzünc.

Ezzel Iſtennec tiſzteſſeget teſzünc, Ha ſegîtſeget czac ő tőle kęrünc, Es io voltarol ha meg emlekezünc, Hala adoc leſzünc.

Meg

Meg tilt az Iſten iſteni karomlaſt,
Az igaſſagrol kiuan igaz vallaſt, Hogy
hátra hadgyunc minden hamis mondaſt,
Es hamis tanitaſt.

ünnepet ßentelly az Iſten azt
mondgya, Szent eletünket minekünc
kiuannya, Hogy ßent igeiet halgaſſuc
azt mondgya, Es minden meg tartſa.

Atyanknac Anyanknac tißteſſęget
tegyünc, Feiedelmünknec Iſtenért en-
gedgyünc, Es tanitonknac tißteſſeget
tegyünc. Minden ioual legyünc.

Embert ne ólyünc Iſten parant-
ſollya, A boſſ;u allaſt közöttünc meg
tilttya, Harag iregyſęg tauol legyen
hadgya, A ßitkot meg tilttya.

Fertelmes élet közöttünc ne legyen
Szent hazaſſagban minden ember ęllyen,

Ektelen buiaſag tölünc tauol legyen,
Minden tißtan ęllyen.

Egy mas morhaiat mi el ne vrozzuc, Vſoraſagtol magunkat örízzüc, Se hatalomual maſęt el ne vegyüc, Senkięt ne bantſuc.

Oijuc magunkat hamis tanuſagtol, Hamis vallaſtol hamis perpatuartol, Hamis eſküueſtöl es ragalmazaſtol, Minden czalardſagtol.

Meg tilt az Iſten minden gonoſſagot, Teſti indulaſt gonoß kiuanſagot, Kiuan mi tölünc belſö tißtaſagot, Minden iamborſagot.

Ne kiuand vgymond ſenki feleſęgęt, ſemmi morhaiat, ſenki tißteſſegęt, Itt meg ielenti Törueny nehezſegęt, Es erötlenſęgęt.

Moyſes

Moyses altal Isten ezt ki ada, Kęt kö tablara ßent vyaual ira, Rettenetessęguel ezeket ki ada, haßnat meg mutata.

Emberi erö ezt meg nem tarthatya, Senki igaznac magat nem mondhattya, Mert bünös voltat minden ember lattya, Az Istent bossionttya.

Haßna ereie azert à Töruenynec, Vadol mindenkor minket bünösöknec, Termeßetünkben mind erötleneknec, Es hitetleneknec.

Mennyünc feienkęnt azert à Christushoz, Iduözitönkhöz à mi Szoßolonkhoz, Közbe-iaronkhoz es igassagunkhoz, Iutat ßent Attyahoz.

Hala teneked menny-beli nagy Isten, Hogy bünösökön raytunc kö-

nyörültęl, Szent Fiad altal meg engeſzteltettęl, Es mi hozzanc tęrtęl.

MEGIS AZON TIZ PARANTSOlat, Notaia Könyörögiünc Iſtennec hitböl, à könyörgeſſel &c.

MIndentec meg halgaſſa, es eſzebe iol vegyè Iſtennec tiz parantſolattyat.

Ember czac egy Iſtent hidgy, kibe veſſed remenſegedet, Mert irgalmas teged el ſem hagy.

Nyeluedet meg örizzed, hogy az Iſtennec neuęt, ſoha te hijaba ne vegyed.

Es az ünnep napokon bűntől magad meg örizd, es halgaſſad Iſten beſzedit.

Faragot kepet ne czinally, mert artaſz te lelkednec, ha az altal tiſztelſz engemet.

Atya-

Atyadot es anyadot mind halalig tiſztellyed, ha hoſſzu ęletû akarſz lennie.

Gyolkoſſagnac bûnetöl magadot meg örizzed, es minden faytalanſagoktul.

Ne erölködgyel kart tenni az te atyadfianac, Es hamis tanu ſoha te ſe legy.

Atyad-fianac hazat, gonoſzul el ne kiuand, Kar vallaſtol ötet meg örizd.

Se feleſęget ſe ſzolgaiat ſemminemö morhaiat, gonoſzol te el ne kiuannyad.

Ezec à tiz parantſolatoc Moyſesnec altala, kiket Iſten nekünc parantſolt.

E TIZ PARANTSOLATBOL valo Imadſag.

AR Iſten mennynec es földnec nagy Kirallya es Feiedelme, kinec mind ez egeſz vilag kezében vagyon, Erttyûc à te parantſolatidbol, es nyiluan lattyuc, mint Iſtennec tiköreböl, à mi bûncinknec rutſagat

es iſ;onyu nagy voltat: Es igen bannyuc hogy el-
léned vétkeztünc. Mert meg mutattyác à te czapa-
ſid, mellyeckel naponkent oſtoroſſ; bennünket,
hogy az iſtentelenſeget el nem türheted, hanem
igaz ietelettel meg bünteted. Meltan-is mondhat-
tyuc mimagunkrol imez ſiralmas panaſ;olkodaſt,
hogy à mi alnokſaginc vgy hánnac téſtoua ben-
nünket, mint à ſ;él hogy föl ragadya földrôl à
port es ſ;ellel hinti. Mert à te igaz iteleted ſ;e-
rent, ki hozád reanc lako helyekbôl az idegeny
poganokat. ;Kic à baluany imadaſert, hamis
iſteni tiſ;teletért, ellened valo gonoſ; életünkert,
és à bünnec fertelmeſſegeben valo batorſagert,
miként' à dühös vadac, nagy kegyétlenſeggel
nyomorgattyác, rutollyac, faggattyác es öldöſic à
te nepedet. Igaz ſambor hazaſokat rontnac es el
ſ;aggatnac egy maſtol, nem külömben, mint à for
go ſ;él hogy à polyuát à ſ;erürôl föl ragadgya es az
égen ſ;ellel hinti: Apro gyermekeket, iffiakat, ſ;ü-
zeket, véneket, mikent, à barmot el-haytyác, arul-
lyác, es olly éltig valo rabſagra adgyác ôket, ki meg
az halalnalis nehezb es keſerübb. De mind az-altal
emlekezzél-meg Vram, hogy vgyan te formaltal
azert minket, mint à fazec gyarlo, es te czinalma-
nyid vagyunc. Minec okaert, ne hadd fölette igen
föl

ſől geriedni à te haragodat mi raytunc. Alazatoſſã le borulunc te előtted, es à te ſzerelmes Fiadot nyuyttyuc teneked, Ki à mi nagy bűneinknec terhét az ő vállara vőtte, es mi kepűnkben à te igaſſagodnac mindeneſtől-fogua eleget tőtt, ſ-moſtanis à te iobodra űl, mi erettűnc eſedezuén, es ő tart árnyekot minekűnc, hogy à te tűzes haragod mind az egeſſz emberi nemzetet mèg ne emésſzè. Könyőrgűnc azert teneked mint kegyelmes Atyanknac, hogy őerette halgas meg benűnket, es boczaſd meg à mi nagy bűneinket: czelekedgyél engedelmeſſen velűnc à mi bűntetéſűnkben: es à te ſzent Igednec hirdetéſe altal gyűyts, ſaiat nepet temagadnac. Otalmazzad à te ſzent gyűlekezetidnec ſzallaſit, hogy legyen holott à te ſzent neuedet hirdetnűnc es imadnunc. Tedd engedelmeſſé à mi ſziűnket à te akaratodhoz, adgy igaz hűtet iſteni felelmet es vy engedelmeſſeget minekűnc: Es ſzabadits meg à mi lelki hoharinktol, az őrdőgőknec kegyetlenſegektől, es à lelki eſmeretnec rettegtetéſetől, Ki à mi nagy hála-adatlanſagunkert minduntalan vádol es rettegtet bennűnket, ſ-az őrőc halalnac kinnyatolis, mellyel az őrdőgőket ſ-à te ellenſegidetis őrőcké bűnteted. Es à te végnetlen nagy irgalmaſſagodbol adgy őrőc életet, őrőmet

es bodogſagot minekünc, à te egyetlen egy ſzerelmes fiadnac à mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, Ki te veled él es vralkodic à ſzent Leleknec eggyeſſégében, mind öröcké. Amen.

BŭNEINKRŏL VALO KŏZŏNSEges Vallas tétel az VR Iſtennec előtte, à Kereſztyeni Gyülekezetben, mellyet akar mikoris eneklünc, de fő keppen ackor ſzoktunc mondani, mikor az Vrnac ſzent Vaczoraiat kĕ ſzolgaltattyuc.

Indenhato VR Iſten,

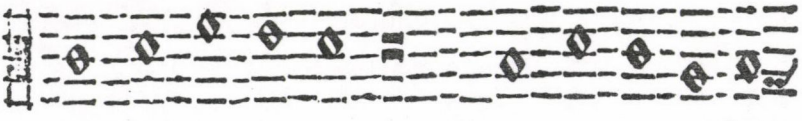

mi bűnös emberec, Gyonaſt es vallaſt

teſzünc, mint töredelmeſec,

Mert

Mert mi igen vétkeztünc Iſtenſeged ellen, Mint teremtő meg valto es ſzent Atyanc ellen.

Eletünknec rendében igen meg bantottunc, Es nagy ſoc büneinckel tegged ingerlettünc.

Gonoſz ſzoual ſzandeckal látaſſal hallaſſal, Iregyſęguel mordſaggal ragalmazaſockal.

Szitkos atkos voltunckal harag tartaſunckal, Hamiſſan mi hitünket gyakran mondaſunckal.

Iſteni karomlaſſal es hitetlenſęggel, mi nyomoruſaginkban, bękętelenſęguel.

Iſtennec ſzent Igeiet noha gyakran hallyuc, De mi bennünc gyimöltſęt ſemmit nem erezzüc.

Az Iſteni es atya-fiui ſzeretet, nint-

h ſen

ſen bennünc de vagyon ektelen ßeretet.

Buijaſag es torkoſſag ßertelen keuelyſęg, telhetetlen atkozott izgat nagy fö̈ſuenſęg.

Mint tengernec fö̈uenye meg ßamlalhatatlan, Azon keppen mi bününc nalunc tudhatatlan.

Azert mijs magunkat Iſtenſeged elö̈tt, bünö̈ſö̈knec vádollyuc mind ez villag elö̈tt.

Ne nezd mi büneinket es gonoſſaginkat, De tekents kegyelmeſſen irgalmaſſagodat.

Es el ne feledkezzęl te igeretedrö̈l, te bünö̈ſö̈khö̈z valo kegyelmeſſegedrö̈l.

Kit nekünc meg igertęl te ßent fiad altal, Es mondal Ezekhiel Prophetanac altal.

Hogy

Hogy valamelly oraban ſzegeny bűnös ember , te hozzad fohazkodic mint el veſzett ember.

Az ő gonoſſagabol ha te hozzad terend , Es faytalanſaganac ha ő veget vetend.

Soha az ő bűnéről meg nem emlekezel , Sőt ő iduſſégere teis ügyekezel.

Azert neked kőnyörgünc fölſeges VR Iſten , Ne ally boſſúut ſzertelen mi gonoſz bűnünkön.

De minekünc meg boczaſſ te ſzent Fiad altal , Hogy mi iduözülheſſünc ő erdemè altal.

Hiſſzûc hogy meg halgattal mi kőnyörgeſünkben , Azert lelki örömuel mi ezt mondgyuc, Amen.

AZ ISTENNEC PARANTSOlatibol es è Vallaſ-tételből valo Könyörges, à Törökuec dühöſködeſe ellen: Ki à Chriſtuſnac ſzent Gyülekezetit es à Kereſztyen Birodalmakat tellyeſſeguel el akaria rontani es puſztîtani. A Budai czonkatoronban valo raboknac es à töb nyomoruli Kereſztyeneknec, ſzerezteteti: kiknec ez Imadſag nem ollyan hoſſzu, mint à keduc tölt teſzi Kereſztyeneknec.

MIndenhato örök élö Iſten, mi Iduözîtö Vrunc Ieſus Chriſtuſnac ſzent Attya, Ki à te ſzerelmes fiaddall (melly teneked állat ſzerent valo abrazatod) es à te ſzent Lelkeddel egyetembe teremtötted à mennyet, földet, Angyalokat, embereket, es minden fęle állatokat: es à te ſzabad tanatſodbol viſelſz, tartaſz, es igazgattz mindeneket. Nem titkolád-el temagadot, hanem à te böltſeſégednec titoc ſzekiből ki iöuén, à te fiadnac altala ſzolal az emberi nemzettel, es ezt mondad. Nem akarom à bűnös embernec halálát, hanem hogy meg térien es éllyen. Aztis mondottad, hogy tegedet ſegîtſegül hijunc à mi keſerűſegünknec ideien, es meg ſzabadîtaſz bennünket

nűnket. Mi nyauaalyas fertelmes bűnőſőc, tőredelmes ſ;űuel es à te beſ;ededtől válo rettegeſſel, alázatoſſan borulunc le à te ſ;inyed előtt: Elmeriűc es ſirattyuc à mi rettenetes bűneinket; mellyeckel tegedet haragra inditottunc, es nyiluan vallyuc, hogy igaz iteletből bűntettz bennűnket, ſ-meltan ſ;enuedgyűc è rettenetes nagy veſ;edelmeket, kickel kőzőnſeges keppen oſtoroſſ; bennűnket. Hogy à kegyetlen idegen nepec toluay keppen hatarinkba be iőuén, à mi tartomanyinkat illyen kimelletlen puſ;tîttyác: varoſinkat, várainkat, faluinkat, iſkolainkat, ſ;entegyházinkat es à kőſſeget rabollyác, vágiác es ronttyac, ſ-enni ſoc ezer embert egy-maſtol el ſ;aggatuán meſſ;e valo idegen orſ;agokra, holtig valo keſerű rábſagra el-hordnac: ollyra, hogy ki meeg az halalnalis nehezb: à mint meg mondottad, hogy à Gog es Magog Meſech es Kedar kegyetlen es iſtentelen poganockal állattz boſſzut à bűnőkert, kickel ez vtolſo űdőben à te neped, ellened czelekedic. Teneked Vram igaſſag adaſſec, nekűnc kedig ortza pirulas. Viſellyűc az Vrnac haragiát, mert vétkeztűnc ellene. De mind az-altal, midőn à ſetétben űlűnkis, az VR à mi vilagoſſagunc es ő à mi meg vigaſ;talonc. Te hozzád folyamunc azert kegyes

Átyanc, kic kéruén es eſedezuén teneked à te ſzerel mes Fiadot nyuyttyac, Kit igen ſzerettz, es kiben azokatis ſzereted, à kic te hozzád igaz hűttel meg térnec. Legy irgalmas minekűnc à te igereted ſzerént, moſt-meg bennűnket à te fiadnac véréuel, boczaſd meg bűneinket à mi Kőzbe iaronknac engedelmeſlégéiért: Onts ki reanc à te ſzent Lelkedet, ki mi bennűnc kezdgyen teneked kellyemetes vy es ő rőc életet, es oltſon meg mi bennűnc, minden ellened valo gonoſz kiuanſagokat. Enyhitſed meg à mi reanc boczatott te igaz bűnteteſedet, à te egyetlen egy fiadnac kőnyőrgeſeiert, kinec czac egyedől ő maganac árnyekaban maradunc meg, hogy à te haragod mindeneſtől fogua el ne veſzeſſe az emberi nemzetet. Emlekezzel-meg VR Iſten haragodnac ideien à te irgalmaſſagodrol: ne geriezd fől egyſzer-ſ-mind à te haragodat, Mert te nem ember hanem Iſten vagy. Vram mi te ſárid vagyunc, te kedig mi fazéc-gyartonc vagy: Ne haragudgyal azert igen reanc. Mert ha à mi alnokſaginkra ſzamot tartandaſz, vallyon Vram kiczoda álhattya-meg? Tarts-meg à te Anyaſzentegyhazadnac valami maradekit à te fiadert, es gyűyts mindenkor valami ſzent ſereget è tartomanyban temagadnac, ki tegedet igazan eſmérien

eſmerien es diczerien. Vidd tauol tőlűnc es à mi magzatinktol à kegyetlen poganoknac éles feguerét: Ne hadd el veſȝni az io tanuſagokat es à mennyej tudomant mi kőzőlűnc, mellyekből à te igaz eſmeretedre es ſȝent neuednec ſegîtſegűl valo hiuaſára tanítatunc. Ne hàdd el bomlani az io tőruenyeket es tiſȝteſſeges rend-tartaſokat à mi váraſinkbol es faluinkbol, kic ſȝállas tartoi es feſȝkei à te Anya-ſȝentegyhazadnac: Es ne hadd à mi lako helinket à fertelmes vndoc poganoknac iſtalloiuá es toluailo barlangiuá lenni, kic tegedet őrőc Atya Iſtent à te ſȝent fiaddal es ſȝent Lelkeddel egyetembe tellyes torockal oda fől az égbeis nem ſȝűnnec káromlani, átkozni es ſȝidalmazni, es à te fiadnac tagiait őldőſni. Haſſon fől immar è földről à te fiaid vérenec kialtaſa te hozzád mennybe es nyerien boſſȝu állaſt tetőled. Tarts-meg à mi lako helinket es à Kereſȝtyeneknec birodalmit, kic teneked kaput nyitnac, hogy ő hozzaioc menny ó diczőſęgnec Kirallya. Adgy temagad feyguert à mi Kereſȝtyen Czaſȝarunknac iob kezébe, es azoknac à vitezeknec vyokat tanits-meg hadakozni, à kic az Vrnac hadában viwnac: Adgy igaz penitentiara

es

es imadkozaſra valo indulatot nekiec, hogy ne találtaſſéc alnokſag ő bennec, adgy erőt es bator ſziuet nekiec, hogy viuhaſſanac keményen à Tőrőkőckel es Tatarockal, kic à te fiadnac es Anya ſzentegyhazadnac nyiluan valo ellenſegi: viſeld mindenůt io nyereſęggel őket, Biriad es igazgaſſad az hartzon az ő kezeket, es rettents meg ő tőlőc az ellenſeget à te hatalmaddal: Hogy è moſtani veſzedelmekből meg menekeduén, mind à mi iambor Feiedelminckel egyetembe, teneked tellyes ſziůůnk ből hálakat adgyunc, es teneked mind éltig ſzent ſęgben es igaſſagban ſzolgalhaſſunc. Teis kedig élő Iſtennec Fia mi őrőcké valo Papunc es Kiralyunc, ki az őrőc Atya Iſtennec iobiara állaſz, mindenkoron eſedezuén mi erettůnc, az-okaert kiſergettettél meg minden keppen itt è főldőn életedben, hogy meg ſzanhaſs bennůnket, irgalmas Vrunc, à mi veſzedelmůnkben. Te vagy amaz nagy Mihaly az Angyaloknac feiedelmè, ki à Daniel Prophetanac iraſa ſzerent à te Anyaſzentegyhazadnac otalmazoia vagy. Kerůnc azert hogy álly ſtraſat à te nepednec hai-ert, es végy hatalmat az őrdőgőn à te ellenſegeden, ki az Iſten káromlo Tőrőkőckel vgyan orditattya az iſtentelen ſoc káromláſokat à te diczőſegednec es iſteni méltoſagodnac ellene: es

minden

Minden tehetſegéuel azon ûgyekezic, hogy à te neuedet es eſmeretedet, ki puſztitſa az emberec kőzől. Vedd fől gondgyokat à te nyaualyas iuhaidnac, kic à te nyakadon fűggűnc, végy kebeledbe, táplally melegſegeddel bennűnket, vigaſztally à te ſzent Lelkeddel è ſoc keſerűſegec kőzőtt, es ne hadgy ki ragadni kezedből minket az ellenſęgnec. Hadakozzál temagad à te hatalmaddal az ellenſęg ellen, mert mi nem birunc vélè. Segîts meg bennűnket, à mint meg mondottad, valami kiczin ſegîtſéggel, es adgy èlé-menetet à mi Czaſzarunknac az ő munkaiban. Indîts fől az ő ſzîuét es adgy erőt őneki, hogy otalmazza à te diczőſegedet, Anya-ſzět egyhazadot es à mi házaczkainkat, kikbě à te tudo manyodnac ſzozattya zőngdőgel, es kikben à mi apro fiainc, leanyinc neked imadkozuán, kezeket te hozzád fől emelic: Hogy eckeppen à mint teneked kőnyőrgűnc, te minekűnc, ezeket meg aduán, ertſéc meg mindenec, hogy el nem hattal bennűnket, hanem à te ſzent gyűlekezètednec ſegîtőie es ſzabadito Iſtene vagy. Ez végre, hogy à te mi hozzánc valo kegyelmeſſégedert, à Kiralyoc es Feiedelmec, à kőſſęguel egyetembe, ő kőzőlőc minden hamis iſteni tiſzteleteket ki tiſztîtuàn, à te parãtſolatod ſzerént őſzue gyűllyenec, es teneked ſolgalyanac, Amen.

AZ VR IESVS CHRISTVSTOL
Szereztetett Imadſag , à Saphicum Vers Notaiara.

MI kegyes Atyanc , kit vallunc hitünkben, Legy ſegîtſeguel illy nagy ſzükſegünkben Eppits-meg minket mi termeſzetünkben , ki vagy mennyekben.

Az te ſzent neued ſzenteltеſſéc köztünc , Ne vialkodgyéc hamiſſag mi köztünc , Az te ſzent Iged hirdetteſſéc köztünc , Hogy el ne veſſ;ünc.

Iöjön mi közénc à te ſzent Orſzagod, Czac te biry minket bünös fiaidat, Eſmerheſſüc meg à te ſzent fiadot , Chriſtus Vrunkat.

Ne legyen bennünc ördögnec orſ;aga

ſſaga, Ne birion minket à bünnec ſoklaga, Szallyon mi közęnc hitnec igaſſaga, Meg tiſztulaſa.

Termeſzetünket ne hadgyad köuetnünc, Akaratodat eppítſed mi bennünc, Hogy mindenekben teneked engedgyünc, Ne hadgy el eſnünc.

Mi kenyerünket minden napit adgyad, Adgy io feiedelmet morhankat meg aldgyad, Es mindenekben teſtünket taplallyad, Es otalmazzad.

Meg boczaſd nekünc gonoſz büneinket, Alnokſagunkat hitetlenſegünket, Vęgy ki közölünc minden iregyſeget es gyüleſęget.

Es ne vigy minket gonoſz keſertetbe, Ne hadgy el veſznünc à mi büneinkben, Otalmazz minket ne eſ-

ſünc kętſegbe, ördög kezębe,

Szabadits minket minden ſoc gonoſztul, Bűntől ördögtől minden alnokſagtol. Ellenſeginktől hirtelen halaltol, Es karhozattol.

Diczőſęg neked mennyben öröc Iſten, Ki mi hozzanc vagy engedelmeſſęguel, Halgaſs meg minket itt ez könyörgesben, Aldgy meg hitünkben,

EZEN VR IESVS CHRISTVS-tol Szereztetett Imadſagbol röuid magyarazat keppen valo Könyörges.

Mi Atyanc, ki vagy mennyekben, Tekents irgalmaſſan mi reanc te nyaualyas fiaidra, kic è földön vagyunc. Es aiandekozz meg bennünket à te malaſztoddal, Hogy à *te ſzent neued* minalunc es mind ez egeſz vilagon, à te igednec îgazan es tiſztan valo hirdetéſe altal *ſzentelteſſec*. Es à gonoſz élet, minden

minden hamis tudomanyockal egyetembe meg ſ;ůnnyéc. Mert azockal káromlottatic es boſſ;u ſaggal illettetic à te neued.

Tedd azt hogy *lòiòn el à te orſsagod* es ôregbůllyôn, hogy minden bůnôſôc, es à kic meg vakuluán à ſatannac orſ;agaban élnec, minnyaian à Chriſtus Ieſuſban valo igaz hůtnec eſmeretére iuſſanac, hogy azzal à te ſ;ent gyůlekezeted naponként neuekedgyéc es ſokaſodgyec.

Adgyad hogy à te ſ;ent Lelked erôſſîtſen bennůnket, hogy *à te akaratodnac engedheſſünc*, es à te tôled reanc boczatott kereſ;tnec viſeléſet el birhaſſuc mind eletůnkben ſ-mind halalunkban, mind io ſ;erentſenkben ſ-mind gonoſ;ban. Es hogy à mi akaratunkat meg ôlheſſůc, ſ-à mi Iſtenůnknec áldozat gyanánt adhaſſuc.

Adgyad minekünc à mi mindennapi kenyerünket, otalmaz telhetetlenſegtôl es teſti életůnkre valo hitetlen ſ;orgalmatoſſagtol, Hogy minden iot czac tetôled váriunc es vegyunc.

Engedd mèg minekünc à mi adoſſaginkat, à mint mijs meg engedgyüc à mi adoſſinknac, hogy à mi ſ;iůůnc batorſagban legyen, es lelki eſmeretůnc meg ne rettenyen à bůnôknec iſ;onyu voltatol.

Ne vigy minket à keſertetbe, De ſegîts bennünket à te Lelkednec altalá à mi teſti gonoſ; kiuanſaginknac meg foytaſaban es meg enyhîteſében, hogy tanollyuc meg vtalni ez vilagot minden ô kiuanſagiual es ûgyekezetiuel egyetembe: Es à ſatannac czalardſagatol mimagunkat mindenkoron meg otalmazhaſſuc, es minden ô alnokſaginac elene alhaſſunc.

Vegezetre *ſßabadîts meg minket* mindenhato Atyanc, *minden gonoßtol*, mind az ûdô ſ;erént valotol ſ-mind az ôrôcké valotol: Touabbá mind teſti ſ-mind lelki veſ;edelemtôl. Amen.

AZON VRNAC IMADSAGA, mas Notara.

MI Atyanc ki vagy mennyekben Kic vagyunc eſmeretedben, Azt parant-

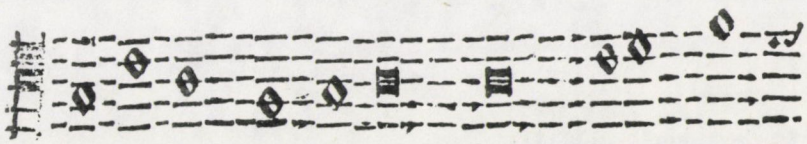

rantſolad minekünc, hogy mjis egy-

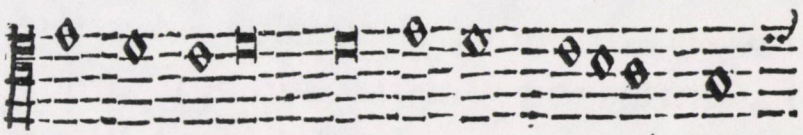

maſt ßereſſüc, Atyanknac tegedet vally,

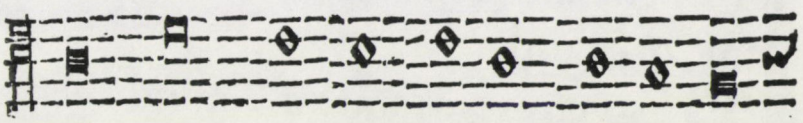

unc, nagy bizuan neked ßolhaſſunc,

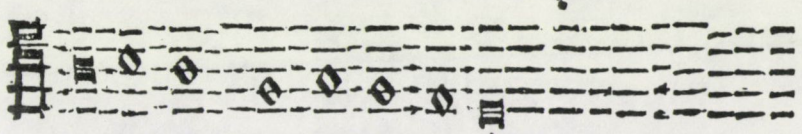

ßiüünket batorithaſſuc.

Meg ßentelteſſęc te neued, es meg tarts te ßent igedben, hogy ßent ęletben ęlheſſünc, es teged Vrnac valhaſſunc, benned minnyaian bizhaſſunc,

igazan hogy mi ęlheſſünc, pokoltol ſzabadolhaſſunc.

Mar iöiön te ſzent orſzagod, lakozzęc bennünc mondaſod, az az, te hatalmaſſagod, mert à gonoſz ördög merge, minnyaian kętſęgbe vinnè, meg törd bennünc az haragot, es adgyad te ſzent orſzagod.

Es legyen te akaratod, mind mennyben földön beſzeded, adgy vigaſagot minekünc, kic igen meg nyomorodtunc, ördögtöl gonoſz embertöl, pokoltol hitetlenſęgtöl, nagy ſoc eretnekſęgektöl.

Adgyad nekünc kenyerünket, minden-napi ęletünket, lelki teſti ſzükſegünket, meg örizz minden gonoſztol, ęhſęgtöl es dög halaltol, hadaktol es

es fösuensegtöl, nagy soc ßorgalmatossagtol.

Boczasd meg mi büneinket, mert igen rettentnec minket, mikeppen mijs boczatunc, à kiktöl mi meg bantatunc, hogy egyenessec lehessünc, tegedet igen ßeressünc es egymast ne gyülölhessüc.

Ne vigy minket kisertetbe, de meg tarts esmeretedben, isteni edességedben mikoron ördög meg kęsęrt, hamisra minket keßerít, pokollal bünuel haborît, te neued minket ßabadít.

Sabadits minden gonoßtol, meg örizz veßedelemtöl, minnyaian öröc halaltol, mi halálunknac ideien minket ackoron vigaßtally, bodogoc közibe ßamlally, te hozzad minket be fogadgy.

Hald meg Atyanc vallaſunkat, Engedd meg könyörgeſünket, az hitben erőſſits minket, hogy mi ketſęgbe ne eſſünc, fogadaſodban bizhaſſunc, nagy vigan enekelheſſünc, Ament teneked mondhaſſunc.

MEGIS AZON VRNAC
Imadſaga.

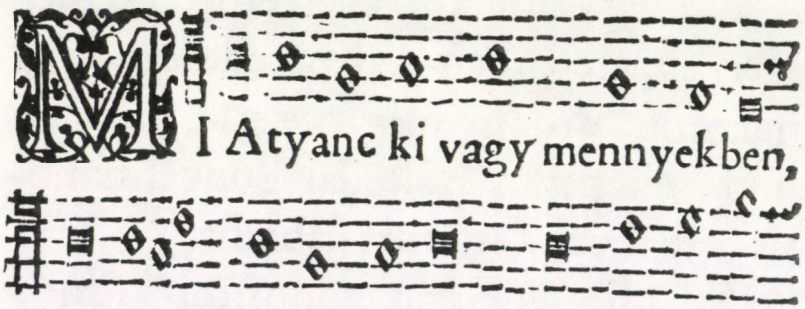

MI Atyanc ki vagy mennyekben,

te fiaid ßükſegünkben, hozzad kialtunc ez teſtben, hiſſ;uc meg halgattz

kertünk-

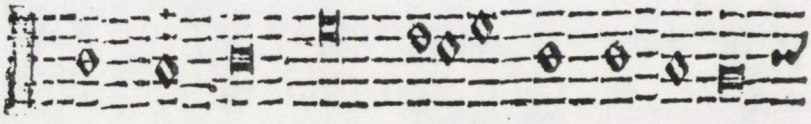

kęrtünkben, Mert atyai kegyeſſęben,

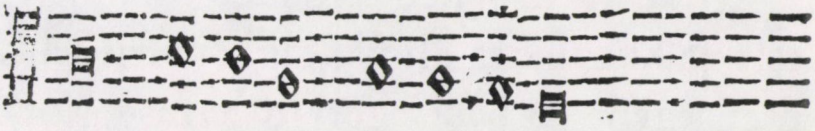

vagy hatalmas Iſtenſęgben.

Sentelteſſéc te ſzent neued, az az, eſmeriünc meg teged, Adgy minekünc igaz hűtett, Hütnec ielet io ęletet, s bennünc lakozzęc ſzent Lelked, tiſztelteſſęc Iſtenſeged.

Iöiön hozzanc te orſzagod, kedues Euangeliomod, Iduözitö ſzent Chriſtuſod, Kiben örök bodogſagod, adgyad te ſzent aiandekod, ördögtöl veddel orſzagod.

Legyen te ſzent akaratod, tarhaſſuc

parantſolatod, mint mennyei ſzent Vduarod, tellyeſiti akaratod, mijs teheſſüc mondaſod, El ſzenuedheſſüc oſtorod.

Minden napi kenyerünket, minden teſti ſzükſegünket, hiw ſzolgatio feiedelmet, egeſſeget bekeſeget, io hazas tarſot bewſeget, Adgyad nekünc maezeket.

Es boczaſd meg büneinket, mint ellenünc vętőtteknec, mi meg boczattyuc bünőket, Ki erősſitſe hitünket, es batoritſa lelkünket, hogy teis meg hattad bűnünket.

Ne vigy minket kiſertetbe, teſtnec őrdőgnec tőrebe, ez vilag dihősſęgebe, kętſęgbe eretnekſęgbe, hitetlenſegnec bűnebe, ne hadgy el veſzńünc ezekbe.

Sabadits minket gonoſztul, őrdőgnec czalardſagatol, karhozattol hamiſſag

miſſagtol, dragaſagtol dög halaltol, korſagtol haboruſagtol, mind teſti lelki gonoſztol.

Mert te vagy hatalmas Iſten, vralkodo örök Iſten, kegyes es irgalmas Iſten, ki minket könyörgeſünkben meg halgattal ſzükſegünkben. Azert bizuan mondgyuc Amen.

MEGIS AZON MI ATYANKROL.

Könyörögiünc Iſtennec hitből à könyörgeſſel, kire minket Chriſtus tanita.

Mi Atyank ki vagy mennyekben, é Siralomnac völgyebol, te fiaid hozzad kialtunc.

Szenteltetteſſec te neued, kit mies ſzentel heſſünc, igaz hüttel es io élettel.

Iöiön te ſzent orſzagod, ſzent igedet terieſſed, Ronts el az ördögnec orſzagat.

Legyen te akaratod, nem az mi akaratunc, Sem à dihöſs alnoc ördögé.

Mint mennyben az Angyaloc akaratodat teſzic, Adgyad földön mijs azt tegyüc.

Minden-napi kenyerünket es minden ſzükſegünket, Adgyad nekünc ez mai napon.

Az minden napi kenyer iegyzi à ſzent irasban, mind à kiket mayd meg neuezünc.

Eletet ruhazatot hazat es örökſeget, bekeſeget io feiedelmet.

Es iambor hazas tarſot, io ſzolgakat fiakat, egeſſeget es io ſzerentſet.

Azert

Azert kerűnc VR Iſten ad meg nekűnc ezeket ſzent neuednec tiſztesſęgęre.

Es boczaſd meg bűneinket, mint mies meg boczatunc kic ellenűnc meg vętkeztenec.

Ne hagy minket VR Iſten keſertetbe vitetni, czac menyire el ſzenuedhettyűc.

De ſzabadits gonoſztul, karhozattol ördőgtől, bűneinktől es az kętſęgtol.

Dög halaltol korſagtol, tortűl es nagy ęhſęgtől, fokelyektűl es ſzegenyſęgtől.

Es hirtelen halaltul, nag ſoc kar vallaſoktul, ments meg minket haborusagtol.

Legy mi velűnc VR Iſten, minden mi ſzűkſegűnkben, moſtan es hak iiij lalunc

lalunc ideien.

Hiſſüc hogy meg halgattal minket könyörgeſünkben, Azert mondgyuc bizonnyal Amen.

AZ VR IESVS CHRISTVSTOL Szereztetett Imadſagbol beuebben valo lelki elmelkedeſec, mellyeket az Iſten ſzeretö aietatos Kereſztyen Atyafiaknac irtunc, kic az Iſtenhez valo fohazkodaſokban es az ö ſzent neuénec ſegîtſegül valo hiuaſaban gyönyörködnec

ERöc mindenhato bîzony élö Iſten mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac öröktül fogua valo Attya, mennynec es földnec teremtöie, à te ſzerelmes fiaddal à mi Vrunc Ieſus Chriſtuſſal egyetembe es à Szent Leleckel, Alazatoſſan ſzoloc teneked, Imadlac es ſegîtſegül hiwlac, te hozzád folyamom es à te irgalmaſſagodat es ſegîtſegedet bizonyai fohazkodaſockal kerem. Halgaſs meg azokaert engemet à te igereted ſzerént à te Közbe-iaro ſzent fiadert à Chriſtus Ieſuſert. *Mi Atyanc* vagy te, örömeſt

örömeſt meg kegyelmeſſ; minekünc, hozzád veſſ; es meg halgattz à te fiadert, kit mi erettünc kegyelem nyerö aldozatra adtal. Nagy buzgoſagos ſ;erelmec vagyon az Atyaknac az ö magzattyokhoz, Annac okaert énis az en ſ;iuemnec igaz aietatoſſagaual folyamom te hozzád edes Atyam. Mert bizonynal hiſ;em, hogy à te meg ielentett ſ;ent fiadhoz valo biztomert engemet minden félè veſ;edelemben es nyomoruſagban meg ſegîteſ;, es iſteni vigaſ;talaſoddal az en nyaualyaimat es keſerüſegimet czodalatos képpen meg könnyebîted. *Ki mennyekben vagy*, veghetetlen felſegü, foghatatlan állatu, örocké halhatatlan, mindenhato, ſegîtö es mindenüt ielen valo Iſten vagy, Mindenüt lattz es meg halgattz, Mert mind à mennyet es földet be töltöd.

ELSÖ KERES:

GEriezd föl azokaert VR Iſten mi bennünc à te *neuednec* tiſ;ta, bizony es *ſ;ent* eſmeretét, es adgy igaz tudománt, hogy tegedet valóba meg eſmeriünc, Es-à mennyei tudomany altal à te

diczőſeged mindenůt ki nyilatkozzéc, hogy az emberec tegedet igazan imadgyanac es tiſztellyenec. Ne hadgy téuelgenůnc auagy baluanyozo hamis iſteni tiſzteletet kőuetnůnc, De adgyad hogy tegedet egy bizony őrőc Iſtent, mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac Attyát, ki temagadot è mi nekůnc igertetett, erettůnc meg holt es fől tamadott ſzent fiadnac altala bizonnyal meg ielentőtted, igazan meg eſmeriůnc, igaz hitből ſegîtſegůl hiwiunc, tiſzteilyůnc es diczeriůnc. Tiſztîts ki kőzőlůnc à kábalkodo báluanyozaſokat es minden hamiſſagokat, es azoc helett adgyad hogy tegedet ez egeſz vilagon minden nemzetſegec igaz iſteni felelemuel imadgyanac, hiuen ſzolgallyanac es magaſztallyanac. Azonnis kerůnc őrőc élő Iſten, hogy legy otalma à te diczőſegednec es ronts meg minden baluanyozaſokat, iſteni káromláſokat, eretnekſegeket, hůtben valo bottrankozaſokat es egyeb ſzamtalan ſoc iſtentelenſegeket, kic altal á te ſzentſeges neued káromlattatic es ſzidalmaztatic.

MASODIC.

Szully

Szálly vyonnan bennünket őrőc mindenhato Atya Iſten à te Iged hirdeteſenec es ſzent Lelkednec altala. Kezd el mi bennünc vgyan itt ez vilagi életünkben *à te országodat*, es vegezd el è moſtani életnec vtánna. Te vralkodgyal bennünc es geriezd fől ſziünkben az Euangeliom ſzozattyanac es ſzent eſmeretednec altala az igaz hűtet, à te őrőc igaſſagodat es az őrőc életnec kiuanſagát. Ronts meg az őrdőgnec orſzágát, ki az emberi nemzet kőzőtt illyen nagy dihőſſeguel kegyetlenkedic, es ne boczaſd arra őtet hogy az ő ſzem-fény veſztő hizelkedeſeuel es czalardſagaual ſziünket az ő tőrébe eytſe, porazon hordozzon, es kiuanſaga ſzerent az ő rabſagaban tartſon: Hanem inkab à te ſzent fiad à Chriſtus Ieſus vralkodgyec ſziünkbe es ő lakozzéc mi bennünc, mint meg igerte ezt monduán. Ha ki ſzeret engemet az en beſzedemet meg tarttya, ſ-az en Atyamis ſzereti őtet es ő hozzá megyünc ſ-ő nala lakozunc. Gyűyts mindenkoron őrőcké valo ſzent ſereget temagadnac minalunc az Euageliom hirdetéſénec es à Sacramẽtomoknac tiſztán ſ-igazã valo ki ſzolgatatálanac a tala. Ronts el à pokolnac kapuit, kic à te kiſded nyaijodat

el akariac puſztîtani, Es tarts meg, biriad es otalmazzad à te haioczkadat, kiben è ſoc ez vilagi haborgo birodalmaknac habiai es ſoc felől fuio ſzelei kőzőtt à te hiued viſeltetnec: Es tamaſſz fől bennűnket az halalbol az őrőc életre es diczőſégre.

HARMADIC,

Te biriad es ſegîtſed VR Iſten à mi tiſztűnket, hogy à mi hiuatalunknac minden dolgaiban es czelekedetiben *à te akaratod legyn.* Legyenec meg azoc à mellyeket te parantſoltál, es legyenec kedueſec ſ-kellyemeteſec teneked: Tudni illic, Hogy à Predicatoroc es ſzentegyhazi ſzolgac igazan, hiuen es ſzentűl tanîtſanac. A Kiralyoc, feiedelmec, Birac es minden fő nepec mindenűt iſteni félelemből ſzármazo haſznos tanatlockal eppîtſéc, biriac es otalmazzác à kőſſeget. Az Atyac, Anyac tiſztelſeguel neuellyéc, tanîtſac es oktaſſac magzattyokat es minden házoc népét, à mennyei tudomannac folyaſa ſzerent: S-egyebekis mindenec hiwſeggel es io ſzerentſéuel czelekedgyenec az ő reaioc bizott tiſztben, Es ſziuek-

ſziuekben, VR Iſten, mindenkoron te hozzád legyenec ragaſzkodua, mint élő tagoc az ő igaz feiekhez, Teneked mindnyaian engedgyenec, es el ne ſzakadgyanac ſ-el ſe téueledgyenec te tőled igaz feiektől. Otalmazzad minden féle bottrankozaſtol à te nepednec vezerit es igazgatoit, mellyeckel à te akaratod meg bantatnéc. Ne hadgy az ördögöknec hamis tudomanyokat hinteniec, es Iſten káromlo veſzedelmes téuelgeſeket tamaſztanioc kőzőttünc te ellened, kickel az embereket te tőled el ſzakaſſzác, mint Adámot es Euat hogy meg czaluan tetőled es à te akaratodtol el ſzakaſztác: Ne gericſſzen a Satan te read valo haragiaban es gyűlőſegében tőruéntelen ſoc kegyetlenſegeket, es akaratod ellen valo hamis hadakozaſokat, kikből à te ſzent gyűlekezetidnec ſ-az io tudomanyoknac es tanuſagoknac iſzonyu romlaſoc es veſzedelmőc kőuetkeznéc. *Adgyad hogy è földön teneked mindenec engedgyenec*, Az ő tiſzteben kiki-mind hiuen el iarion es igazan czelekedgyéc, *mint mennyben* az Angyaloc hogy teneked engednec es akaratodat teſzic. Czac te teheted azt, hogy mi nyaualyas, balgatag es erőtlen emberec, io es idvőſſeges dol-

gokat czelekedgyûnc, Ne haragnac, hanem irgalmaſſagodnac edenyi, es à te Anya-ſzentegyhazadnac ne artaſara ſe romlaſara, hanem haſznara es eppûletire valo edenyid legyûnc. Midôn kedig ezekre minekûnc akaratot adandaſz, addmeg aztis, hogy ezekben à te akaratod ſzerent èlis iarhaſſunc. Es vgy vilel'y ſ-igazgaſs bennûnket, hogy az Iſtennec igeie bôſęgel lakozzéc mi bennûnc minden bôltſeléggel.

NEGYEDIC.

Mennyei Atyanc, adgy meg ma minekûnc mindent, à miuel teſtûnc ſzokott élni, tàplally bennûnket es hoſſzabîtſad életûnket. Adgy io egeſſeget es erôt, hogy à mi hiuatalunkban io modon el iarhaſſunc. Adgy ételt, italt, ruhazatot, bekeſeget es rettegeſnelkûl valo czendeſz lakozaſt à mi fôldûnkben. Ald meg lako helinket, legy velec à iambor hazaſockal es minden czalados embereckel, hogy teneked ſzep magzatockal gyûmôltſôzzenec, es minden házoc nepét à te neuednec diczôſegere neuellyéc es oktaſſâc. Otalmazzad várainkat, váraſinkat, faluinkat, házainkat es minden házunc nepét rablaſtol, tûztôl es minden veſzedelem-

ſzedelemtől. Adgy tiſztа égű időt, io es haſznos eſőket, ſzeleket, ſiroſitſad földünket, adgy bew gabonat bort es minden féle gyimöltſöt, io eſztendőket, bányainknac io haſznát. Adgy elé-menetet es io ſzerentſét kinec-kinec mind az ő hiuatalaban es tiſztében, à Feiedelmeknec, tiſztartoknac, Biraknac, polgaroknac, házi gazdaknac, aruual kereſkedőknec, ſzantóknac, kapaſoknac, miueſeknec es minden kézi munkaſoknac, hogy legyen mindeniknec ez vilagi ſzorgalmatoſſagnelkűl miből tiſztеſſeguel élni es à Chriſtuſnac nyomorult es ſzükölkodő tagiait taplalni. Adgy hoſſzu életet, gyarapodaſt, io nouekedeſt, erőt, egeſſeget, io eſzet-elmét à mi kiſſded fiaczkainknac es leankainknac. Ne boczaſd reanc à Tőrökőknec es Tataroknac rablaſát es puſztîtaſat: ſe egyeb féle idegen nepec altal valo hadakozaſockal, vér ontaſockal, auagy à mi fő nepeinc közöt valo viſſza vonyaſſal es haboruſaggal ne hadd orſzagunkat rontatni es nemzetſegünket fogyatkoztatni es puſztîtatni. De otalmazzad à mi házaczkainkat egeſtől ſzegyéb veſzedelmektőlis: Könnyebitſed bűntetéſünket es enyhîtſed à te czapaſidnac ſanyaruſagit, kiket méltan erdemlenénc.

ötödic

ŐTŐDIC.

Vallaſt teſʒűnc te irgalmaſſagodnac őrőc főlſeges Atya mindenhato VR Iſten à mi ſoc keppen valo bűneinkről es gyarloſaginkrol, felűnkis à mi nagy méltatlanſagunc miatt, es retteg ſʒiűűnk à bűnőkbe valo iſʒonyu nagy eſetec miatt. De te VR Iſten legy irgalmas es kegyelmes minekűnc à te ſʒent fiadert à mi Vrunc Ieſus Chriſtuſert, kit akarál à mi bűneinkert áldozatnac, kőnyőrgőnec, ſʒoſʒolonac es mi kőzbe-iaronknac lenni: Engdd-el annac érdemeiert es boczaſd-meg minden bűneinket, Terîts igaz penitentiara ſʒiűűnket, ki altal eſmerheſſűc meg vgyan valóba à mî eſetinket. Es à mi bűneinknec te tőled ingyen valo meg boczataſaert, ſʒolgalhaſſunc teneked vy engedelmeſſęguel, Gyűlőlheſſűc à bűnt, ſ-meg az okatis el tauoztathaſſuc, Boczathaſſuc meg à mi fèle baratinknac vétkeket, à kiktől meg bantattunc. Miert-hogy kedig à mi meg boczataſunc nem tiſʒta ſem tőkelletes keppen valo meg boczatas, Mert noha à meg bantaſnac es ellenűnc valo véteknec à ſebe meg gyogyul, de mind az altal

által à ſebnec iele bennünc vgyan meg marad. Buzgoſagos könyörgeſſel kérünc tegedet, hogy à mi rutſagunkat à te meg kegyelmezeſednec arany tablaiaual födözd-el, es olts meg ſ-nyomyel mi bennünc à te ſzent Lelkeddel minden czauargo gonoſz kiuanſagokat.

HATODIC.

Ne hadgy minket az ördögtöl iſtentelenſégre es egyeb fertelmes bünökre vonattatni. Otalmazz meg bennünket az ördögnec czalardſagatol, biry à te vilagoſſagoddal es tanatſoddal, es ne hadgy czalatſagba élnünc à mi téuelgeſünknec es gyarloſagunknac miatta. Tellyes ſzivünkböl kérünc tegedet élö Iſtennec fia Immanuel, az az, velünc valo Iſten, hogy tégy irgalmaſſagodnac edenyiué minket es ſegîtſed à mi erötlenſegünket, à mint föl fogattad ezt monduan. Iöijötec en hozzám minnyaian, kic meg faradtatoc, es meg terheluén vattoc, es en azt miuelem, hogy meg nyugodgyatoc. Enyhits meg az ördögnec kegyetlenkedeſet, ki moſt immar ſockal nagyob dihöſſeguel es gyülöſeggel germ iedez

iedez à te Anya ſzentegyhazadnac rontaſara, hogy nem mint ennec elõtte: Es minden ereieuel azon vagyon, hogy naprol napra nagyob veſzedelmet hozzon reanc, miuelhogy lattya, hogy nem meſſzè vagyon immar az itelet napia, melly napon az õ nagy rutſaga, mind az Angyaloknac ſ-mind az embereknec elõtte nyiluan t gg lenni, es az õ rettenetes kinnyai meg õregbîtettnec. Tudgyuc Vram, hogy ember az õ vtát à te vezerleſednelkûl nem igazgathattya, ſenki io modon el ſem iarhát az õ dolgaban à te ſegîtſegedneikûl: Igazgaſſad az-okaert à mi vtunkat es minden iaraſunkat, à e beſzeded ſzerént, hogy ſemmi álnokſag ne vrankodgyék bennünc, Péczeteld be es erõſſits meg mi bennünc à mennyei tudomant à te Szent Lelkeddel, mind à mi vtolſo meg valtſagunknac õruendetes napiaig, hogy à te-tõled mi reanc bizott draga kintſet, à minemõ ſzep iſteni aiandekiddal bennünket ſzerettel, teneked éppen meg adhaſſuc, es nyeriûc ki ſ-vegyûc el à te kezedbõl azt à ſzep koſzorut, auagy, õrõc életnec koronaiat, mellyet te azoknac keſzîtõtél, à kic à te ſzent neuedet ſzeretic.

HE-

HETEDIC.

Szabadîts-meg minket VR Iſten à ſoc nyomoruſagokbol, inſegekbôl, bottrankozaſokbol es veſzedelmekbôl, mind azokbol, mellyec à bûnôkért kôzônſeges keppen vralkodnac raytunc, ſ-mind à kiualt-keppen valokbol, kickel réſz ſzerént ſanyargatatunc. Szabadîts meg à Sátannac kegyetlenſegétôl, es kegyelmeſſegedbôl enhîts meg à te mi reanc boczatott oſtorodnac kemenyſegét. Mikoron kedig ez arnyéc vilagbol minket à mi ôrôc hazánkba akarſz, hiwnyi, geriezd fôl ſziûnkbe az ôrôc életnec kezdetét, hogy czac egyedôl tegedet eſmeriûnc Iſtennec lenni, es à kit kûldôttél à Ieſus Chriſtuſt: Es mind az egéſz Anya ſzentegyhazzal egyetembe è ſzamtalan ſoc nyomoruſagokbol meg mentuén, aiandekoz meg bennûnket az véghetetlẽ vilagoſſaggal es ôrôc élettel, Hogy élheſſûnc à te ſzinyed látáſanac gyônyôrûſégeuel es à te ſzerelmes fiadnac à Ieſus Chriſtuſnac ôrômeuel es bodogſagaual, Amen.

SOMMA.

VR Iſten mi mennyei ſzerelmes ſzent Atyanc miuelhogy à te véghetetlen nagy io voltodbol

temagadot minekünc meg ielentötted, es à te Igeddel minket meg latogattal, kinec altala mi bennünc lakozol. Ne hadd meg alunni közöttünc az Euangeliomnac vilagát, à te igaz eſmeretedet es ſzent neuednec ſegitſegül valo hiuaſát: Se az io tanuſagokat, töruenyeket es tiſzteletes ſzep rend tartaſokat ne hadd ki puſztolni közölünc, es azoc helett ne hadd à Törököknec Tataroknac es egyeb kegyetlen nepeknec fertelmeſſegeket köztünc vralkodni. Halgaſd meg örök elö Iſten à te Anya-ſzentegyhazadnac keſerues fohazkodaſat, à te ſzent fiadert, ki ezt mondotta. Bizonnyal, bizzonyal mondom tinektec, Hogy valamire kerenditec az Atyat en neuembe, meg ad gya tinektéc, mert te gazdag es hatalmas kiraly vagy ſ-mi kedig te nepeid vagyüc ſ-à te diczöſeges neued nec tiſzteſſegebe iár à mi meg maradáſunc. Segits meg azert minket mi iduözitö Iſtenünc, es à te neuednec diczöſegeiért ſzabadits meg bennünket, es legy kegyelmes à mi bünеinknec à te ſzent neneuedert, hogy ne mondgyác azt à poganoc, Hol vagyon moſtan az ö Iſtenec? Mi viſzontac teneked hálát adunc, es hirdettyüc à te diczeretedet mind örökön örökké. Amen.

A MI

A MI IDVÒZITÒ VRVNC IESVS CHRISTVSNAC ù N. NEPIRE VALO REGVELI ES Dellesti Diczeretec.

A CHRISTVSNAC EMBERI TEST-be Elsö alazatos el iöuesenec emlekezetè-kor, kit à kösseg Aduentnac ssokot hiwni, Regueli Diczeret.

ANTIPHONA.

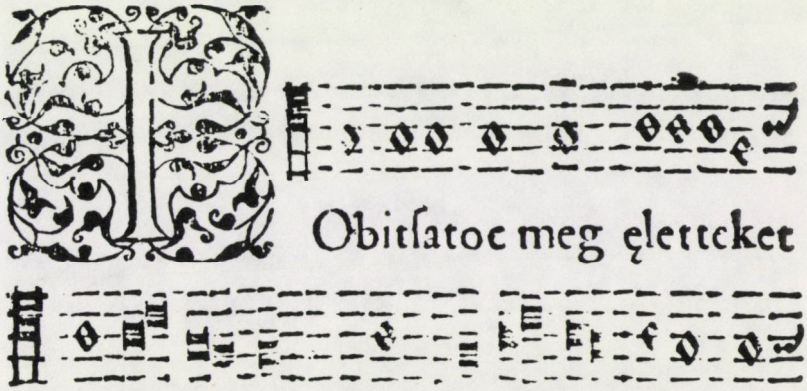

Obitsatoc meg ęletteket Kereßtyenec, Mert im el-közelget a

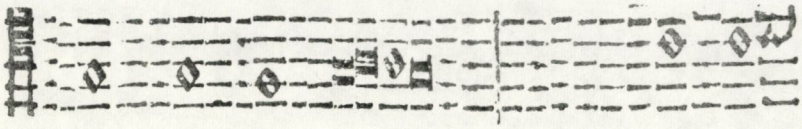

mennyeknec orſſaga. Pſal. Diczer-

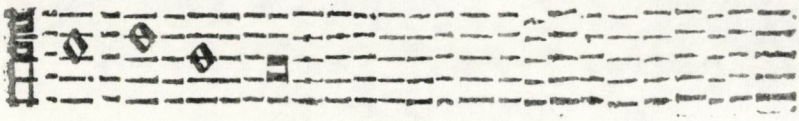

ietec az VR Iſtent &c.

SZAZTIZEN NYOLTZADIC PSALMVS.

Mellyben ſſent Dauid Kirally (mikor Iſten ötet minden haboruſagibol meg ſſabadîtottà volna, es mind az egeſſ orſſagnac akarattyabol à Kiralyi méltoſſagra föl emeltetett volna, ſ-à ſſent gyüleke-zetnec helere Iſtennec hálát ádni ment volna) nagy ſſép Diczeretet mond Iſtennec az ő véle valo ſoc io tétemeniert, ſ-egyeb hiueketis az Iſtennec di-czeretire int, Annac folette az ö feiedelemſegeben à Chriſtus Kiralyſáganac példaiatis meg mutattya.

Conſtemini Domino, quoniam bonus.

Diczer-

DIczerietec az VR Iſtent, mert io: Mert az ő kegyelmeſſege örökcke valo.

Mondgya moſt az Iſrael: Hogy az ő kegyelmeſſege örökcke valo.

Mondgya moſt az Aronnac háza: Hogy az ő kegyelmeſſege örökcke valo.

Mondgyac moſtan à kic Iſtent félic: Hogy az ő kegyelmeſſege örökcke valo.

Mikor à nyomoruſagban volnec, ſegitſegre hiuam az Iſtent: es az Iſten meg ſzabadita engemet.

Annac okaert az VR Iſten en velem lęnęn: nem félec azon, mit miuellyen ennekem az ember.

Az VR en mellettem vagyon azockal, à kic ennekem ſegitſegül vadnac: ennec okaert meg latom az en el-

lenſeginben , à mit kiuanoc

Iobb az VR Iſtenbe remenleni: hogy nem mint emberbe bizni.

Iobb az VR Iſtenbe remenleni: hogy nem mint a feiedelmekbe bizni.

Ha minden poganoc meg környekeznekis engemet: de remenſegem vagyon , hogy az Vrnac neue altal le vagom öket.

Ha meg környekeznec engemet ſ- vgy an meg környekeznekis engemet: de remenſegem vagyon , hogy az VRnac neuebe le vagom öket.

Ha meg környekeznec engemet mint az ray mehec, de meg oltatnac mint a töuiſnec tüze,mert olly remenſegben vagyoc, hogy az VRnac neue altal le vagom öket.

Szinte

Szinte arra keſzerítöttel vala engemet, hogy el eſném: de mind-az altal az VR meg ſegite engemet.

Mert az en erössegem es diczeretem az VR: es ő lön ennekem meg tartaſomra.

Örvendezeſnec es meg tartaſnac ſzozattya vagyon az igazaknac ſatoriba, kic ezt mondgyác: Az VRnac iob keze ſzerzett erös dolgokat.

Az VRnac iobia föl magaſztaltatott: az Vrnac iobia czelekedic nagy dolgokat.

Meg nem hàloc, de élec: Es hirdetem az Iſtennec czelekedetit.

Vgyan valoba meg fedde engemet az Iſten: De mind az altal nem hàgyà meg halnom.

Nyiſſatoc meg ennekem az igaſſagnac kapuit: es be megyec azon, hogy diczeriem az VR Iſtent.

Ez az VRnac kapuia: Kin az igazac bemennec.

Diczerlec tegedet, mert meg halgattal engemet: es lül ennekem meg tartaſomra.

Mert az kö, mellyet az éppitöc el vetenec: à ßegeletnec feięuę lön.

Az VR Iſtentöl lön éz: es czodalatos à mi ßemeinc elött.

Ez à nap, kit az VR ßerzött: vigadgyunc es öröllyünc ö rayta.

Kęrlec Vram ſegîts meg: Kerlec VR Iſten hogy adgy io ßerentſęt.

Aldott legyen az, ki iött az VRnac neuebe: Aldunc tütöket az Vrnac

VRnac hazabol.

Az VR Iſten az, ki minekünc ſzerentſeſſen vilagoſit: Koſſetec azokaert aldozatra volo barant kötelekre, mind az oltarnac ſzaruaig.

Te vagy az en Iſtenem es Lalat adoc teneked: föl magaſztallac teged en Iſtenem.

Diczerietec az VR Iſtent, mert io: mert az ö kegyelmeſſege öröckę valo.

Diczőſeg legyen Atyanac, es Fiunac es Szent Leleknec.

Mikent volt kezdetben moſt es mindenkoron es mind örökön öröcke, vgy legyen.

REGVELI

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

MElto fölſeges VR Iſten minekünc tegedet diczernünc es föl magaſztalnunc. Mert à te irgalmaſſagod es emberekhez valo kegyelmeſſeged örökké valo. Mindenkoron meg halgattad à te hiueidet, midön az ö ſzükſegeknec es haboruſagoknac ideien te hozzád kialtottanac. meg ſzabadîtottad öket, es à te biztatálodhoz kepeſt az halando embereknec hatalmát nem rettegtéc, hanem az ö ſziuec batorſagos volt te benned. Biztaſs azokaert minketis VR Iſten à te ſzent Leikeddel à poganoknac egyeb iſtentelen népeknekis ereiec ellen: Hogy az ö fegyuerektöl es hatalmoktol meg ne rettennyünc, ſokaſſagoktol ſe féllyünc: Hanem à te neuedbe bizuan, es ſegîtſeged mi velünc léuén, ſzegyenîtheſſüc meg az ö keuelyſegeket es hatalmokat. Mikoron kedig à mi büneinkert meg ſanyargattz bennünket, Emlekezzel meg rola, hogy mi az igaz ſzegelet köuön à Chriſtus Ieſuſon eppîtetött Anya-ſzentegyhazad vagyuuc, Ki mind à Sido nemböl ſz-mind à poganyoc közöl iduözîti az ö benne hiuöket. Es tamazd föl raytunc à nyomoruſagoc vtan à te vigaſztalaſodnac

nac vilagos napiat. Ments meg Vr Iſten minket à moſtani ſoc nyomoruſagbolis, es adgy ő-rőmet à mi ſ;iűűnkbe az Euangeliomnac altala, hogy à te io voltoddal egyebeketis biztathaſſunc, teneked bekeſeg̨ben ſ;olgalhaſſunc, es lelki őrőmuel mondhaſſuc, hogy, Aldott az ki minekűnc iőtt az VRnac neuebe, Amen.

RESPONSORIVM

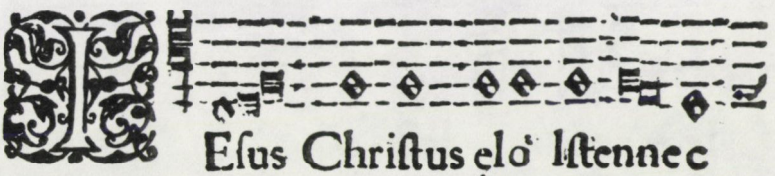

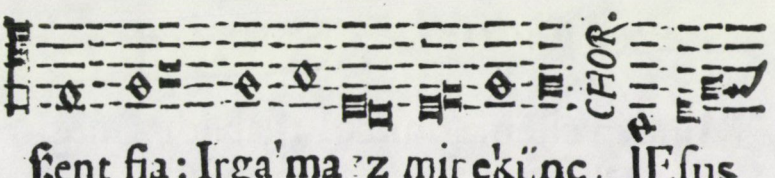

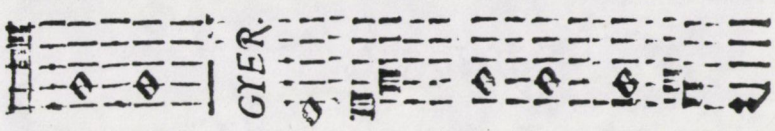

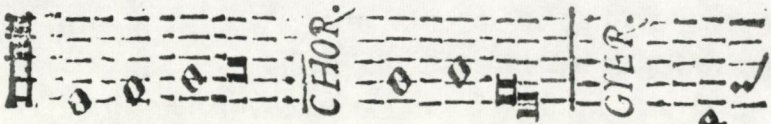

bünöſökhöz. Irgalmazz &c. Di-

czöſęg Atyanac es Fiunac es ſzent

Lelecknec. Ieſus &c.

VERSICVLVS. GYERME.

Minden ellenſeginktöl : ſzabadits meg minket Chriſtus.

CHORVS.

Es tekents kegyelmeſſen : minden nyomoruſaginkra.

Imadſag

IMADSAG.

MIndenhato es irgalmas VR Iſten, ki à te mi hozzánc valo ſzerelmednec véghetetlen bewſegéből, à te egyetlen egy ſzent fiadot nem kimelled, hanem mi erettünc adád, es à mi teſtünkbe vérünkbe öltöztetéd, rabotás ſzolgáuá téued es meg nyomorîtad, hogy az ő engedelmes es alazatos aldozattyaual minket te ſzökſegeddé es tullaidonoddá tennél: Kerünc tegedet minden bizodalomual, hogy kiket à te ſzent fiadnac véréuel megh ſzenteltel, à te ſzent Lelkeddel mégtoztald mindenkoron igazságtnod. Vgyan azon te ſzent fiadnac à mi VRunc Ielus Chriſtuſnac altala, Ki te veled el &c.

BENEDICAMVS à Magne Deus Notaiara.

GYERMEKEC.

Örüllyetec Kereſztyenec, hogy a Chriſtus moſt minekünc meg ielentette ómagat, es irgalmas minekünc

CHORVS.

Halat adgyunc az Iſtennec, ki ſzent fiat mi erettünc, el boczata ez vilagra, hogy minket meg valtana.

AZON VR IESVSNAC EL iöveſeröl Veczernyere valo Diczeretec.

Egen el mult idöben, meg

értettünc a ſzent Prophetac altal,

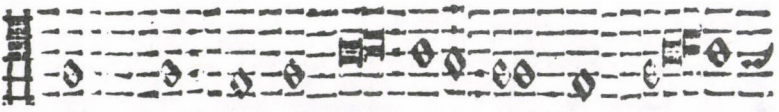

Hogy az Atya Iſtennec fia ez vilagra

iöuendö

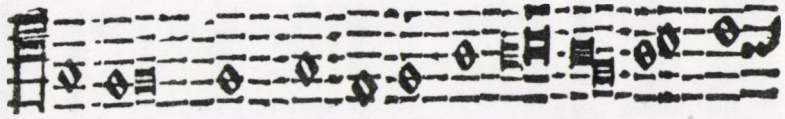

iöuendö, Az ördögnec hatalmaſſagaban

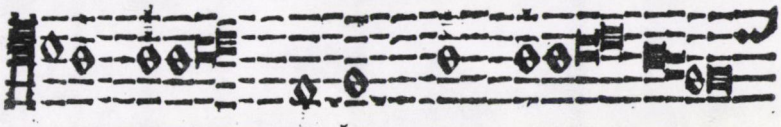

léuő emberi nemnec meg ſzabaditaſara.

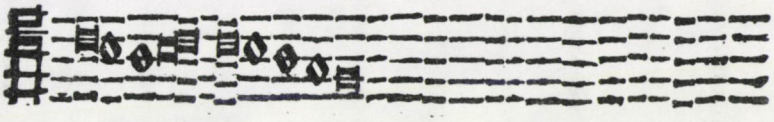

Pſal. XCVI. Enekellyetec az Vrnac.

Ennec à Pſalmuſat oda föl. VI. Leuelen b. meg talalod. Ha kedig töb Pſalmuſokat akar valaki azzal egyetembe mondani, azon Pſalmus vtan à melly Pſalmus köuetközic, azt kelly mondani. Mert azoc egy maſ-vtan mind à Chriſtuſnac el iöueſéröl es az ö orſzaglaſarol valoc.

A Pſalmus vtan Capitulom köuetkezic ſ-à Capitulom vtan ez Hymnuſt mondgyuc.

A CHRISTVS NAC EMBERRE LEteröl, Iſtenſegéröl es mindenhato voltarol valo diczeret, Mellyben könyörög Az Anya ſzentegyhaz a Közbe-iaro Vrnac, hogy meg oltalmazza a hiueket à lelki ellenſegnec kegyetlenſegetöl es hatalmatol.

HYMNVS *Conditor alme &c. Diui Ambróſij.*

Indeneknec teremtöie,

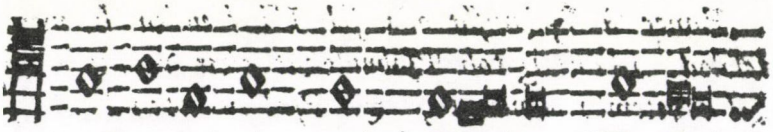

es hiueknec meg váltoia, Chriſtus

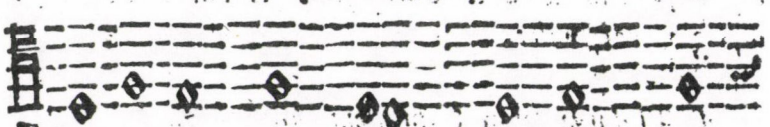

Atyanac ſzent fia, Halgaſd meg imad-

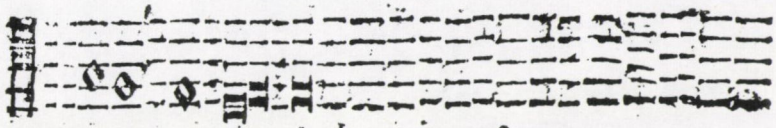

imadſagunkat.

Ki az emberi nemzetnec, veſzedelmén kónyórülel, meg valtad te ſzent véreddel, bünóſóket ſzabadital.

Mikor Iſten vegezeſe, mi raytunc be tellyeſedęc, ackor kózinkbe le ſzalall, ſzüznec miheból ſzületuęn.

Kinec hatalmaſſagara, mindenec nagy terdet haytnac, mennyeiec es földiec, nagy tiſztesſęguel ſzolgalnac.

Az nap az ó enęſzeſęt, az hold az ó vyulaſat, czillagoc fenyeſſegeket, te mondaſodra meg tarttyac.

Teged kęrünc ſzent VR Iſten, ki iouendó vagy itelni, ments meg minket ez vilagon, az ellenſęgnec tóretól.

Diczeret tiſztteſſęg legyen, Atyanac es ő fianac, Es ſzent Lelec VR Iſtennec, moſt es örökkön örökkę, Vgy legyen.

MAS HYMNVS azon notara.

MIndeneknec teremtöie, es hiueknec meg valtoia, Chriſtus Atyanac ſzent fia, bűnősöknec bizodalma.

Halgaſd meg mi kęreſünket, neked adtuc mi ſziüünket, Atyadhoz hogy vigy mind minket, hozza igazgaſd vtunkat.

Ez vilagnac veſzedelmet, ſzanad es ő nagy eſetęt, keduedet hozza ielentęd, az teſtet ſzüztől föl vöued.

Bűnősökert te meg halal, minket vęred-

vęreddel meg valtal, pokoltul meg ſzabadîtal, Atyadnac keduebe iutatal.

Nints naladnal tőb ſzoſzolonc, mennyorſzagban tőb gyamolunc, kiuőled tőb bizodalmunc, Atyad előtt prokatorunc.

Te vagy Iakob laytoriaia, nalunc Atyadnac zalaga, vtunc minekünc hozzaia, Angyaloknac vigaſaga.

Te Noe barkaianac aitoia, mennyorſzagnac ſzent kapuia, bűnűnknec olly aldozttya, kit io ſzemuel lat az Atya.

Te Moyſeſnec oltara, mindeneknec nagy otalma, Bűnőſőknec ſzoſzoloia, kit io ſzemuel lat az Atya.

Azert neked eſedezünc, buzgo ſzűből moſt kőnyőrgünc, ęletűnkben hogy legy velünc, ez vilag ellen otalmunc.

Te Igednec ellenſegit, es hütödnec ellenzöit, törd meg hogy az te hiueid, nepnec fedheſſęc vętkeit.

Diczöſeg legyen Atyanac, es teneked ö fianac, egyetemben ſzent Leleknec, az diczö ſzent Haromſagnac. Vgy legyen.

HYMNVS AD NOCTVRNVM ECCLESIAE.

A ZACHARIASNAC ENEKE LVcae 1. Azon Conditor alme, auagy, VERBVM SVPERNVM prodiens Notaiara.

Mellyben az vén Zakharias pap à ſzent Erſebeth aſſzonnac ferie, Elöſzer diczeri es magaſztallya Iſtent az ö embereckel valo nagy io tetéiert, hogy az ö regi igereti es fogadaſa ſzerént, ſzent fiat az emberi nemzetnec meg valtſagara el küldötte. Annac vtanna à Chriſtuſnac orſzagarol es à Kereſztelö Janoſnac tiſztiröl ſzol.

Aldott

ALdott Kereſztyenec Vra, Mert ez à kegyelmes Atya, ki mindeneket meg alda, ô ſzent fiaual meg valta.

Dauidnac ezt meg ielenté, irgalmaſſagat hirdetę, mert Chriſtuſt neki igerę, es orſzagat vęle közlę.

Ezt az Atya meg igerę, Prophetac altal hirdetę, eſküueſęt eröſſitę, fiat minekünc el küldę.

Hogy ki mentene ezekből, bűnből haragbol, pokolbol, karhozatbol es kętſęgből, es rettenetes fogſagbol.

Ielentenę meg io voltat, hozzanc nagy irgalmaſſagat, tellyeſitenę mondaſat, eſkűeſet fogadaſat.

Ezt Abrahamnac fogada, mikor neki e ſzot monda, el ereſztem en fiá

mot

mot; mert mindeneket ez meg ald.

Ki az beketelenſęgbŏl, meg ſzabadit minden büntŏl, kętſegtűl es karhozattol, ſzükſegünkben kęſertettŏl.

Neked ſzentſegben ſzolgalunc, Mert Chriſtus à mi ſzentſegünc, minekűnc ŏ igaſſagunc, kit hűttel mi meg kapczolunc.

Es te gyermec hiuattatol, Prophetanac az Iſtentŏl, hogy vtat nyiſs te az Vrnac, ki ellene all pokolnac.

Vezerleſz mindent hozzaia, Mert ŏ iduŏſſęgnec vta, kit io voltabol az Atya, nekűnc bűnŏſŏknec ada.

Illy kegyelmes lŏn az Atya, mert mennyorſzagbol meg lata, es mindeneket meg valta, fiat errettűnc kinzata.

Azert

Azert nęzz reanc VR Iſten, kic meg vakoltunc à bünben, gerieſſ; Szent lelket ſzüünkben, hogy élheſſünc mi lelkünkben.

Diczeret neked ſzent Atyanc, ki vralkodol mennyekben, ſzent fiaddal mind öröckè, ſzent Leleckel egyetembe, Vgy legyen.

MEGIS MAS HYMNVS AZON ádöre. Szent Ambrus Doctoré. Mellyben az hiuec könyörgeſſel diczeric à Chriſtus leſuſt az ö emberré létéiert, es föl magaſtallyac az ö ſoc io tétemenyiert.

Veni redemptor gentium.

JÖuel nepeknec meg valtoia, mutaſd-meg ſzüznec ſzüleſęt, kin ez vilag czodalkozic, hogy ſzüztöl Iſten ſzületęc.

De nem ferfiui magbol, hanem ſzent Lelec Iſtentöl, az Ige teſtbe öltözęc, ſzüznec mihe meg viragzęc.

Szüznec mihe neuekedic, ſzüzeſſęg meg tartatic, tiſztaſagban öriztetic, Iſten miheben viſeltetic.

Származic ágyas hazabol, à ſzep ſzüznec ſzent miheböl, bizony Iſten bizony ember, vtra mi hozzanc erede.

Attyatul földre le idue, pokolra ſzalla meg győzę, ſzent Attyahoz emeltetęc, Iſten ſzekębe ültetęc.

Atya Iſtennec ſzent fia, ki föl öltözel à teſtbe, mi teſtünknec gyarloſagat, hatalmaddal eröſſits meg.

Az te iaſzlod immar fenlic, vy vilag eijel tündöklic, kit ſetetſęg el nem födhet, mert hüttel öröcke fenlic.

Diczö-

Diczőſeg neked VR Iſten, ki ſzűlettęl à ſzep ſzűztől. Diczőſeg te ſzent Atyadnac, Szent Lelekel egyetembe.

MAS HYMNVS AZON NOTAra. Mellyben A Szent Lelket ſegîtſegül hijuc, A PRIMARA.

JŐuel ſzent Lelec VR Iſten, banatinkban vigaſztally meg. felelmünkben batorits meg a Chriſtuſnac ęrdemeiert.

Iőuel kerünc o Szent Lelec, Adgyad nekünc hiueidnec, te kedues aiandekidat, a Chriſtuſnac erdemeiert.

Iőuel es ronts meg közöttünc, az atkozott gyülőſeget, es tegy minket eggyeſſőcke, a Chriſtuſnac erdemeiert.

Diczőſeg legyen Atyanac, es ő fianac Chriſtuſnac, a ſzent Lelec VR Iſtennec, Szent Haromſag egy bizony Iſtennec.

MEGIS MAS HYMNVS A SZENT Leleknec ſegitſegül valo hiuaſarol, Azon Notara.

Rőuel ſzent Lelec VR Iſten; Ki Atyaual vagy egy Iſten, tegy mi velünc kegyelmeſſen, A Chriſtuſnac erdemeiert.

Bünőſőc vagyunc előtted, mert nem fogattuc inteſed, De büneinket fődőzzed a Chriſtuſnac erdemeiert.

Ald meg ſzent Lelec ſziüünket, Szentőld meg a mi lelkünket, vyits meg termeſzetünket, a Chriſtuſnac erd.

Te vagy ſziüünknec vilaga, minket tart

tart bűnnec fogſaga, ne legyűnc ördögnec orſſaga, a Chriſtuſnac erdemeiert.

Hitetlenſegűnknec bűnet, kegyetlen ſegűnknec terhet, Ronts el karhozatnac kötelet, A Chriſtuſnac erdem.

Viſellyed az mi gondunkat, neked adtuc mi magunkat, vezerlyed à mi vtunkat, a Chriſtuſnac erdemeiert.

Szent Lelec Iſten irgalmazz, es minden bűntől otalmazz, karhozat ellen legy nagy tamaſſ, a Chriſtuſnac erd.

Minden keſerűſegűnkben, es eletűnknec rendeben, batorits minket hitűnkben, A Chriſtuſnac erdemeiert.

Az igaz hűtnec gyűmöltſet, a ſzeretetnec egyeſſeget, plantallyad mindenöt io hiret, a Chriſtuſnac erd.

Setetſegűnknec vagy vilaga, mi ſzi-

 űűnk-

ũũnknec nyaiaſſaga, lelkũnknec legy bodogſaga, a Chriſtuſnac erdem.

Szent lelec kerũnc tegedet, otalmazd a te Igedet, eſmerheſſũnc meg tegedet a Chriſtuſnac erdemeiert.

Diczőſęg Atya Iſtennec, mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac, es ſzent Lelec VR Iſtennec, Szent Haromſag egy bizony Iſtennec. Amen

A REGVELI DICZERETHEZ VAlo Hymnus, VERBVM SVPERNVM Prodiens.

Mellyben az hiuec könyörögnec Chriſtuſnac az ő igaz eſmeretéert, ő hozzá valo ſzerelmekert, es hogy ne az ö bünöc ſzerent czelekedgyec vélec, hanem az ő irgalmaſſaga ſzerent à mennyei bodogſagnac tarſaſagaba reſzeſſe tegye öket.

Menny-

MEnnyböl az Ige le iöue, Regen Atyatol ki iöue, ßületęc iduössegünkre, es fogsagunkbol ki mente.

Te vagy Atyanac Igeie, Kit Adamnac meg igere, Abrahamnac Dauidnac ielente, vegre mi nekünc el külde.

Boczasd meg azert bününket, vilagosits meg ßiüünket, erössits bennünc hitünket, mutasd Atyadnac kegyelmet.

Ielents meg nekünc Igedet, Kiböl hihessünc tegedet, es legy minekünc eppület, vt, igassag, öröc ęlet.

Mikoron itelni el iöß, legy kegyelmes fiaidhoz, es vigy minket ßent Atyadhoz, ęlettel meg aiandekozz.

Diczöseg legyen Atyanac, Tißtesseg

teſſeg ő ſzent fianac, Diczeret a ſzent Leleknec, ki ęl őrőckę mennyekben. Amen.

VERSICVLVS. GYERME.

Mutaſd meg VR Iſten ennekem a te vtaidat.

CHORVS.

Es tanits meg engemet a te őſuenyidre.

AZ MAGNIFICAT-RA.

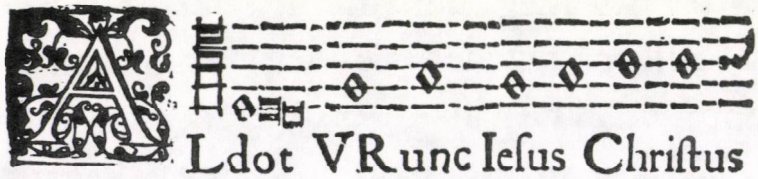

ALdot VRunc Ieſus Chriſtus

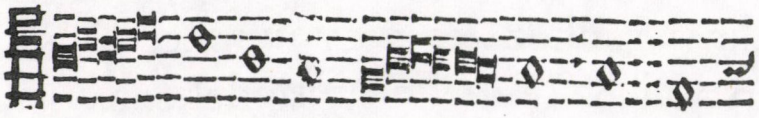

mi kőzinkbe iőuęn az ő di-

cző

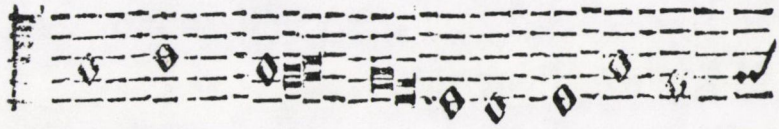

czö ſzent neue be tölte ſzeles ez

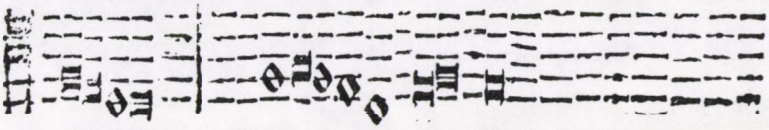

vilagot. Föl magaſztallya.

Magnificat anima mea Dominum LVCÆ 1.

A mi Vrunc Iesus Chriſtus ſzent Annyanac Marianac Eneke. Mellyben à ſzeplötelen ſzüz dicszeri es magaſztallya az VR Iſtent az ö nagy io tetéiert, Hogy az emberi nemzetnec meg kegyelmezet, igeretit be teliyeſitötte es az ö Anya-ſzentegyhazanac meg ſzabadulaſaert valtſagul az Iduözitö Meſſiaſt el küldötte es meg adta.

El magaſztallya az en lelkem az VRat.

Es örvendöz az en lelkem : az en idvözitö Iſtenemben.

Mert meg tekenté az ö ſzolgalo leanyanac ala valo voltat : Ime azert ebből bodognac mondnac engemet minden nemzetſegec.

Mert nagy dolgokat czelekedęc en velem az, à ki hatalmas : es kinec ſzent az ö neue.

Es az ö irgalmaſſaga nemzetſegről nemzetſegre vagyon: Azoknac, kic ötet felic.

Hatalmaſſagot czelekedęc az ö kariual : Ideſtoua ſzeleſztę azokat, kic keuęlyec az ö ſziueknec gondolatyokban.

Le vetötte az hatalmaſokat az ö ſzekekből: es fel magaſztalta az ala valokat.

Az

Az ęhezőket be tőltőtte iockal: Es à gazdagokat üreſſen boczatta.

Föl vőtte Iſraelt az ő ſzolgaiat: hogy meg emlekeznęc irgalmaſſagarol.

Mi-keppen ſzolott à mi Atyainknac: Abrahamnac es az ő maguanac mind őrőckę.

Diczőſęg legyen Atyanac &c.

IMADSAG.

VR Ieſus Chriſtus élő Iſtennec ſzent fia, kit az Atya minekünc io kedueből es irgalmaſſagbol az ő igeretè ſzerént ez vilagra boczatott, es minket à bűnnec iutalmatol à karhozattol es őrőc haláltol à te kedues áldozatodnac altala meg ſzabadîtott: Alazatoſſagual kőnyörgünc teneked, Tamazd föl immar à te Iſteni nagy hatalmadot, es iőy-el. Szabadits meg bennünket à mi érdemlett veſzedelminkből, mind az űdő ſzerént valokbol ſ-mind az őrőcké valebol. Bir-

iad, igazgaſſad es otalmazzad ez vilagnac enni ſoc haborui kőzőtt à te meg valtott iuhaidat, es tarts meg őket az őrőc életre: Ki az Atyaual es à ſzent Leleckel egy Iſtenſegben élſz es vralkodol. mind őrőckőn őrőcké. Amen.

BENEDICAMVS. GYERM.

Ieſus Chriſtus kit az Atya Valtſagunkra. &c.

MAS ANTIPHONA A PSALMV-ſokra Az Vr el iöueſnec, auagy, Aduentnec idején.

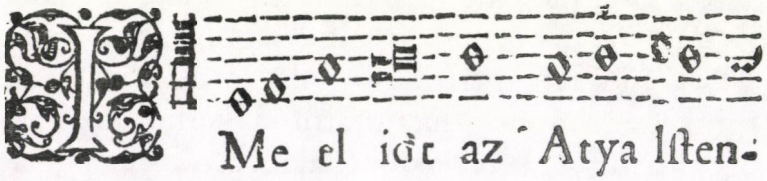

Me el iőt az Atya Iſten-

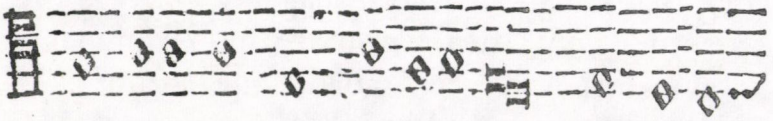

nec fia, es meg ielentőtte nekünc az

iduő-

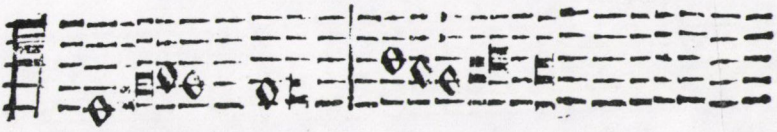

idvöſſegnec vtat. Pſal.

KARACZON ESTIN VECZER.

nyere valo Iſteni Diczeret.

ANTIPHONA. Scitote quia &c.

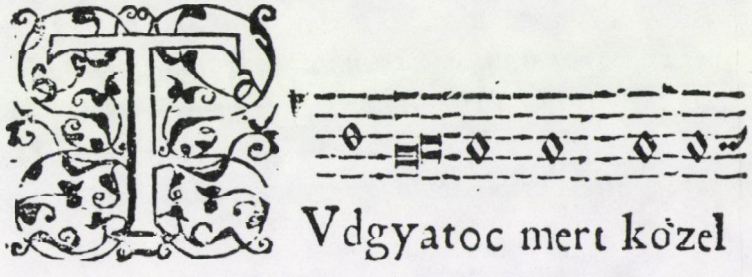

Vdgyatoc mert közel

vagyon az Iſtennec oſſaga, bizony

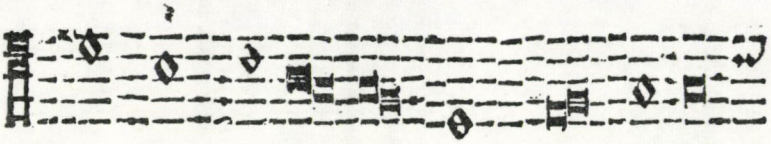

mondom tűnektec hogy nem keſic.

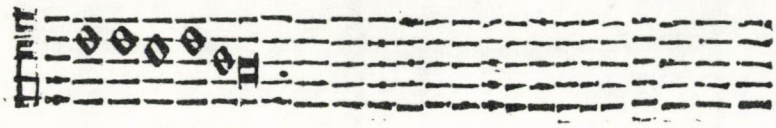

Diczerietec &c.

PSALMVS CXIII.

Mellyben àz hiuec diczeric az VR Iſtent, ki az ò Atyai gond viſeleſe ſzerent mindeneket nez, bir, es az ò akarattya ſzerent el valtoztat. A keuelyeket meltoſagokbol le hannya, à ſzegenyeket fol emeli, à magtalan aſſ,ony állatokat edes magzatockal meg vigaſztallya, es minden nyomorultaknac taplaloia.

Laudate pueri Dominum.

DIczerietec Iſtennec ſzolgai az VR Iſtent: Diczerietec az VR nac neuet.

Al.oc

Aldott legyen az VR Iſtennec neue: moſtantol fogua mind örökke.

Nap tamadattol fogua mind nap nyugatiglan: Dicſerteſſęc az Vrnac neue.

Föl-magaſztaltatott az VR Iſten minden nepeknec fölette: es az ő diczősége fellyeb vagyon az egeknęl.

Kiczoda volna haſſonlatos a mi Vrunkhoz Iſtenünkhöz: ki a magaſſagban vralkodic.

Mind-az-altal megalazza magat: hogy meg laſſa az ęgben valokat es a földieket.

Ő emeli-föl a ſzegęnt a porbol: es a ganeibol föl igazîttya a nyomorultat.

Hogy helyhöztеſſe őtet a feiedelmek-

el : az ő nępenec feiedelmiuel.

Ki à magtalan aſſ;oni-állatot : fiain őruendőző Anyaua teſ;i.

Diczőſęg legyen Atyanac &c.

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

A Chriſtus Anya-ſſentegyhazanac meg erőſſiteſeiert.

VR Iſten mi mennyei ſ;ent Atyanc, kőnyőrgűnc teneked, Tekents reanc nyaualyas bűnős fiaidra à magaſs mennyből, es kőnyőrűly raytunc: Hogy à te ſ;ent neuedet mind őrőcke diczerheſſűc, es è főldnec kerekſegében à te nagy irgalmaſſagodat mindeneknec hirdettheſſűc. Miuelhogy kedig à te diczőſęgedben olly igen fől magaſ;taltattál, hogy te hozzád ſohol ſemmi nints haſſonlatos, emelly fől minketis à porbol te nyomorult ſ;ęgeny fiaidat, es tiſ;títs meg à bűnnec es hitetlenſegnec ganeiabol. Hogy az Apoſtoloknac es Prophetaknac tudomanyoc altal tegedet igazan meg eſmeruén es előtted meg igazul-

igazuluán, lelkünkben meg tiſztulhaſſunc, minden ioban gazdagollyunc es batorſagban legyünc: Es à te tőled vőtt hatalom altal à bűnön őrdőgön es halalon vralkodgyunc. Mierthogy kedig à te Anya-ſzentegyhazad minden hiueknec Annya, Kit az hitetlenec ez vilagnac enni ſoc haboruihoz kepeſt (mellyekben naponként nyomorog) tellyeſſęguel magzatoknelkűl valonac, áruánac, es gyamoltalannac aîtnac: Szabadîts meg őtet è ſoc romlaſbol es puſztulaſbol, hogy à te házadban ſoc ſiainac őruendezheſſen. Tekints meg à magtalan aſſzoni-allatoknakis fohazkodaſokat, es vigaztald meg őket edes magzatoknac aiandekáual, hogy mikor őc ez vilagbol ki mulandnac az ő ágazattyokbolis ő kepekbe Iſten tiſztelő emberec maradgyanac è földön. A mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala Amen.

SZAZ TIZEN HETEDIC PSAL.

Mellyben à Propheta minden nemzetſegeket int es hîv az VR Iſtennec diczeretére, Es iouendöt mond ez egeſs vilag nemzetſeginec à Chriſtus orſzágára valo huatalrol.

r Laudate

Laudate Dominum omnes gentes &c.

DIczeriętec minden poganoc az VR Istent: Diczeriętec ötet minden nepec.

Mert meg erössitetett mi raytunc az ö irgalmassaga: es az VR Istennec igassaga meg marad mind öröckę.

Diczöseg legyen Atyanac &c.

A CHRISTVSNAC IGAZ ESMEredert valo Hala-adas es Konyörges.

HAlat adunc mi teneked fölseges Atya mindenhato VR Isten, à te mi hozzánc valo nagy irgalmassagodert: Hogy minket el veszett fertelmes bűnös embereket, à mi nagy veszedelmünkben es szertelen téuelgesünkben meg szanván, igereted szerént à te szerelmes fiadot ez vilagra boczattad, minket à baluanyozo pogansagbol ki vöttél, à mennyei igassagnac vtara hoztál, es az öröcké valo hal-

lo halhatatlanſagnac bodogſagára hiwtál : Kőnyőrgűnc teneked, őrizz meg minket à te ſ;árnyad alatt, es ne rekeſſ;-ki à te irgalmaſſagodbol. Hogy tegedet minden népec előtt diczerheſſűnc, hirdetheſſűnc es imadhaſſunc. Maradgyon meg raytunc, VR Iſten, mindenkoron à te nagy irgalmaſſagodnac es igaſſagodnac hatalmas ereie, es vralkodgyec ſ-triumphallyon ſ;abadon kőzőttűnc : à mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala &c. Amen.

SZAZ NEGYVEN HATODIC PSALMVS

Diczeri ſſent Dauid è Pſalmuſban az Iſtennec igaſſagát es emberekhoz valo irgalmaſſagat. Annac folette minden embert arra int, hogy ſenki ne bizzéc halando emberbe, hanem czac az Iſtennec nagy kegyelmeſſegebe.

Lauda anima mea Dominum.

DIczeried en lelkem : az VR Iſtent.

Diczerem az VR Iſtent az en ęletemben : es eneklec az en Iſteńemnec mig ęlec.

Ne bizzatoc a feiedelmekbe : az embernec fiaba, ki nem iudo'zithet.

Mert ki megyen az o' lelke, es meg ter az o' fo'ldebe : es az napon el veſznec minden o' gondolati.

Bodog ember azert az, à kinec ſegitſege az Iacob Iſtene : es kinec remenſege vagyon az o' Vraban Iſteneben.

Ki az eget es fo'ldet teremto'tte, à tengert es mindeneket, mellyec azokban vadnac : es ki meg o'rzi az igaſſagot mind o'ro'ckę.

Ki igazat teſzen a patuar miatt meg nyomorodtaknac, kenyert ad az ęhezo'knec : Az VR Iſten ſzebaditrya meg

meg à foglyokat.

Az VR Iſten nyittya meg az vakoknac ßemeket, az VR emeli fel à nyomorultakot: az VR Iſten ßereti az igazakot.

Az VR Iſten ȯrzi-meg az iȯueuęnyeket, az aruat es ȯzuegyet fȯl emeli: es az iſtenteleneknec vtokat el veßti.

Regnal az VR iſten mind ȯrȯckę: az te Iſtened Sion nemzetſęgrȯl nemzetſegre. D.czeret legyen az Iſtennec.

Diczȯſeg legyen Atyanac &c.

E PSALMVS BOL VALO 1MADSAG.

e

Kőc mindenhato Iſten, mélto hegy à mi tellyes életűnkben, mindenkoron diczeriűc es magaſztallyuc à te ſzent neuedet. Mert à te iſteni io voltodbol es áldaſodbol, nem czac teſti ſzükſegűnkben viſeled gondunkat, Hanem à lelki es őrőcké valo ioknac igeretiuelis naponként vigaſztalſz, éltettz es igazgattz bennűnket. Neueld azert bennűnc az igaz hűtet es à mennyei bodogſagot, es add valoba meg eſmernűnc ez vilaganc el mulando voltat es az ő tőkelletlen állapattyat, Hogy ſemmi remenſegűnket ne veſſűc az halando es porrá leiendő emberekbe, kic minden ő hatalmockal es gondolatockal, miként az árnyec el mulnac es porrá leſznec; Hanem minden remenſegűnc es bizodalmunc czac te benned legyen, ki à mennyet, főldet, tengereket mind az ő bennec valo àllatockal egyetembe egyedől teremtőtted. Mert bizonnyal tudgyuc, hogy minekűnkis ſzinte ollyan io akaro Iſtenűnc es kegyelmes Atyanc vagy, mint Iacobnac es à tőb regi ſzent Atyaknac: Ki à gyamoltalanoknac bizott patronuſoc vagy, Az éhſeg miatt

miatt erőttlen ſzegenyeknec eledelt adtz, A rabſagban meg èpedett ſoglyokat meg ſzabaditod, à ſzeme faio vaklandos embereknec latáſt es vilagoſſagot adtz, az el vetőtt nyomorultakot fől emelőd, az Igazakot ſzereted es ſoha el nem hagyod, Az idegen földőn vizen budoſokat es az iőueuenyeket őrized, Az őzuegyeknec es áruáknac kegyes Attyoc vagy, az Iſtenteleneket, hamiſſakot es eretnekeket meg rontod. Mutaſd meg azokaert kegyelmes Atyanc à mi ellenſegűnc ellen è mi moſtani romlaſunkban es veſzedelműnkben, hogy te mind őrőcké regnalſz es vralkodol, es à te orſzagodnac è földőnis igaz Kirallya es hatalmas Feiedelme vagy, à te ſzent fiaddal es ſzent Lelkeddel egyetembe, Amen.

A Capitulom kőuetkezic. Annac vtanna az Hymnus, lőuel nepeknec meg valtoia &c. kit ide föl CXLVI. leuelen meg talalſz. Az Hymnus vtan imez Verſiculuſt kelly mondani.

GYERMEKEC.

Ne fellyetec felelmes ſzüüe mberec.

CHORVS.

Mert el ió a mi Iſtenünc es iuczit minket.

A MAGNIFICATRA VALO
Antiphona.

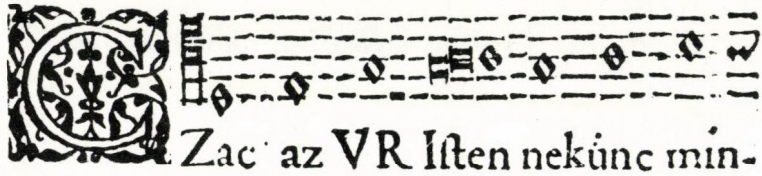

Zac az VR Iſten nekünc min-

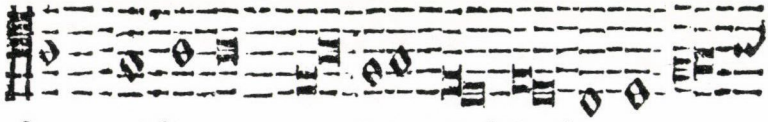

den otalmunc, es büneinkből igaz meg

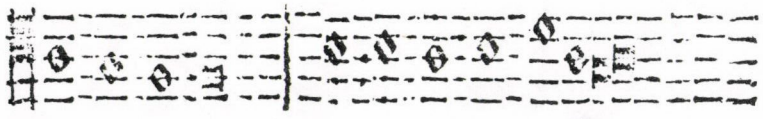

ſzabaditonc. Fel magaſztallya &c.

Iuad-

IMADSAG.

TAmazd fel VR Iſten à te nagy hatalmadot es iöy-el, ſ-à te nagy erödel ſegîts meg bennünket. Noha kedig à mi bűneinc à te kegyelmes ſegitſegedet mi tőlünc el rekeſztenéc, De mind az altal à te nagy irgalmaſſagod engedelmeſſen czelekedgyéc mi velünc: Ki az Atyaual es à ſzent Leleckel élſz es vralkodol mind örökkön örökke. Amen.

II. VERSICVLVS. GYERME.

Emlekezzęl meg VR Iſten à te nepedhez valo io keduedbe,

CHORVS.

Latogaſſ meg minket à te iduözité ſeddel.

IMADSAG.

ERűnc tegedet VR Iſten, hogy legy fűgyelmes à mi könyörgeſünkre, es à mi ſzűnknec ſetétſegét à te meg latogataſod nac malaſzttyaual vilagoſits meg. Ki elſz es vralkodol &c.

III VERSICVLVS. GYER.

Sionbol iő ki az ő ſſinyenec ſſepſege.

CHOR. Az Iſten nyiluan fog el iőni.

IMADSAG,

SErkents fől VR Iſten à mi ſſiűűnket, hogy à te egyetlen egy fiadnac vtat tiſztitſunc es keſſitlűnc, Hogy az ő mi-hozzánc valo el iőueſe altal, teneked tiſzta ſſiuel ſſolgallyunc: Ki éllj es vralkodol &c.

IIII. IMADSAG.

ENgedgyed kérűnc tegedet mindenhato Vr Iſten, hogy ki à regi rabſagtol maradótt bűnnec igaia miatt el faradtunc es meg nyomorodtunc, à te egyetlē egy fiadnac vy ſſületeſeuel meg ſſabadollyunc. Azon mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac altala, ki te veled es à ſſent Leleckel ei es vralkodic mind őrőckőn őrőcké. Amen.

BENEDICAMVS. GYERM.

Ieſus Chriſtus kit az Atya valtſagunkra el ereſſte. &c.

A MI VRVNC IESVS CHRISTVS NAC TEST S; ERENT VALO SZŰLETESENEC ŰN nepen valo REGVELI Diczeretec.

HAYNALBAN valo ANTIPHONA.

A Tya Vr Iſten mon-

da, Fiam vagy te ennekem. Mert

ſ ij órdck-

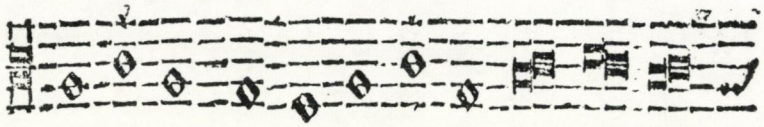

örö̃cktöl fogua nemzettelec tege-

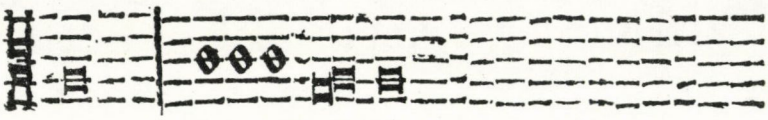

det. Pſal. II. Miert zendülenec &c.

à XVIII. Leuelen talalod meg, Az vtaniſmeg à VIII. Pſalmuſt kelly mondani, ki igy kezdetic. VR Iſten mi Vrunc &c. Azt XXXV. Leuelen talalod meg. Vtolſor à Huſſon negyedic Pſalmuſt kelly mondani, ki eckeppen kezdetic. Az VR Iſtené à föld &c. à mint im meg irtuc.

Huſſon-NEGYEDIC PSALMVS.

Kiben ſſent Dauid Kirally arra tanît bennünket, hogy è ſſeles vilag, minden ö benne valo állatockal egyetembe, az VR Iſtené. De mind-azaltal, meeg az ö nepe között ſem mindenec idvö ziilnec, hanem czac azoknac vagyon helyec men-

nyorſſag-

nyorſságban , à kic az VR Iſtent hiuén ſzolgallyác , à bünöknec rutſagabol ki tiſztulnac , ſentül ſ-igazan élnec , es ómagokat è földön à mennyei élethez ſzabiac.

Domini eſt terra & plenitudo eius.

AZ VR Iſtené à föld s es mindenec kic àbban vadnac : è földnec kerekſege es à kic ó benne lakoznac.

Mert ó fondalta ótet a tengereken : es a folyo vizeken czinalta ótet.

Kiczoda megyen föl az Vrnac hegyere ? es kiczoda maradhat meg az ó ſzent helyen?

Az artatlan kezú s es a tiſzta ſziúú: ki hiwſagos gondolatra lelket nem adta, ſem czalardul meg nem eſkütt.

ó ueſzen àldaſt az VR tol : es igaſ-

ſagot az ȯ Iduȯzitȯ Iſtenetöl.

Effęle nemzetſeg kereſi ȯtet: Azoc a Iakob nemzetſegi, kic a te ortzadot kerecſi.

Emellyętec fȯl kapuc a tü feieteket, es emelkedgyetec fȯl ȯrȯcke valo ay toc: hogy be mennyen a diczőſeges Kiraly.

Kiczoda az a diczȯſeges Kiraly? az erȯſs es hatalmas VR Iſten, az erȯs hadakozo VR.

Emellyetec fől kapuc a tü feieteket, es emelkedgyetec fȯl ȯrȯcke valo ay toc: es be megyen a diczȯſeges Kiraly.

Kiczoda az a diczȯſeges Kiraly? a vitezlȯ ſeregeknec Vra Iſtene, ȯ a diczȯſeges Kiraly.

Diczȯſeg legyen Atyanac &c.

E pſal

E PSALMVSBOL VALO IMADSAG.

Az vy élétért es à Christusnac orßagáért.

e

ORőc mindenhato Isten, minden állatoknac teremtőie Vra Istene: Ki minket embereket azert teremtőttél s-iduőzitőttél, es azokaert plantaltal è földnec ſ;inyén, hogy az igaz hűtnec altala, itt ez vilagon te előtted, tiſ;tan, igazan es iamborul éluén, menny-orſ;agba meheſſűnc, es à te meg mondhatatlan nagy bodogſagodnac lataſaual, mind őrőcké élheſſűnc. Alazatos keppen kőnyőrgűnc teneked, hogy vgy vezerelly es igazgaſſ minket. Hogy à mi bennűnc valo lelket okoſſagot es ertelmet te-tűled hijaba ne vőttűc legyen. Hanem ezeckel te előtted ſ;entűl éllyűnc, tegedet à mi tellyes életűnkben hiuen ſ;olgalhaſſunc, es à te akaratod ſ;erent félé-baratinknac haſ;nalhaſſunc. Artatlan kezzel, tiſ;ta ſ;iuuel es allazatoſſaggal tiſ;tellyűnc tegedet. Sziűűnkben keuelyſeg miatt fől ne fuualkodgyunc. Fele-baratinc ellen czalard beſ;eddel, ragalmazaſſal es hamis eſkűueſſel ſoha ne vétkezzűnc, Hogy à te áldaſodban, igaſſagodban

es irgalmaſſagodban mindekoron meg maradhaſſunc. Adgyad touabba mi Iduőzitő Iſtenűnc, hogy te benned vyonnan ſ;ületteſſűnc, minden űdőben tegedet kereſſűnc, es à te ſinyed elől el ne fuſſunc mint az Adam, Hanem Iakob-ként elődbe ſieſſűnc: Hogy à diczőſegnec Kiralya à Chriſtus regnallyon mi bennűnc, ki erőſſ es hatalmas hadakozo, es vitezlő ſeregeknec VRA. ő vralkodgyéc es őregbîtſe mind ez egeſ; főldnec kerekſegeben az ő orſ;agat, Mint ki à bűnnec, halálnac, à ſatannac es pokol hatalmanac meg győzője. Hogy minden hatalmaſſagoc, az ő birtoka alatt legyenec, es az ő neueben térdec meg hajollyon mind à mennyeieknec, főldieknec es pokol-belieknec. Ki te veled es à ſ;ent Leleckel egy bizony őrőc Iſten léuén él es vralkodic, mind őrőckon őrőcké. Amen.

A PSALMVSOKAT el vegezuén imez Capitulomot kelly mondani az Iſaias Prophetanac könyuéből.

Ez iőuendő mondaſt à ſ;ent Iſaias Prophéta irta, à Chriſtuſnac ſ;ületéſéről, kőnyuenec Kilenztedic reſ;eben.

A Meſ-

A Meſſiaſnac vèlünc valo io tètèmenyiröl, állattyarol es orſßagarol.

A Nęp melly à ſetetben iar vala, nagy vilagoſſagot lata: Az halal arnyekanac földen lakozoknac vilagoſſag tamada. Meg ſokaſitad à nępet, nem bővczüled nagynac à vigaſagot: Mert örülnec te előtted, mint à kic az arataſt ęric, es mikent à vitęzec örülnec, mikor az ellenſegtöl nyert ragadomannyal oſßoznac. Mert az ö terhenec igaiat, es az ö vallanac palczaiat, es az ötet nyomorgatonac botat el töred, mint à Madian meg rontaſanac napian. Mert kis gyermeczke ſßületęc nekünc, es fiu adatęc minekünc, es lön az ö feiedelemſege az ö vallan. Es ötet illy-

t en

en neuel fogiac hiwni. Czudalatos, Tanacz ado, Erős Iſten, örökevalosagnac Attya, Bekeſegnec feiedelme, Az ő birodalma meg ſokaſodic, es az ő altala lett bekeſęgnec nem leſſen vege. Dauidnac ſzekęn ül es az ő orſzagan, hogy azt intęzzé es erősſę tegye itęletben es igaſſagban moſtantol fogua mind örökę. Az vitezlő ſeregec Iſtenenec buzgoſagos ſzeretete teſzi ezt.

CHORVS.

Halakot adgyunc az VR Iſtennec velünc valo io tętęről.

A BENEDICTVSRA VALO
Antiphona.

Dicző

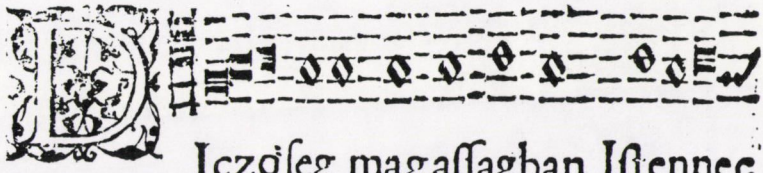

Iczöſeg magaſſagban Iſtennec

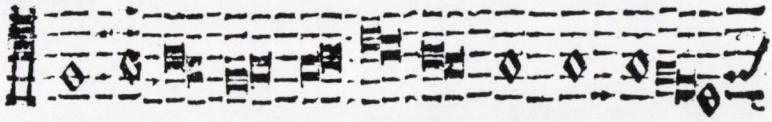

es e földön bekeſęg es io akarat

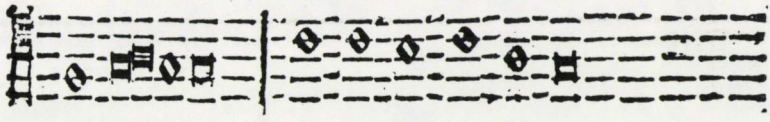

embereknec. Lucæ I. Aldot az Vr &c.

E Zacharias Enekenec ſommaiat es Hymnuſat, kit è diczeretböl czinaltanac meg talalod ide föl CXLV. leuelen.

Benedictus Dominus Deus Iſrael.

t ij Zacha-

ZAcharias be telęc Szent Leleckel: es Prophetala monduan.

Aldott az VR Iſraelnec Iſtene: mert meg latogatta es meg valtotta az ő nepęt.

Es fől-emelte minekünc az iduőſſęgnec ſzaruat: az ő ſzolgaianac Dauidnac hazaban.

Mikeppen ſzolt az ő Prophetainac ſzaioc altal: kic eleitől fogua voltanac.

Hogy meg-ſzabadulnanc az mi ellenſeginktől: es mind azoknac kezekből, kic minket gyűlölnec.

Hogy irgalmaſſagot czelekednęc a mi Atyainckal: es meg-emlekeznęc az ő ſzent Teſtamentomarol.

Hogy

Hogy az eſküueſt, mellyel meg eſkü̈t a mi Atyainknac Abrahamnac: meg adna minekünc.

Hogy a mi ellenſeginknec kezeből meg ſzabaduluan: fẹlelemnelkül ſzolgalnanc ö̈neki.

Szentſẹggel es igaſſaggal ö̇ elötte: a mi eletünknec minden napiain.

Te kedig Gyermec a fölſegeſnec Prophetaianac hiuattatol: Mert az Vrnac orczaia elö̈tt mẹgy, az ö̇ vtanac meg keſzítéſére

Es hogy adgyad az ö̇ nẹpenec az idvöſſegnec eſmeretẹt, az ö̇ bünöknec boczanattya altal.

A mi Iſtenünknec melyſeges irgalmaſſagaert: mellyel meg latogatott minket az, ki a magaſſagbol föl-tamad.

Hogy meg vilagoſodgyęc azoknac kic a ſetetſegben es az halalnac arnyekaban ůlnec : es igazgatna a mi labainkat bekeſegnec vtara.

Diczőſeg legyen Atyanac. &c.

Ha az üdö ßenuedi es á ßentegyhazi ßolgaknac tettzic, è ßent Zacharias eneke vtan à Te Deum laudamuſtis el mondhattyác.

IMADSAG,

KEgyes es kegyelmes Atya VR Iſten, mi Vrunc Ieſus Chriſtuſnac diczőſeges ſ;ent Atya, Hálá adaſſal diczerůnc tegedet, hogy à te io keduő akaratodbol es mélſeges irgalmaſſagodbol, mi raytunc lelki ſetetſęgben téuelgő es őrőc halalra valo bűnőſőkőn kőnyőrűltęl, es à te ſ;ét fiadnac emberré letéiert, az Euangeliomnac mennyei vilagoſſagaual gazdagon meg aiandekoztál. Annac felette kedig à mi lelki es teſti ellenſeginket, az őrdőgőt es az hitetleneket, őrőc tűzzel fenegeted, es mi erettůnc bizonnyal meg bűnteted. Kerűnc tegedet mint ſ;erelmes Atyankot, adgyad minękűnc naprul-napra nagyob bewſéggel à te ſ;ent fiadnac

adnac igaz eſmeretét. Hogy ötet te veled egyenlő bizony őrőc Iſtennec, mi Atyankfianac es minekűnc ſzűletett Meſſianac hidgyűc lenni: Es az ő benne valo hűtnec es bizodalomnac altala, az őrőc vilagoſſagrais be meheſſűnc. Ki te veled es à ſzent Leleckel él es vralkodic, mind őrőcké. Amen.

BNEEDICAMVS.

Ieſus Chriſtus kit az Atya &c.

AZ VR IESVS CHRISTVS SZűLETESENEC űNNEPEN REGVEL A PRIMARA VALO HYMNVST CXLVI. Leuelen talalod meg, ki eckeppen kezdetic: Iőuel nepeknec meg valtoia &c. Azt el végezuen, mind iartő imez Pſalmuſokra valo ANTIPHONA kőuetkezic.

AZ Atya VR Iſten ez

vilagra boczata az ő ſzent Fiat, hogy

benne bizokat meg ſzabaditana az ör-

dögnec hatalmabol. Pſ. II. Miert zen-

(dülenec. &c.

Ki

Ki XVIII. leuelen vagyon. Annac vtanna à negyuen ötödic Pſalmus köuetkezic, Ki igy kezdetic, Az en ſziuem valami iot &c.

NEGYVEN ötödIC PSALMVS

Mellyben diczertetic az hatalmas es nagy böltſeſegü VR Ieſus Chriſtus, ki bizony Iſten es bizony ember, es az ö dragalatos iegyſe az Anya Szentegyhaz.

Eructauit Cor meum Verbum bonum.

AZ en ſziuem valmi iot kiuan mondani, es el mondom az en ſzerzett Verſeimet à Kiralynac: az en nyeluem ollyan, mint az hamar ironac tolla.

Sockal ſzeb vagy az embereknec fiainal, mert à te ajakidra ki ontatott az Iſtennec kedue: Ennec-okaert, hogy az Iſten tegedet meg al-

u dott

dott ȯrȯckę valo iockal.

Kȯſd fȯl à te fegyueredet, erȯs hadakozo à te tomporodra: à te diczeretedert es ßepſegedert.

Es a te nagy erȯdben io ßerentſeuel czelekedgyęl es regnally, az igaz beßeden, ßelidſegen es igaz iteleten: es a te iobod teged nagy czuda dolgokra tanit.

A te nyilaid igen ęleſſec, a Kiraly ellenſeginec ßiuekbe lȯtetnec: le hullnac te alad a nepec.

A te kiralyi ßeked Iſten mind ȯrȯckę meg marad: a te orßagodnac paltzaia, igaſſagnac paltzaia.

Szereted az igazat es gyülȯlȯd az iſtentelenſeget: Ennec okaerts mert meg kent teged az Iſten a te Iſtened

vigaſag

vigaſagnac olaiiaual, a te tarſidnac ſölette.

Minden te ruhaid Mirrhat, Aloeſt es Caſſiat illatoznac, az elephant testęm palotabol: honnan meg örülcetnec tegedet.

Az Kiralyoknac leanyi a te tiſztelęteſbid között: Allapęc a te iegyeſed a te iobodon Ophiri aranyas öltözetben.

Halgaſd-meg leanyom es laſd-meg, is hayts ide a te füleidet: feledd-el a te nepedet, es a te Atyadnac hazat.

Es meg kiuannya a Kiraly a te ſzepſegedet, mert ő a te Vrad: es te imadgyad ötet.

A Tyruſnac leanyais aiandeckal: es minden gazdag nepec a te ortza-

dót imadgyac.

Mindeneſtöl fogua diczöſeges a Kiralynac leanya belöl : az ö ruhaia vont-aranybol vagyon.

Phrigia-beli ruhaban viretic a Kiralyhoz : az ö ſzüz tarſai követic ötet, es be vitetnec te hozzad.

Be vitetnec nagy örömuel es vigaſſaggal : es be mennec à Kiralynac palotaiaba.

A te Atyaid helett fiaid leſznec teneked : kiket feiedelmeckę ſzerezz mind ez egeſz földön.

Meg emlekezem a te neuedröl mind örökkę : ennec okaert a nepec diczernec tegedet mind örökkę.

Diczöſeg legyen Atyanac &c.

A pſal-

A Pſalmuſoc vtan è Capitulom következic.

Ez tanuſagot ſzent Pal Apoſtal irta, à Tituſnac irt Leuelenec harmadic reſzeben.

MEg ielent a mi iduôzitô Iſtenünknec io volta es az embereckhez valo ſzerelme, nem az igaſsagnac czelekedetiből, mellyeket mi czelekedtünc, hanem az ô irgalmaſſagbol iduôzitôtt minket, a ſzent Leleknec vyonnan valo ſzüleſznec es meg vyítaſanac ſerdöie altal, kit mi belenc nagy bewſzeggel öntött, a mi iduôzitônknec a Ieſus Chriſtuſnac altala. Hogy az ô kedueböl meg igazuluan, örökôſi lennenc az örôc ęletnec, az remenſeg ſzerent Bizonyos beſzed ez.

RESPONSORIVM

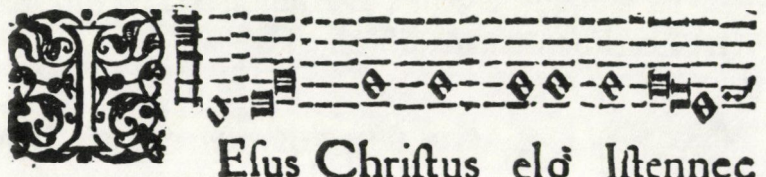

Eſus Chriſtus ęlȯ Iſtennec

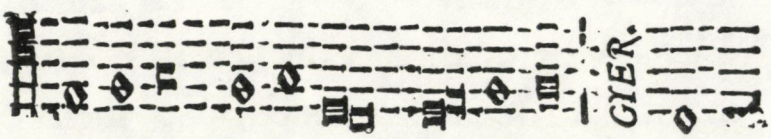

ſſent fia, Irgalmazz minekünc, Ki

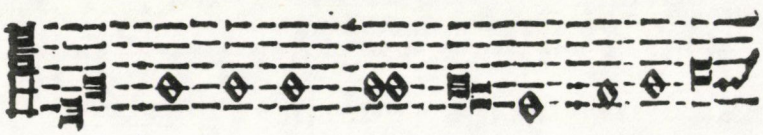

mi ęrtűnc ez mai napon ſſületel.

CHORVS.

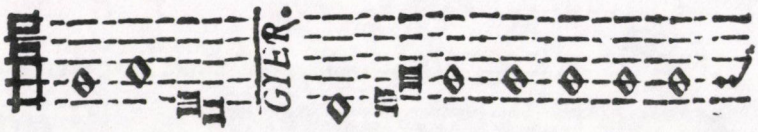

Irgalmazz. Diczőſeg Atyanac es

Fiunac

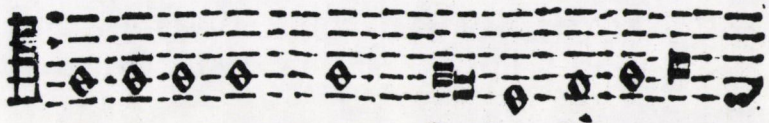

Fiunac es Szent Lelec Iſtennec.

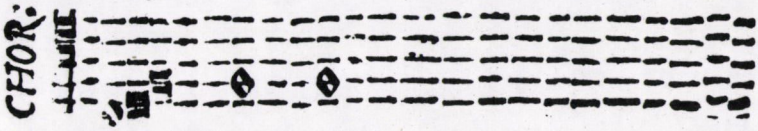

Ieſus Chriſtus &c.

VERSVS. GYERME.

Gyermec ſzületec nekünc.

CHORVS.

Es Fiu adatec minekünc.

IMADSAG.

KEgyes es kegyelmes Atya VR Iſten, mi edes teremtônc, Nagy hálá-adaſſal diczerûnc es magaſztalunc tegedet: Hogy czudalatos tanatſodbol, à te nagy irgalmaſſagodnac, bôltſeſegednec es hoz-

zánc valo Atyai io akaratodnac dragalatos kutſeiét, ſzent hadnac ez vilagra valo ſzületeſeben meg nyitottad es meg mutattad. Kerünc tegedet, adgyad minekünc à te Szent Lelkedet, kinec altala ſzülly vyonnan minketis az örök életre: vilagoſits meg, tanits es gerieſſz föl à te ſzent neuednec diczeretire es magaſztalaſara. Hogy tegedet à mennyei ſzent Angyaloknac ſeregiuel, è mi-nekünc adott nagy kintſnec aiandekaert, te rolad valo igaz vallas-tétellel, tiſztra ſzából valo hálá-adaſſal es ſzent élettel tiſztellyünc es magaſztalyunc. Ki azon te ſzerelmes Fiaddal es à ſzent Leleckel egyenlő hatalomban élſz es vralkodol mind örökkön örökké. Amen.

BNEEDICAMVS A MAGNE

Deus Notatura.

CHORVS.

Adgyunc halat Kereßtyenec Chriſtuſnac ó io voltarol: Mert eretünc ßeretetből ßületze ez vilagra.

Chor-

CHORVS.

Egyetembe magaſztallyuc es diczeriüc az ő neuet : Mert czac ő mi büneinknec ęrdemes aldozattya.

VEDD ESZEDBE.

A melly iſteni diczereteket az VR Chriſtuſnac ſzületéſéről ide irtunc , mikor à ſzentegyhazi ſzoglaknac tettzic , akor mondgyác à ſzent Gyülekezetben.

A MI IDVꝺZITꝺ. VRVNC IESVS CHRISTVSNAC EZ VIlagra valo boczataſarol es teſt ſzerént valo ſzületéſeről , Iſtennec az ô Teſtamentomban valo Igereti. Melly Igereteknec igazan valo értelmere, az vy Teſtamentomban , Chriſtuſnac es az ő Apoſtolinac altala meg tanitott. A Modulimus Notaiara,

x Ad

Felelős kiadó az MTA Könyvtárának főigazgatója
A borítót tervezte: Kempfner Zsófia
Alak: B/5 – Terjedelem: 32,2 (A/5) ív.
Megjelent 1986. – Példányszám: 800
Készült az MTA Könyvtára házi sokszorosító részlegében

MTA
1826
K